

RAPORT KOŃCOWY DO BADANIA:

„Ocena systemu monitorowania postępu rzeczowego wraz z oszacowaniem wartości docelowych wskaźników mierzonych na poziomie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020”

WYG PSDB Sp. z o.o.

ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. 7
02-366 Warszawa
Tel: + 48 22 492 71 04
Fax: + 48 22 492 71 39

www.wygpsdb.pl

creative minds safe hands

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	4
2. Metodologia Badania	6
2.1. Koncepcja realizacji badania zawierająca opis sposobu zrealizowania celów badania i uzyskania odpowiedzi na pytania badawcze	6
2.1.1. Ogólna koncepcja badania	6
2.1.2. Sekwencja działań	6
2.2. Kompletna lista wskaźników	8
2.3. Ogólne podejście do szacowania wartości pośrednich i docelowych wskaźników	10
2.4. Metody zbierania danych i źródła informacji	10
2.5. Metody oceny i analizy informacji	11
2.6. Powiązanie pytań badawczych z celami badania i dodatkowe pytania badawcze	11
2.7. Sposoby realizacji badania dla poszczególnych metod i technik badawczych	13
2.7.1. Sposób realizacji i zakres analizy <i>desk research</i>	13
2.7.2. Zakres, sposób doboru próby oraz sposób realizacji wywiadów pogłębionych (IDI)	15
2.8. Szczegółowy opis metodologii szacowania wartości docelowych wskaźników w SZOOP oraz wartości pośrednich wskaźników Ram Wykonania w poszczególnych Działaniach RPO WL	16
2.9. Szczegółowy opis metodologii szacowania wartości docelowej wskaźnika rezultatu strategicznego „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”	20
3. Ocena spójności systemu wskaźników monitorujących postęp rzeczowy na poziomie projektu wraz z oszacowaniem brakujących wartości docelowych wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych	22
3.1. Przyporządkowanie wskaźników produktu i rezultatu do typów projektów	22
3.1.1. Typy projektów współfinansowane z EFRR	22
3.1.2. Typy projektów współfinansowane z EFS	27
3.2. Oczekiwane brakujące wartości docelowe w roku 2023 dla wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych (SzOOP)	27
3.2.1. Wskaźniki dla Działań współfinansowanych z EFRR	27
3.2.2. Wskaźniki dla Działań współfinansowanych z EFS	28
3.3. Oczekiwane brakujące wartości pośrednie w roku 2018 wskaźników Ram Wykonania w poszczególnych Działaniach RPO WL	28
3.3.1. Wskaźniki dla Działań współfinansowanych z EFRR	28
3.3.2. Wskaźniki dla Działań współfinansowanych z EFS	29
4. Ocena wartości docelowych wskaźników wskazanych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych w zakresie realności ich osiągnięcia oraz spójności w zakresie wytycznych horyzontalnych	30
4.1. Spójność wartości docelowych wszystkich wskaźników z poziomu Programu użytych w SzOOP z zapisami Programu i ich realność osiągnięcia	30
4.2. Spójność wskaźników rezultatu bezpośredniego ze wskaźnikami efektywności zatrudnieniowej oraz efektywności społeczno-zatrudnieniowej (EFS)	31
4.2.1. Spójność wskaźników rezultatu ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej	31
4.2.2. Spójność wskaźników rezultatu ze wskaźnikiem efektywności społeczno-zatrudnieniowej	45

5. Opracowanie „Podręcznika monitorowania wskaźników na poziomie projektu w ramach RPO WL 2014-2020”	48
6. Ocena systemu instytucjonalnego realizującego proces monitorowania postępu rzeczowego programu operacyjnego	50
6.1. Ocena procedur pod kątem zapewniania odpowiedniego zbierania danych, monitorowania i informowania.....	50
6.1.1. Analiza na poziomie oceny wniosków o dofinansowanie projektów	51
6.1.2. Analiza na poziomie realizacji projektów oraz ich rozliczania	52
6.1.3. Analiza na poziomie monitorowania postępów osiągnięcia wskaźników Ram Wykonania	53
6.2. Ocena wpływu interwencji RPO WL 2014-2020 na realizację wskaźników rezultatu strategicznego poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych	54
7. Oszacowanie wartości docelowej w roku 2023 wskaźnika rezultatu strategicznego „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”	71
7.1. Wyliczenie wartości docelowej wskaźnika na bazie danych dla województwa, podregionów i Polski.....	71
7.2. Wyliczenie wartości docelowej wskaźnika na bazie podobieństw z innymi wielkościami charakteryzującymi gospodarkę	72
8. Wnioski i rekomendacje z badania	80

1. WPROWADZENIE

Celem głównym badania jest **ocena systemu monitorowania postępu rzeczowego RPO WL 2014-2020 pod kątem jego trafności oraz rzetelności zbieranych danych dotyczących wskaźników**.

W badaniu zdefiniowano **pięć celów szczegółowych**. Są to następujące cele:

- Cel 1. Ocena spójności systemu wskaźników monitorujących postęp rzeczowy na poziomie projektu wraz z oszacowaniem brakujących wartości docelowych wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych.
- Cel 2. Ocena wartości docelowych wskaźników wskazanych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych w zakresie realności ich osiągnięcia oraz spójności w zakresie wytycznych horyzontalnych.
- Cel 3. Opracowanie „Podręcznika monitorowania wskaźników na poziomie projektu w ramach RPO WL 2014-2020” zawierającego definicje oraz metodologie obliczania poszczególnych wskaźników mierzonych na poziomie projektu (metryki wskaźników).
- Cel 4. Ocena systemu instytucjonalnego realizującego proces monitorowania postępu rzeczowego programu operacyjnego (procedury na etapie: oceny wniosków o dofinansowanie projektów, realizacji projektów oraz ich rozliczania z osiągniętych wartości docelowych wskaźników, a także na etapie monitorowania postępów osiągania wskaźników ram wykonania oraz sprawozdawania rocznego z wdrażania programu operacyjnego).
- Cel 5. Oszacowanie wartości docelowej w roku 2023 wskaźnika rezultatu strategicznego „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”.

Zakres przedmiotowy badania obejmuje system monitorowania postępu rzeczowego RPO WL 2014-2020. **Zakres podmiotowy badania** obejmuje: Instytucję Zarządzającą Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, a także Instytucję Pośredniczącą Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

W badaniu zastosowano wszystkie pięć kryteriów ewaluacyjnych:

- **Trafność** – kryterium to znalazło zastosowanie w:
 - ocenie jakości wskaźników mierzonych na poziomie projektu,
 - ocenie procedur monitorowania postępu rzeczowego na poszczególnych etapach wdrażania RPO WL,
 - ocenie oszacowania brakujących wartości docelowych: wskaźników w SZOOP, wskaźnika rezultatu strategicznego Priorytetu Inwestycyjnego 2c oraz wartości pośrednich wskaźników Ram Wykonania w poszczególnych Działaniach RPO WL.
- **Skuteczność** – kryterium to znalazło zastosowanie w:
 - ocenie jakości wskaźników mierzonych na poziomie projektu,
 - ocenie procedur monitorowania postępu rzeczowego na poszczególnych etapach wdrażania RPO WL,
 - ocenie możliwości oszacowania wpływu interwencji RPO WL 2014-2020, w tym na wskaźniki rezultatu strategicznego.
- **Efektywność** – kryterium to znalazło zastosowanie w:
 - ocenie jakości wskaźników mierzonych na poziomie projektu,
 - ocenie procedur monitorowania postępu rzeczowego na poszczególnych etapach wdrażania

RPO WL,

- ocenie możliwości oszacowania wpływu interwencji RPO WL 2014-2020, w tym na wskaźniki rezultatu strategicznego.
- **Użyteczność** – kryterium to znalazło zastosowanie w:
 - ocenie jakości wskaźników mierzonych na poziomie projektu,
 - ocenie procedur monitorowania postępu rzeczowego na poszczególnych etapach wdrażania RPO WL,
 - ocenie możliwości oszacowania wpływu interwencji RPO WL 2014-2020, w tym na wskaźniki rezultatu strategicznego.
- **Spójność** – kryterium to znalazło zastosowanie w:
 - ocenie listy wskaźników mierzonych na poziomie projektu,
 - ocenie efektywności zatrudnieniowej rezultatu bezpośredniego z efektywnością zatrudnieniową/ efektywnością społeczno-zatrudnieniową określoną w wytycznych horyzontalnych,
 - ocenie procedur monitorowania postępu rzeczowego na poszczególnych etapach wdrażania RPO WL,
 - ocenie możliwości oszacowania wpływu interwencji RPO WL 2014-2020, w tym na wskaźniki rezultatu strategicznego,
 - ocenie oszacowania brakujących wartości docelowych: wskaźników w SZOOP, wskaźnika rezultatu strategicznego Priorytetu Inwestycyjnego 2c oraz wartości pośrednich wskaźników Ram Wykonania w poszczególnych Działaniach RPO WL.

2. METODOLOGIA BADANIA

2.1. Koncepcja realizacji badania zawierająca opis sposobu zrealizowania celów badania i uzyskania odpowiedzi na pytania badawcze

2.1.1. Ogólna koncepcja badania

Badanie ewaluacyjne systemu monitoringu, którego elementem jest szacowanie wartości docelowych i pośrednich wskaźników jest badaniem specyficznym wymagającym ścisłej współpracy z zamawiającym i interesariuszami systemu monitoringu, bowiem oprócz oceny istniejących rozwiązań Wykonawca musi zaproponować stosowne zmiany w definicjach i metrykach wskaźników oraz zaproponować szereg brakujących wskaźników wraz z metodologią szacowania ich wartości pośrednich i docelowych.

W tym konkretnym przypadku konieczne jest ścisłe współdziałanie Wykonawcy i interesariuszy systemu monitoringu na etapie uzgadniania zmian w istniejących wskaźnikach będących wynikiem analizy ich jakości oraz uzgadniania definicji (metryk) brakujących wskaźników. Równolegle konieczne jest uzgodnienie podejścia metodologicznego do szacowania wartości pośrednich i docelowych wskaźników. Te dwa „uzgodnienia” stanowią więc bardzo istotne „kamienie milowe” badania, które, (dopiero po ich osiągnięciu) pozwolą na dostarczenie produktów końcowych badania w postaci listy wskaźników do wszystkich działań SZOOP, wraz z oszacowaniem ich wartości docelowych i pośrednich (w przypadku wskaźników Ram Wykonania), a także m.in. „Podręcznika monitorowania wskaźników na poziomie projektu w ramach RPO WL 2014-2020”.

Jest to więc typowy przykład ewaluacji partycypacyjnej, bliskiej modelowi PAR (*Participatory Action Research*), czyli „badania w działaniu”. W podejściu PAR „obiekt” obserwacji jest indywidualnie i zbiorowo włączany do projektowania, prowadzenia i wykorzystania wyników badania, a jednocześnie badacz jest aktywnie włączony w działania „obiektów” dając swój wkład w rozwój przedmiotu badania. Takie podejście charakteryzuje się następującymi atrybutami: wysoce współuczestniczące podejście, osadzone lokalnie/blisko „podmiotu” badanego, bazujące na praktycznych doświadczeniach i płynącej z nich wiedzy. Rozwiązania organizacyjne wynikające z przyjętego modelu PAR zostały omówione w rozdziale „Opis sposobu współpracy z Zamawiającym”.

2.1.2. Sekwencja działań

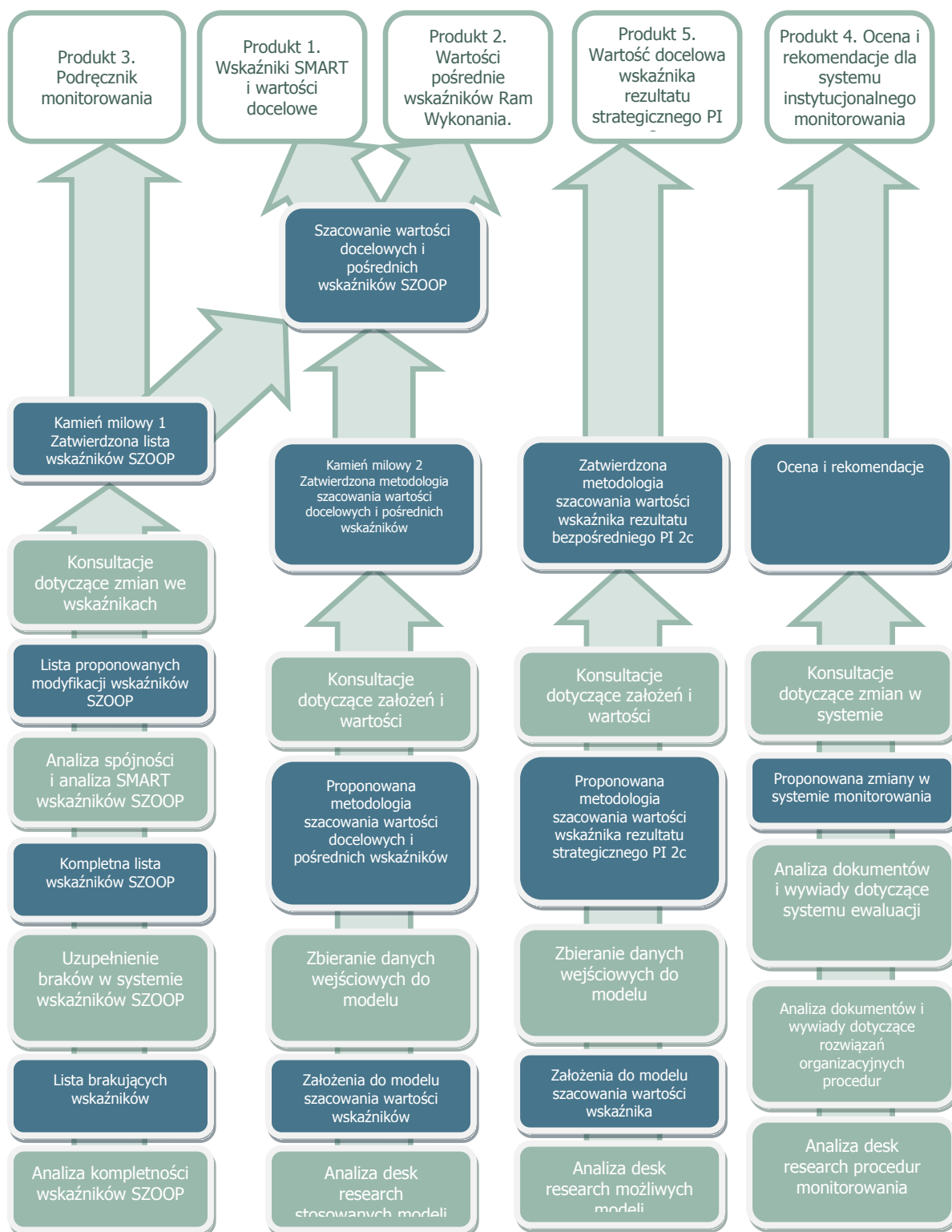
Ponieważ badanie koncentruje się na dostarczeniu konkretnych produktów (wskaźniki, metodologia, podręcznik – metryki) punktem wyjścia naszej koncepcji sposobu realizacji badania jest planowanie oparte na produktach (*product-based planning*)¹.

Wyróżniliśmy 5 podstawowych produktów zamówienia:

- Produkt 1. Lista wskaźników SMART z oszacowanymi wartościami docelowymi;
- Produkt 2. Oszacowanie wartości pośrednich wskaźników Ram Wykonania;
- Produkt 3. Podręcznik monitorowania wskaźników (w tym metryki wskaźników);
- Produkt 4. Ocena i rekomendacje dotyczące systemu instytucjonalnego realizującego proces monitorowania postępu rzeczowego programu operacyjnego;
- Produkt 5. Oszacowanie wartości docelowej w roku 2023 wskaźnika rezultatu strategicznego „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”.

Poniższy diagram przedstawia strukturę produktów zamówienia i ich „następczość”:

¹ opracowane na potrzeby zarządzania projektami wg metodologii PRINCE 2.

Realizacja badania przebiegała równolegle wzdłuż 4 „ścieżek” pokazanych na schemacie powyżej:

- Pierwsza dotyczy opracowania kompletnej listy, spójnych wskaźników SZOOP spełniających

kryteria jakości (SMART) (kamień milowy 1). Po zrealizowaniu tej ścieżki osiągnięto **cel szczegółowy 3.**: *Opracowanie „Podręcznika monitorowania wskaźników na poziomie projektu w ramach RPO WL 2014-2020” zawierającego definicje oraz metodologie obliczania poszczególnych wskaźników mierzonych na poziomie projektu (metryki wskaźników) i odpowiedzieliśmy na pytania badawcze 2 i 3 (patrz Tabela 1. Powiązanie pytań badawczych z celami badania). Produktem końcowym jest *Podręcznik monitorowania...*, który stanowi załącznik do raportu końcowego.*

- Druga dotyczy metodologii szacowania wartości docelowych i pośrednich wskaźników. Po zrealizowaniu tej ścieżki otrzymaliśmy produkt częściowy (kamień milowy 2) w postaci *Metodologii szacowania wartości wskaźników...*, który stanowi załącznik do Raportu końcowego.
- Po zrealizowaniu ścieżki pierwszej i drugiej przystąpiono do szacowania wartości docelowych i pośrednich wskaźników SZOOP. W ten sposób zrealizowaliśmy cele szczegółowe: **cel szczegółowy 1.** *Ocena spójności systemu wskaźników monitorujących postęp rzeczowy na poziomie projektu wraz z oszacowaniem brakujących wartości docelowych wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych* (pytania badawcze 1, 4 i 5) oraz **cel szczegółowy 2.** *Ocena wartości docelowych wskaźników wskazanych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych w zakresie realności ich osiągnięcia oraz spójności w zakresie wytycznych horyzontalnych* (pytania badawcze 6 i 7).
- Trzecia ścieżka dotyczy szacowania wartości docelowej wskaźnika rezultatu bezpośredniego Priorytetu Inwestycyjnego 2c. Po zrealizowaniu tej ścieżki osiągnęliśmy **cel szczegółowy 5.** *Oszacowanie wartości docelowej w roku 2023 wskaźnika rezultatu strategicznego „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”* (pytanie badawcze 11).
- Czwarta ścieżka dotyczy oceny systemu instytucjonalnego monitorowania. Po zrealizowaniu tej ścieżki osiągnęliśmy **cel szczegółowy 4.** *Ocena systemu instytucjonalnego realizującego proces monitorowania postępu rzeczowego programu operacyjnego* (procedury na etapie: oceny wniosków o dofinansowanie projektów, realizacji projektów oraz ich rozliczania z osiągniętych wartości docelowych wskaźników, a także na etapie monitorowania postępów osiągania wskaźników ram wykonania oraz sprawozdawania rocznego z wdrażania programu operacyjnego)(pytania badawcze 8, 9 i 10).

2.2. Kompletna lista wskaźników

Kluczową kwestią, od której rozpoczęto badanie było określenie kompletnej listy wskaźników. Wskaźniki mają za zadanie opisywać interwencje realizowane przez poszczególne projekty nie tylko w sposób poprawny, ale pełny. Dlatego należy umożliwić opisanie każdego projektu przez przynajmniej jeden wskaźnik produktu i przynajmniej jeden wskaźnik rezultatu². To oznacza, że na liście musi się znaleźć co najmniej po jednym wskaźniku produktu i rezultatu dla każdego typu projektu zapisanego w SZOOP RPO WL. Dlatego w pierwszej kolejności przygotowano macierz opisywania przez wskaźniki poszczególnych typów projektu (w wierszach typy projektów, w kolumnach – wskaźniki produktu i oddzielnie rezultatu, a na przecięciu informacja, czy dany wskaźnik opisuje dany typ projektu). Dla typów projektu, dla których nie było przypisanego żadnego wskaźnika, zaproponowaliśmy nowy wskaźnik. Dzięki temu w prosty sposób uzyskano kompletną listę wskaźników dla Programu na poziomie projektu.

Z drugiej strony – zadaliśmy o to, aby wskaźniki wpisywały się we wskaźniki wyższego rzędu (wskaźniki programowe), dlatego przygotowaliśmy macierz wpisywania się wskaźników z poziomu projektu (wskaźników produktu i rezultatu) we wskaźniki z poziomu programu. **Jest to dodatkowy produkt naszego badania, który uważamy za niezbędny do jego poprawności i użyteczności podczas wdrażania programu.**

² Za wyjątkiem typów projektów, dla których podawanie wartości wskaźnika rezultatu jest nieekonomiczne, z uwagi na fakt, iż angażowałyby zamówienie takiej usługi u zewnętrznego wykonawcy (np. projekty inwestycji w infrastrukturę drogową, których rezultaty są wyliczane na poziomie kraju syntetycznie dla wszystkich inwestycji).

Analiza jakości wskaźników została oparta na technice SMART, rozwiniętej przez nasz zespół na potrzeby badania RPO (i stosowana przez nas wielokrotnie (w RPO woj. lubelskiego, łódzkiego i podkarpackiego oraz w POIiŚ w perspektywie 2007-2013, a także w PO IR 2014-2020, PO PW 2014-2020)). Technika SMART jest bardzo popularnym narzędziem stosowanym przy „owskaźnikowywaniu” celów. W naszym podejściu wykorzystaliśmy wiele opracowań naukowych (patrz ramka poniżej) dotyczących tej techniki, jej zastosowań, silnych i słabych stron, priorytetyzacji wskaźników i ich poprawy.

Bazując na powyższych publikacjach, do narzędzia wybraliśmy następujące kryteria do oceny wewnętrznej wskaźników:

- **Konkretnie opisany / obiektywny** – wskaźnik powinien umożliwiać jak najbardziej dokładny pomiar konkretnego zjawiska;
- **Wiarygodny** – prawdopodobieństwo otrzymania tego wskaźnika jest wysokie;
- **Istotny / użyteczny** – prowadzony dla samego pomiaru, wskaźnik powinien odzwierciedlać istotną część zagadnienia;
- **Prosty w konstrukcji** – można intuicyjnie określić kierunek i skalę zmian;
- **Wystandardyzowany i rzetelny** – pomiar powinien prowadzić za każdą próbą do uzyskania porównywalnych wartości;
- **Łatwo dostępne informacje** – pomiar powinien być łatwy do przeprowadzenia, powinien być technicznie możliwy i wykonalny;
- **Niski koszt pozyskania danych** – pomiar nie powinien generować zbyt wysokich kosztów;
- **Możliwy do osiągnięcia** – założona wartość docelowa jest realna do osiągnięcia (nie jest przeszacowany);
- **Określony w czasie** – określono rok, w którym założona wartość wskaźnika będzie osiągnięta.

Wiarygodność wyników została zapewniona poprzez specjalny sposób oceny. Oceny dokonano w oparciu o skalę szkolną:

1 – ocena niedostateczna; 2 – ocena mierna; 3 – ocena dostateczna; 4 – ocena dobra; 5 – ocena bardzo dobra.

Założyliśmy, że: 1) ocena pozytywna wskaźnika na poziomie jednego z kryteriów wynosi przynajmniej 3 (ocena dostateczna), co oznacza, że niższa ocena powodowała konieczność modyfikacji wskaźnika w zakresie danego kryterium (np. poprawności, obiektywności, możliwości pomiaru itd.); 2) ocena pozytywna na poziomie całościowej oceny wskaźnika wynosi przynajmniej 4 (ocena dobra), co oznacza, że jeżeli wskaźnik uzyskał średnią z ocen składowych na poziomie niższym – konieczna była modyfikacja jednego lub kilku aspektów wskaźnika, aby podnieść jego oceny częściowe i uzyskać średni wynik na poziomie akceptowalnym (przynajmniej 4).

Dodatkowo, w przypadku mapowania wskaźników sprawdziliśmy i wskazaliśmy porównywalne, a tam, gdzie to było możliwe – tożsame obszary pomiaru „rzeczywistości” w tym samym czasie i za pomocą identycznych jednostek miar.

Analiza SMART wskaźników umożliwiła nam ocenę przydatności istniejących metryk wskaźników do łatwości ich monitorowania oraz ułatwiła stworzenie nowych, brakujących metryk.

2.3. Ogólne podejście do szacowania wartości pośrednich i docelowych wskaźników

Nasza koncepcja liczenia szacowania wartości pośrednich i docelowych wskaźników różni się od stosowanych na rynku tym, że bierze pod uwagę nie tylko wielkość dofinansowania i wartość osiąganego wskaźnika, ale również zakres projektu. Oznacza to, że jeżeli mamy dwa projekty o wartości 1 mln zł i oba obejmują budowę 2 km dróg powiatowych, ale drugi dodatkowo jeszcze przebudowuje 0,5 km drogi – to koszt budowy 1 km drogi w drugim projekcie na pewno będzie niższy niż w pierwszym. Nasze podejście bierze bowiem pod uwagę, że drugi projekt „robi” więcej niż pierwszy. **Dzięki temu bardziej precyzyjnie możemy oszacować koszt jednostkowy uzyskania wskaźników.**

Proces mający na celu określenie trafności wartości docelowych wskaźników rozpoczął się od zebrania danych dotyczących wybranych projektów perspektywy 2007-2013, realizowanych w obszarach merytorycznych objętych wskaźnikiem. Dane te dotyczyły np.:

- wartości projektów w części pochodzącej ze źródeł programu,
- rodzajów i wartości wskaźników osiąganych przez projekty,
- postępu rzeczowego i finansowego projektów.

Dane te zostały wykorzystane przez specjalnie przygotowany, autorski **algorytm**, który określi **wartość wskaźnika** powstałą z 1 euro przyznanego dofinansowania. Wynikiem działania tego algorytmu były określone **koszty jednostkowe osiągnięcia 1 jednostki wskaźnika**. Koszt jednostkowy osiągnięcia 1 jednostki wskaźnika był niezbędny do zastosowania w dalszej części analizy (do oszacowania wartości docelowej wskaźnika).

Następnie, mając informację o alokacji byliśmy w stanie określić **wartość wskaźnika, którą uda się uzyskać na koniec 2020/2023 roku.**

Wartość ta została zweryfikowana dodatkowo o planowany harmonogram naboru wniosków (i stopień osiągania rezultatów w czasie). Do tego dodatkowo wykorzystane zostały dane historyczne z ujęcia dynamicznego zmian w wykorzystywaniu alokacji i osiąganiu wartości wskaźników. Takie dane uzyskaliśmy ze sprawozdań z realizacji poszczególnych działań/projektów w perspektywie 2007-2013. Miało to szczególne znaczenie podczas szacowania wartości pośrednich dla wskaźników Ram Wykonania.

2.4. Metody zbierania danych i źródła informacji

Główną metodą zbierania danych był desk research – badanie dokumentów. Przy analizie wskaźników i szacowaniu ich wartości głównymi źródłami danych były dane sprawozdawcze – historyczne – dotyczące wdrażania podobnych typów projektów. Czasem korzystaliśmy z danych statystycznych lub danych z różnych badań, raportów i analiz na poziomie regionalnym i krajowym.

Ponadto przeprowadzono wywiady z interesariuszami systemu monitorowania. Wywiady dostarczyły głównie informacji dotyczących potrzeb i doświadczeń respondentów z systemami monitorowania w poprzedniej perspektywie finansowej.

Ponadto zgodnie z przyjętym podejściem współuczestnictwa badaczy i interesariuszy w procesie modyfikacji i tworzenia systemu monitorowania zastosowaliśmy szereg technik wymiany informacji i opinii (takich jak: stała, nieformalna wymiana informacji z interesariuszami za pomocą poczty elektronicznej i telefonu, organizowanie ad hoc: spotkań, konsultacji, konferencji telefonicznych i SKYPE, spotkania – warsztaty całego zespołu ekspertów z interesariuszami).

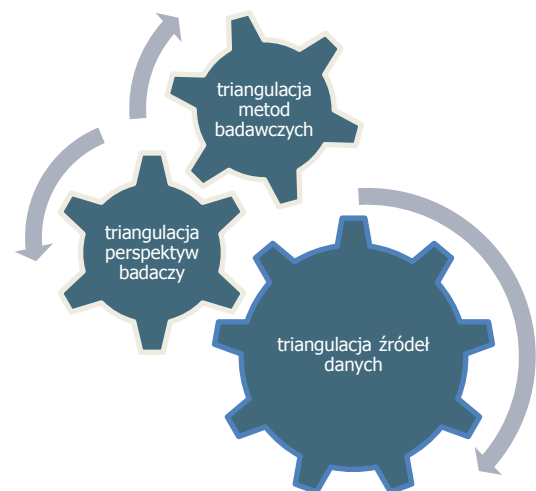
2.5. Metody oceny i analizy informacji

Poza szeroko wykorzystanymi w przypadku niniejszego badania analizami eksperckimi, przeprowadzono panele ekspertów. Stanowiły one dodatkowe wsparcie przy wartościowaniu zdobytych informacji w kontekście oceny kompletności i spójności systemu wskaźników z punktu widzenia ekspertów z poszczególnych dziedzin. Co istotne, dyskusji podlegał wpływ czynników zewnętrznych na oszacowane przez Zespół wartości docelowe wskaźników.

Przeprowadzenie badania wymagało zebrania informacji pochodzących z szeregu źródeł. Implikowało to konieczność zastosowania w badaniu wielu metod i technik badawczych, dzięki którym możliwe było zgromadzenie kompletnego i wiarygodnego materiału badawczego dotyczącego zarówno faktów jak i opinii. W związku z powyższym badanie zrealizowano z wykorzystaniem koncepcji triangulacji metodologicznej.

Triangulacja to zróżnicowanie źródeł danych, metod badawczych i perspektyw badawczych, dzięki któremu możliwe jest zgromadzenie wszechstronnego materiału badawczego i poddanie go kompleksowej analizie i ocenie. Triangulacja została zastosowana odnośnie:

- **źródła danych** – pierwszy poziom triangulacji: przeanalizowano zarówno dokumenty zastane różnego typu, jak i dane wywołane;
- **metod badawczych** – drugi poziom triangulacji: łączenie różnych metod badawczych w badaniu tych samych zagadnień, co pozwoliło na uchwycenie różnych aspektów badanego przedmiotu (zastosowano m.in.: analizę desk research, wywiady indywidualne, panele eksperckie); podejście to pozwoliło też wykorzystać mocne strony każdej metody przy wzajemnej neutralizacji ich słabości.
- **perspektyw badaczy** – trzeci poziom triangulacji: ewaluacja została przeprowadzona przez zespół badaczy, nie przez jedną osobę, co pozwoliło uzyskać bogatszy i bardziej wiarygodny obraz badanego przedmiotu. Poza tym zastosowaliśmy partycypacyjny model badania, którego ideą jest jak najszersze zaangażowanie zamawiającego w proces podejmowania decyzji metodologicznych zarówno na etapie przygotowania badania, jego realizacji, jak i wnioskowania i rekomendacji.

2.6. Powiązanie pytań badawczych z celami badania i dodatkowe pytania badawcze

Cel główny realizowany jest za pośrednictwem pięciu celów szczegółowych. W tabeli 1 poniżej przypisano pytania badawcze Zamawiającego do poszczególnych celów szczegółowych. Zachowano oryginalną numerację pytań badawczych z SOPZ.

Wykonawca zaproponował dwa dodatkowe pytania badawcze (oznaczone literami A i B), które przyczyniły się do pełniejszej realizacji celów szczegółowych badania.

Tabela 1. Cele szczegółowe oraz przypisane do nich pytania badawcze.

Cele szczegółowe	Pytania badawcze
Cel 1. Ocena spójności systemu wskaźników monitorujących postęp rzeczowy na poziomie projektu wraz z oszacowaniem brakujących wartości docelowych wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych.	1. Czy wszystkie przewidziane do realizacji typy projektów mają przyporządkowane wskaźniki produktu i rezultatu? Jakież są rekomendowane wskaźniki uzupełniające zidentyfikowane braki? 4. Jakież są oczekiwane brakujące wartości docelowe w roku 2023 dla wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych (SzOOP)? 5. Jakież są oczekiwane brakujące wartości pośrednie w roku 2018 wskaźników Ram Wykonania w poszczególnych Działaniach RPO WL?
Cel 2. Ocena wartości docelowych wskaźników wskazanych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych w zakresie realności ich osiągnięcia oraz spójności w zakresie wytycznych horyzontalnych.	6. Czy wartości docelowe wszystkich wskaźników z poziomu programu użyte w SzOOP są spójne z zapisami Programu i realne do osiągnięcia? 7. W jakim stopniu wartości docelowe wskaźników rezultatu bezpośredniego określonych w RPO WL 2014-2020 na podstawie Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 są spójne z poziomem wskaźników efektywności zatrudnieniowej oraz efektywności społeczno-zatrudnieniowej określonych w wytycznych horyzontalnych?
Cel 3. Opracowanie „Podręcznika monitorowania wskaźników na poziomie projektu w ramach RPO WL 2014-2020” zawierającego definicje oraz metodologie obliczania poszczególnych wskaźników mierzonych na poziomie projektu (metryki wskaźników).	2. Jaka jest jakość poszczególnych wskaźników na poziomie projektu? Jakież są rekomendacje podnoszące jakość tych wskaźników? 3. Czy istnieją metryki dla poszczególnych wskaźników mierzonych na poziomie projektu? Jaka jest jakość tych metryk? Jakież są rekomendacje podnoszące jakość metryczek? Jakież są rekomendowane metryki uzupełniające zidentyfikowane braki?
Cel 4. Ocena systemu instytucjonalnego realizującego proces monitorowania postępu rzeczowego programu operacyjnego (procedury na etapie: oceny wniosków o dofinansowanie projektów, realizacji projektów oraz ich rozliczania z osiągniętych wartości docelowych wskaźników, a także na etapie monitorowania postępów osiągania wskaźników ram wykonania oraz sprawozdawania rocznego z wdrażania programu operacyjnego).	8. Czy procedury na poszczególnych etapach wdrażania RPO WL 2014-2020 gwarantują: a) rzetelne zbieranie danych wskaźnikowych, b) skuteczne monitorowanie postępu rzeczowego RPO WL, c) informowanie o zaistnieniu ryzyka nieosiągnięcia wartości pośrednich i końcowych wskaźników Ram Wykonania? 9. Jakież są rekomendacje w zakresie istniejącego systemu monitorowania postępu rzeczowego programu poprawiające jego skuteczność, przydatność i efektywność? 10. Czy dane zbierane za pomocą wskaźników z poziomu projektu pozwalają na ocenę wpływu interwencji RPO WL 2014-2020, w tym na poziomie wskaźników rezultatu strategicznego poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych? Jakież dane i z jakich źródeł powinny zostać zebrane by uzupełnić zidentyfikowane braki?
Cel 5. Oszacowanie wartości docelowej w roku 2023 wskaźnika rezultatu strategicznego „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”.	11. Jaka jest oczekiwana wartość docelowa wskaźnika rezultatu strategicznego Priorytetu Inwestycyjnego 2c (Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia): „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”?

Źródło: opracowanie własne.

2.7. Sposoby realizacji badania dla poszczególnych metod i technik badawczych

2.7.1. Sposób realizacji i zakres analizy *desk research*

Opis metody

Analiza danych zastanych zaliczana jest do tzw. metod niereaktywnych tzn. takich, które pozwalają badaczowi na poznawanie konkretnego zagadnienia, problemu bez wywierania jakiegokolwiek oddziaływania. Dane zastane to przykładowo: dokumenty programowe, oficjalne dokumenty urzędowe, publikacje naukowe, raporty etc. Dokładna analiza danych zastanych jest warunkiem *sine qua non* powodzenia każdego badania niezależnie od jego typu i zakresu przedmiotowego. Co do zasady każdy proces badawczy powinien zaczynać się analizą danych już istniejących, do których wytworzenia nie jest potrzebna ingerencja osoby z zewnątrz.

Cel i zakres analizy *desk research*

Analiza *desk research* była podstawową metodą wykorzystywaną w niniejszym badaniu. Celem badania było zebranie informacji o założeniach systemu monitoringu, systemie wskaźników, ich analiza a następnie ocena. *Desk research* posłużył również do zebrania informacji potrzebnych do weryfikacji wartości wskaźników, jak również oszacowania brakujących wskaźników w ramach realizowanego zadania. Celem analizy *desk research* była w końcu ocena wartości docelowych wskaźników w zakresie spójności z wytycznymi horyzontalnymi.

Analizie poddane zostały m.in. następujące dokumenty „regionalne”:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, przyjęty dnia 12 lutego 2015 r. przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2015)887,
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014-2020,
- Aktualny projekt Instrukcji Wykonawczej IZ RPO,
- Metodologia szacowania wartości docelowych dla wskaźników wybranych do realizacji w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020,
- Załącznik do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020 zawierający informacje dotyczące ustanowienia ram wykonania do przekazania KE,
- Raporty monitoringowe wygenerowane z systemu LSI,
- Raport końcowy z ewaluacji „Ocena ex-ante instrumentów finansowych w RPO WL 2014-2020”, WYG PSDB Sp. z o.o..

Analizie poddane zostały następujące dokumenty „krajowe”:

- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu

Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.

Analizie poddane zostały następujące dokumenty Komisji Europejskiej:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006,
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006,
- „Guidance document on monitoring and evaluation – European Regional Development Fund and Cohesion Fund”,
- „Guidance document on monitoring and evaluation of Cohesion Policy – European Social Fund”,
- „Results indicators 2014+: Report on pilot tests in 23 regions/ops across 15 ms of the EU”.

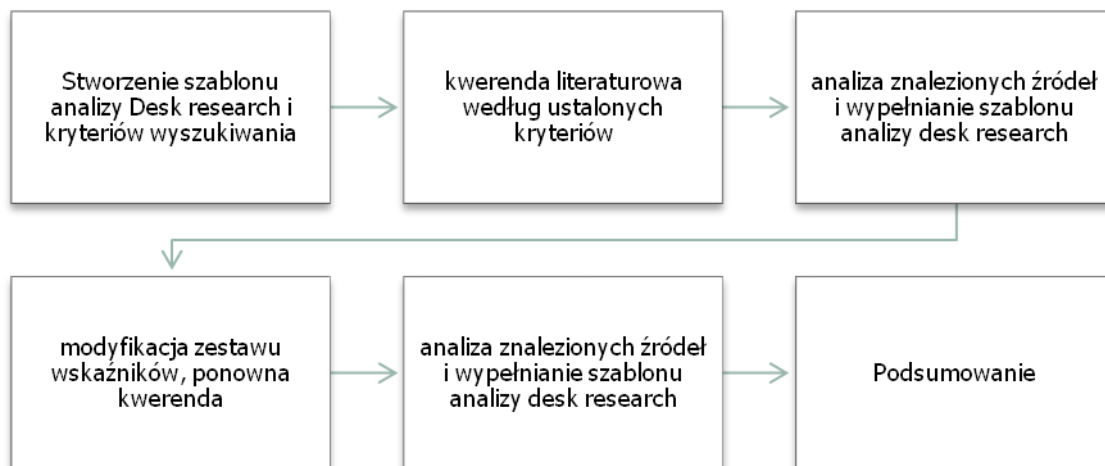
Sposób realizacji desk research

Stworzenie szablonu do analizy desk

Dzięki szablowni do analizy Wykonawca zagwarantowano, iż analiza była prowadzona w sposób zestandaryzowany, co jest konieczne w sytuacji, w której w analizie uczestniczyło kilku członków zespołu badawczego. Szablon, w formacie MS Excel, miał formę tabeli, której kolumny oprócz informacji ściśle merytorycznych związanych z przedmiotowym zakresem badania pozwalały na rejestrowanie danych identyfikujących tytuł, autora oraz rok wydania publikacji zawierającej wiedzę istotną z punktu widzenia badania. Tabela zawierała również kolumny z kodami pozwalającymi na sortowanie uzyskanych danych z literatury.

Analiza wybranych pozycji

Wybrane pozycje były analizowane przez zespół ekspertów, którzy wypełniali szablony analizy. Lista analizowanych pozycji zwiększała się w trakcie prowadzenia analizy – na skutek pojawienia się nowych źródeł cytowanych w kolejnych analizowanych pozycjach. Zmieniał się również zestaw słów kluczowych wskutek możliwości pojawienia się nowych wątków w analizie. Proces realizacji badania desk research pokazuje poniższy schemat.

2.7.2. Zakres, sposób doboru próby oraz sposób realizacji wywiadów pogłębionych (IDI)

Opis metody

Najważniejsze cechy metody wywiadów pogłębionych (IDI) opisane w literaturze przedmiotu to:

- technika wywiadu pogłębionego sprawdza się w przypadkach, gdy badacz pragnie poruszyć złożone zagadnienia podczas rozmowy (za taką można uznać szacowanie wartości docelowych wskaźników);
- metoda ta pozwala na pozostanie otwartym na sugestie oraz odpowiedzi rozmówców (np. w przypadku weryfikacji oszacowanych wartości wskaźników lub też czynników zewnętrznych mających wpływ na możliwość osiągnięcia wartości docelowych);
- specyfika wywiadów pogłębionych determinuje grupę respondentów – IDI prowadzone są najczęściej z osobami o szczególnych kwalifikacjach lub posiadanej wiedzy;
- na podstawie wywiadu gromadzone są szczegółowe dane jakościowe eksplorujące badaną problematykę.

Cel i zakres, sposób doboru próby

Wywiady były unikalnym źródłem informacji, przydatnych z jednej strony dla zweryfikowania katalogu wskaźników, a z drugiej dla estymowania realnych wartości docelowych. Celem tych wywiadów było:

- uzyskanie opinii przedstawicieli tych instytucji na temat funkcjonowania systemu wskaźników w RPO WL 2007-2013 oraz PO KL 2007-2013;
- uzyskanie opinii nt. możliwości osiągnięcia założonych wartości wskaźników w Programie;
- weryfikacja katalogu wskaźników zaproponowanych przez Wykonawcę w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych;
- wskazanie czynników mających wpływ na możliwość osiągnięcia proponowanych wartości docelowych.

Istotne było więc uchwycenie punktu widzenia przedstawicieli instytucji w zakresie kształtu całego systemu wskaźników oraz przeanalizowanie poszczególnych osi, również z punktu widzenia minionej perspektywy. Z tego punktu widzenia, wywiady z przedstawicielami instytucji dotyczyły kwestii typowo operacyjnych i wdrożeniowych.

Wykorzystanie proponowanej metody wpłynęło na:

- lepszą weryfikację wartości wskaźników oszacowanych przez zespół Wykonawcy;
- zdobycie wiedzy oraz szerszego kontekstu realizacji poszczególnych osi priorytetowych (dzięki temu lepiej określimy naszą bazę poznawczą);
- zdobycie wiedzy nt. działań a także projektów, które będą realizowane w ramach RPO WL 2014-2020;
- wskazanie dodatkowych źródeł czynników mających wpływ na możliwość osiągnięcia proponowanych wartości docelowych;
- zdobycie danych historycznych;
- zwiększenie użyteczności katalogu wskaźników (w naszych wywiadach zapytaliśmy o to które wskaźniki uważane są za użyteczne, a które za niezrozumiałe).

Celem tych wywiadów było także dobre rozpoznanie sposobu rozumienia celów poszczególnych osi priorytetowych zawartych w Uszczegółowieniu, a także ocena poszczególnych wskaźników monitorowania.

Pogłębione wywiady indywidualne (IDI) zrealizowano z osobami odpowiedzialnymi za kluczowe obszary interwencji RPO WL 2014-2020 w tym z przedstawicielami: Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym, Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, jak również Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie.

Sposób realizacji badania

Dobór rozmówców do wywiadów konsultowano w pierwszej kolejności z Zamawiającym. W drugiej kolejności nastąpił kontakt telefoniczny do osoby, z którą miał być przeprowadzony wywiad wraz z próbą umówienia rozmowy. W trzeciej kolejności przeprowadzono wywiady.

Pierwszym etapem kontroli jakości w przypadku badań jakościowych była kontrola realizacji wywiadów z właściwym respondentem. Drugim, jakość zrealizowanego wywiadu poprzez analizę pozyskanego materiału.

2.8. Szczegółowy opis metodologii szacowania wartości docelowych wskaźników w SZOOP oraz wartości pośrednich wskaźników Ram Wykonania w poszczególnych Działaniach RPO WL

Metodologia wyliczania kosztów jednostkowych jest złożona i była przez nas stosowana wielokrotnie (w RPO woj. lubelskiego, łódzkiego, podkarpackiego oraz w PO IiŚ w perspektywie 2007-2013, także w PO PW 2014-2020, PO IR 2014-2020). Składa się z kilku kroków i jest oparta na teoriach i algorytmach matematycznych: 1) w pierwszym kroku należało określić zależności pomiędzy wskaźnikami, a więc odpowiedzieć na pytanie które wskaźniki się w sobie zawierają i z siebie wynikają, a które są niezależne; następnie podzieliśmy powstałą mapę wskaźników na obszary niezależnych wskaźników; 2) Drugim krokiem było przyporządkowanie do każdego wskaźnika oznaczeń według określonej procedury; 3) Ponieważ wskaźniki z poszczególnych obszarów są zależne od wskaźników z innych obszarów, osiągnięcie jednego wskaźnika z pierwszego obszaru automatycznie powoduje osiągnięcie wskaźnika (w jakimś stopniu) z drugiego obszaru, a potem z trzeciego obszaru i na końcu z ostatniego obszaru; w związku z powyższym nie możemy badać łącznie wartości osiągnięcia wszystkich wskaźników, zatem każdy z tych obszarów należało rozpatrywać oddzielnie; każdy projekt opisywaliśmy tyłoma równaniami, ile jest wyznaczonych w działaniu obszarów; następnie dostaliśmy kilkadziesiąt, setki równań, które należało rozwiązać; 4) Nie ma możliwości rozwiązania takiego układu równań za pomocą zwykłych metod matematycznych, ponieważ wartości poszczególnych wskaźników (siłą rzeczy) w każdym projekcie się różnią. Dlatego w tym kroku wykorzystaliśmy rozwiązanie nadliniowego układu równań w sensie normy

średniokwadratowej za pomocą metody ortogonalizacji Householdera i odwrotnego postępowania Gaussa. Podejście do analizy oparte było o kilka rodzajów zmiennych, które przedstawiono na poniższym rysunku:

Rysunek 1. Ilustracja procesu określania możliwych do uzyskania wartości wskaźników.

Źródło: opracowanie własne.

Proces mający na celu określenie trafności wartości docelowych wskaźników rozpoczął się od zebrania danych dotyczących wybranych dotychczas projektów do realizacji. Dane te dotyczyły:

- wartości projektów w części pochodzącej ze źródeł programu – dofinansowania z EFRR i EFS,
- rodzajów i wartości wskaźników osiąganych przez projekty (zestawienia zbiorcze IZ),
- postępu rzeczowego i finansowego projektów (z wniosków o płatność oraz z umów o dofinansowanie).

Po otrzymaniu od Zamawiającego powyższych danych w formie zagregowanej (w tabelach zbiorczych), uzupełniliśmy je ewentualnie o okres nie objęty agregacją (jeżeli taki wystąpił). Szacowania zostały dokonane w oparciu o najbardziej aktualne dane z systemu informatycznego.

Dane te zostały wykorzystane przez przygotowany specjalnie pod potrzeby niniejszego badania **algorytm**, który określił **wartości wszystkich wskaźników produktu i rezultatu** (na poziomie projektu) powstałe z 1 euro przyznanego dofinansowania. Algorytm brał pod uwagę nie tylko koszt osiągnięcia 1 jednostki każdego produktu i rezultatu, ale również **prawdopodobieństwo jego wystąpienia** w projekcie (opis algorytmu znajduje się poniżej).

Następnie, mając alokację na okres 2014-2020 określono **ile produktów i rezultatów uda się uzyskać na koniec 2023 roku**. W przypadku wskaźników statycznych (np. długość nowych dróg regionalnych) sam moment zakończenia realizacji nie jest istotny (inaczej mówiąc nie ważne czy drogę wybudujemy w 2017 czy w 2019 roku, ważne, że na koniec roku 2023 będzie osiągnięty wskaźnik – chyba, że jest to wskaźnik Ram Wykonania – wówczas proces jego osiągania jest niezwykle istotny). Natomiast moment zakończenia jest ważny z punktu widzenia wskaźników rezultatu, które 'pracują' na siebie – im dłużej, tym osiągają wyższą wartość. Przykładem może być wskaźnik *Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne*, który każdego roku po realizacji inwestycji zwiększa swoją wartość dla danego projektu. Konieczne jest zatem stwierdzenie, kiedy inwestycje

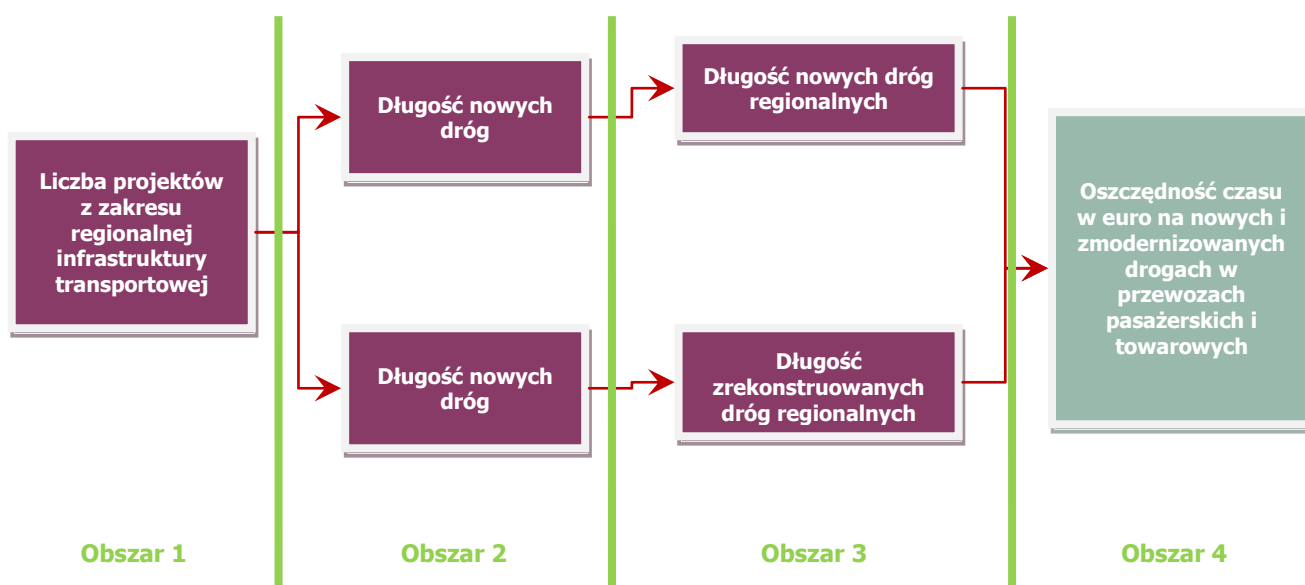
będą się kończyć.

Algorytm określania jednostkowych wskaźników

Na osiągnięcie wszystkich docelowych wskaźników była przyznana pewna alokacja. Problemem było tutaj określenie podziału alokacji na poszczególne wskaźniki (w działaniach mamy przedstawioną całkowitą alokację i wartości bazowe oraz docelowe wszystkich wskaźników).

Pierwszy krok

W pierwszym kroku należało określić zależności pomiędzy wskaźnikami, a więc odpowiedzieć na pytanie które wskaźniki się w sobie zawierają i z siebie wynikają, a które są niezależne – np.:

Następnie podzieliśmy powstały graf na obszary zgodnie z zaznaczonymi liniami.

Drugi krok

Drugim krokiem było przyporządkowanie do każdego wskaźnika oznaczeń. Zastosowano następującą procedurę:

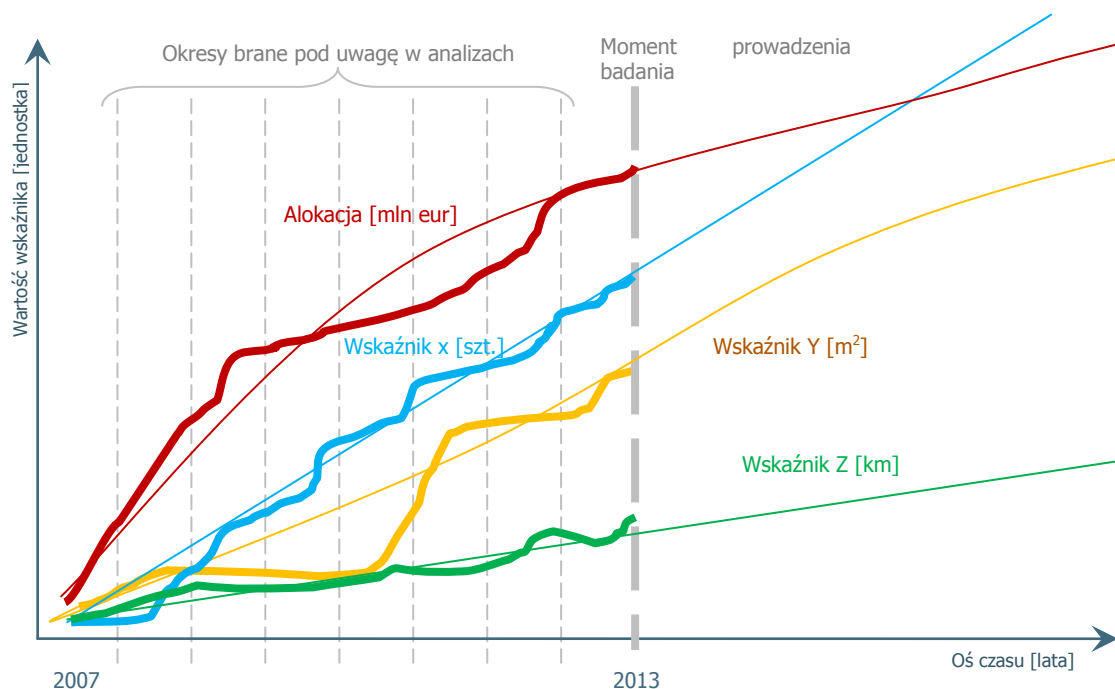
numer_priorytetu.numer_działania-numer_obszaru.kolejny_numer_w_obszarze) – np.:

	Numer
Liczba projektów z zakresu regionalnej infrastruktury transportowej	5.1-1.1
Długość nowych dróg	5.1-2.1
Długość nowych dróg regionalnych	5.1-3.1
Długość zrekonstruowanych dróg regionalnych	5.1-3.2

Trzeci krok

Ponieważ wskaźniki z poszczególnych obszarów są zależne od wskaźników z innych obszarów, osiągnięcie jednego wskaźnika z pierwszego obszaru automatycznie powoduje osiągnięcie wskaźnika (w jakimś stopniu) z drugiego obszaru, a potem z trzeciego obszaru i na końcu z czwartego obszaru.

Innymi słowy można powiedzieć dla przykładu, że jeżeli beneficjent realizuje projekt w obszarze budowy drogi, która jest regionalna to wybudowanie lub rekonstrukcja drogi powoduje powstanie oszczędności czasu. W związku z powyższym nie możemy badać łącznie wartości osiągnięcia wszystkich wskaźników, bo 1 euro może powodować realizację np. 0,000001 projektu, 0,0003 km budowanej drogi i 1,4 euro oszczędności. Zatem każdy z tych obszarów musimy rozpatrywać oddzielnie.

Rysunek 2. Podejście do oszacowania wartości docelowych wskaźników (schemat poglądowy).

Źródło: opracowanie własne.

Każdy projekt opisywaliśmy tyłoma równaniami, ile było wyznaczonych w danym działaniu obszarów. Następnie dostaliśmy kilkadziesiąt, setki równań, które należało rozwiązać. Zrobiliśmy to w kroku czwartym.

Czwarty krok

Nie ma możliwości rozwiązania takiego układu równań za pomocą zwykłych metod matematycznych, ponieważ wartości poszczególnych wskaźników (siłą rzeczy) w każdym projekcie się różnią. Dlatego w tym kroku wykorzystaliśmy **rozwiązanie nadliniowego układu równań w sensie normy średniokwadratowej za pomocą metody ortogonalizacji Householdera i odwrotnego postępowania Gaussa**³.

Wynikiem działania tego algorytmu było określenie **kosztów jednostkowych osiągnięcia 1 jednostki każdego wskaźnika** wraz z prawdopodobieństwem ich osiągnięcia. Następnie mając taką wiedzę, określiliśmy w czasie możliwe momenty zakończenia realizacji projektów w przyszłości, a więc momenty, w których powstają produkty i rezultaty. Odbęło się to na podstawie harmonogramu ogłaszanych konkursów. Do momentu ogłoszenia konkursu dodaliśmy średni czas trwania oceny i podpisywania umów, a także średni czas trwania projektów w danym działaniu. Dzięki temu

³ w tym celu przygotowano specjalne makro w środowisku Visual Basic działające w Excelu oparte o przedstawione techniki matematyczne.

określiliśmy z dużym prawdopodobieństwem moment osiągnięcia poszczególnych wskaźników (ma to znaczenie przy określaniu wartości dla ram wykonania).

Prawdopodobieństwo zostało wyliczone w sposób uproszczony. Po pierwsze zbadaliśmy, w jakim procencie projektów dany wskaźnik się pojawi, a następnie zbadaliśmy jaką średnią wartość wskaźnika osiągają projekty, jeżeli już ten wskaźnik się pojawi.

W przypadku, gdy takie dane nie wystarczyły, wartości kosztów jednostkowych pozyskaliśmy z innych badań dotyczących systemu wskaźników dla innych RPO (m.in. z prowadzonej przez nas ewaluacji dla województwa podkarpackiego, w którym badania były prowadzone na danych z blisko 600 projektów).

Aby zastosować algorytm przedstawiony powyżej, należało przyjąć pewne założenia, które przedstawiono poniżej:

- algorytm bazuje na profilu realizowanych obecnie projektów, przez co, jeżeli dany wskaźnik nie pojawił się w dotychczasowych projektach, jego wartość będzie zawsze równa zero (prawdopodobieństwo pojawienia się tego wskaźnika jest równe zero),
- podobna sytuacja ma miejsce w prawdopodobieństwie pojawienia się innych wskaźników – w prognozach został odzwierciedlony zestaw projektów realizowanych obecnie,
- aby wyniki były wiarygodne, do algorytmu należało wprowadzić znacznie więcej projektów niż wskaźników w danym poziomie (dopiero duża liczba różnorodnych projektów umożliwiła rozróżnienie pomiędzy np. 1 km drogi ekspresowej, a 1 szt. obwodnicy⁴),
- w przypadku, kiedy na danym poziomie występował tylko jeden wskaźnik (np. liczba projektów), zastosowana została uproszczona metoda średniej arytmetycznej,
- nie zakładano w algorytmie trudności w realizacji projektów tzn. w żadnym działaniu nie zakładano, że jakaś część alokacji nie zostanie wykorzystana (minimalne niewykorzystanie alokacji wynikać będzie jedynie z tego, że kolejny projekt nie zmieści się w pozostałej alokacji),
- do przeliczenia wartości dofinansowania w projektach na euro wykorzystany został jeden kurs zaczerpnięty z ewaluacji przeprowadzonej na zlecenie MIR „*Analiza trafności oraz spójności systemu ram wykonania dla Umowy Partnerstwa i programów operacyjnych na lata 2014 – 2020*”⁵.

Próbą badawczą w tej metodzie były wszystkie projekty realizowane w ramach RPO WL w okresie 2007-2013, w szczególności pozyskaliśmy dane dotyczące: 1) wartości projektu w części pochodzącej ze źródeł programu (dofinansowania z EFRR); 2) rodzajów i wartości osiąganych przez projekt wskaźników; 3) czasu realizacji projektu (w miesiącach lub latach) – które są kluczowe dla wyliczeń algorytmu.

Zastosowana metoda matematyczna pozwoliła wykorzystać dane z wszystkich projektów i wyliczyć wartości kosztów jednostkowych najbardziej prawdopodobne. Wiarygodność wyników została uzyskana dzięki wykorzystaniu bogatych doświadczeń beneficjentów z okresu 2007-2013. Wzięto pod uwagę również nowe uwarunkowania i zmiany w zakresie, wielkości i zasięgu projektów i wyliczenia zostaną dostosowane do zmian w nowym RPO.

2.9. Szczegółowy opis metodologii szacowania wartości docelowej wskaźnika rezultatu strategicznego „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”

Wskaźnik „*Odsetek osób korzystających z internetu w kontaktach z administracją publiczną (EAC)*” oznacza zgodnie z definicją GUS: odsetek osób korzystających w ciągu ostatnich 12 miesięcy z usług

⁴ W przypadku gdyby wystąpiły tylko dwa projekty, w których byłyby tylko dwa te wskaźniki, ich koszt jednostkowy byłby identyczny, co nie jest prawdą.

⁵ Badania przeprowadzone przez IMAPP Sp. z o.o., przyjęty w nim kurs wyniósł: 1 EUR = 3,54701205524791 PLN

administracji publicznej przez Internet w celu: 1) wyszukiwania informacji na stronach administracji publicznej; 2) pobierania formularzy urzędowych; 3) wysyłania wypełnionych formularzy.

Analiza źródeł danych, które mogłyby być wykorzystane do wyliczenia wartości docelowej, wykazała, że są dostępne jedynie następujące dane:

- Dane dostępne są w GUS (w publikacjach dotyczących społeczeństwa informacyjnego w Polsce), wyd. rokrocznie, dane dostępne wyłącznie dla Polski z okresu 2008-2014;
- Dane dostępne są również w Eurostat (Regional information society statistics (reg_isoc), Individuals who used the Internet for interaction with public authorities), dane dla krajów i regionów Europy, w tym Polski w okresie 2008-2014, dane dla regionów europejskich, w tym podregionów Polski z okresu 2011-2014;
- Analogiczne dane dostępne dla krajów OECD;
- Dane dostępne są również dla województwa lubelskiego dla roku 2014 z badania: *„Rozszerzenie badania i pozyskanie danych na poziomie NTS 2 z zakresu wykorzystania ICT w gospodarstwach domowych”* (wartość dla województwa lubelskiego wyniosła 24,4%).

Wybór wariantu oszacowania jest zdeterminowany przez dostępność danych. Dlatego w celu wyliczenia wartości docelowej wskaźnika *„Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”* zastosowaliśmy kilka podejść, które w różnym stopniu odwzorowują prawdopodobieństwo osiągnięcia zakładanej wartości wskaźnika. W każdym podejściu przyjęliśmy za bazę wskaźnika wielkość rozszacowaną przez GUS dla województwa lubelskiego, a następnie poprzez wyznaczenie trendów – określiliśmy wartość docelową tego wskaźnika.

3. OCENA SPÓJNOŚCI SYSTEMU WSKAŹNIKÓW MONITORUJĄCYCH POSTĘP RZECZOWY NA POZIOMIE PROJEKTU WRAZ Z OSZACOWANIEM BRAKUJĄCYCH WARTOŚCI DOCELOWYCH WSKAŹNIKÓW ZAWARTYCH W SZCZEGÓŁOWYM OPISIE OSI PRIORYTETOWYCH

W tym rozdziale zawarto odpowiedź na pytanie badawcze:

1. *Czy wszystkie przewidziane do realizacji typy projektów mają przyporządkowane wskaźniki produktu i rezultatu? Jakie są rekomendowane wskaźniki uzupełniające zidentyfikowane braki?*
4. *Jakie są oczekiwane brakujące wartości docelowe w roku 2023 dla wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych (SzOOP)?*
5. *Jakie są oczekiwane brakujące wartości pośrednie w roku 2018 wskaźników Ram Wykonania w poszczególnych Działaniach RPO WL?*

3.1. Przyporządkowanie wskaźników produktu i rezultatu do typów projektów

3.1.1. Typy projektów współfinansowane z EFRR

Analizę przyporządkowania wskaźników do poszczególnych typów projektów przeprowadzono w taki sposób, aby do każdego typu projektu dopasować przynajmniej po jednym wskaźniku produktu i wskaźniku rezultatu bezpośredniego, który oddawałby istotę wsparcia. Nie brano pod uwagę podtypów projektów, bowiem mogłoby to spowodować nieoczekiwany wzrost liczby wskaźników w danym Działaniu. Przykładem są Działania rewitalizacyjne 13.3 i 13.4, w których podtypami projektów są działania dotyczące budowy infrastruktury drogowej, kanalizacyjnej itd. Szczegółowa analiza i przyporządkowanie wskaźników do typów projektów znajduje się w załączniku do raportu. Wskazano w nim również w szczególnych lub wątpliwych przypadkach przyczynę przyporządkowania danego wskaźnika lub inne uwarunkowania.

Analiza wykazała, że większość typów projektów posiada poprawnie przyporządkowane wskaźniki produktu i rezultatu. Wykorzystywane są w tym celu nie tylko wskaźniki WLWK, ale również wskaźniki specyficzne dla Programu. Niemniej wskazano **26 przypadków Działań**, w których zarekomendowano **dodanie 43 wskaźników** tak, aby każdy typ projektu posiadał przynajmniej po jednym wskaźniku produktu i rezultatu bezpośredniego.

Poniżej przedstawiono wyłącznie te Działania, w których dodano brakujące wskaźniki.

Działanie 1.2 Badania celowe

W tym Działaniu rekomenduje się dodać wskaźnik rezultatu bezpośredniego „Przychody ze sprzedaży licencji” ze względu na bezpośredni związek z celem działania i typu wspieranych projektów. Pomimo, iż zawarto wskaźnik „Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów”, brakuje wskaźnika opisującego znaczący poziom przychodów ze sprzedaży licencji, które również będą rezultatem projektów w tym Działaniu.

Działanie 1.3 Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźnika rezultatu bezpośredniego „Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach (CI24)” z uwagi na konieczność weryfikacji kryterium

trafności merytorycznej podczas oceny i monitorowania realizacji projektów.

Działanie 1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźnika rezultatu bezpośredniego *„Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu”*, aby odzwierciedlić główny rezultat tego Działania, jakim będą spin-offy i spin-outy.

Działanie 3.3 Przedsiębiorstwa odpryskowe

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie następujących wskaźników rezultatu bezpośredniego ze względu na bezpośredni związek z celem Działania i typem wspieranych projektów:

- *„Liczba wdrożonych wyników prac B+R”* – celem przedsiębiorstw odpryskowych będzie wdrożenie wyników prac B+R,
- *„Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28)”* – wdrożenie wyników prac B+R może być wprowadzenie produktów nowych dla rynku,
- *„Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29)”* – wdrożenie wyników prac B+R może być wprowadzenie produktów nowych dla rynku.

Dodatkowo, dwa z trzech powyższych wskaźników są wskaźnikami wspólnymi (Common Indicators), które należy stosować w każdym Działaniu, w którym jest to możliwe.

Rekomendowane jest również dodanie wskaźnika produktu:

- *„Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R”* – z uwagi na istotę spin-offów i spin-outów, które za cel mają wdrażanie prac B+R. Chodzi tu o prace przemysłowe (typ prac B+R).

Działanie 3.4 Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku

Analiza Działania 3.4 wykazała, że rezultatem projektów może być *„Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego”*, która w WLWK została umieszczona tylko w produktach. Jednocześnie, w Działaniu 3.5, wskaźnik ten będzie realizowany na poziomie produktów. Dlatego rekomenduje się dodanie możliwości wyboru rezultatu (przy zachowaniu wyboru produktu) przy tym wskaźniku w PI3a.

Działanie 3.5 Bon na doradztwo

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźnika rezultatu bezpośredniego *„Liczba przedsiębiorstw, które poprawiły swoją konkurencyjność, jakość i efektywność zarządzania w wyniku realizacji projektu”* z uwagi na brak wskaźnika rezultatu bezpośredniego w tym Działaniu w ogóle.

Działanie 5.1 Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie dwóch wskaźników rezultatu bezpośredniego i dwóch wskaźników produktu odnoszących się do kogeneracji:

- *„Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji”*,
- *„Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji”*,
- *„Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji”*,
- *„Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji”*.

Dodanie tych wskaźników wynika bezpośrednio z definicji *głębokiej termomodernizacji*, w ramach

której współfinansowane mogą być projekty polegające na wymianie źródła ciepła na instalacje OZE pracujące w kogeneracji.

Działanie 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego | Działanie 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego

W tych Działaniach rekomenduje się dodanie dwóch wskaźników produktu:

- „Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji”,
- „Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji”,

bowiem zgodnie z definicją głębokiej termomodernizacji, wsparcie może dotyczyć projektów polegających na wymianie źródła ciepła na instalacje OZE pracujące w kogeneracji.

Działanie 5.4 Transport niskoemisyjny

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźnika rezultatu bezpośredniego „Liczba rowerzystów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”. Jest to wskaźnik programowy – wskaźnik dodany z Działania 5.6. Rekomenduje się jego dodanie, ponieważ brakuje wskaźnika rezultatu dla wskaźników produktu dotyczących infrastruktury bike&ride.

Działanie 5.5 Promocja niskoemisyjności

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźników produktu:

- „Liczba wspartych energooszczędnych punktów świetlnych” – dodany dla 2 typu projektu: „Budowa lub modernizacja instalacji energooszczędnego oświetlenia, w tym oświetlenia ulicznego (budowa lub modernizacja oświetlenia ulicznego finansowanego przez JST zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) będzie możliwa do realizacji bez względu kto jest jego właścicielem).”
- „Liczba nowych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska” – dodany dla 4 typu projektu (obecnie w WLWK tylko dla PI 5b): „Tworzenie systemów pomiaru zanieczyszczeń w miastach oraz systemów informowania mieszkańców o poziomie zanieczyszczeń”.

Działanie 5.6 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźników produktu:

- „Liczba wspartych energooszczędnych punktów świetlnych” – dodany dla 6 typu projektu: „Budowa lub modernizacja instalacji energooszczędnego oświetlenia, w tym oświetlenia ulicznego (budowa lub modernizacja oświetlenia ulicznego finansowanego przez JST zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) będzie możliwa do realizacji bez względu kto jest jego właścicielem).”
- „Liczba nowych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska” – dodany dla 7 typu projektu (obecnie w WLWK tylko dla PI 5b): „Tworzenie systemów pomiaru zanieczyszczeń w miastach oraz systemów informowania mieszkańców o poziomie zanieczyszczeń”.

Działanie 6.1 Bezpieczeństwo ekologiczne

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźnika rezultatu bezpośredniego „Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed skutkami katastrof innych niż pożary i powodzie” z uwagi na fakt, iż rezultatami objęto jedynie osoby odnoszące korzyści z ochrony przed skutkami powodzi.

Działanie 6.2 Mała retencja

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźnika produktu „*Długość cieków poddanych renaturyzacji*” ze względu na brak wskaźnika dla typu projektu: „*renaturyzacja cieków wodnych w ramach systemów małej retencji i określenie terenów kompensacyjnych*”.

Działanie 6.3 Gospodarka odpadami

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźników rezultatu bezpośredniego:

- „*Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych*” – wskaźnik w WLWK jest rezultatem bezpośrednim (dlatego przeniesiono go z produktów),
- „*Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest*”, ponieważ projekty przygotowują tylko system i parcele na wyroby azbestowe, dlatego wskaźnik będzie rezultatem (działania po projekcie).

Działanie 6.4 Gospodarka wodno-ściekowa

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźnika produktu:

- „*Liczba wspartych stanowisk monitoringu środowiska*”, ponieważ nie ma wskaźnika dla typu projektu „*4. Wyposażenie w odpowiedni sprzęt służb, zajmujących się monitoringiem jakości oczyszczonych ścieków i wody przeznaczonej do celów konsumpcyjnych*”,

a także wskaźnika rezultatu bezpośredniego:

- „*Powierzchnia terenów objęta działaniem zakupionego sprzętu*”, z takich samych powodów, jak powyżej.

Działanie 7.2 Ochrona różnorodności przyrodniczej

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźników produktu:

- „*Liczba terenów zdegradowanych działalnością człowieka poddanych rekultywacji w ramach projektu*”, ponieważ nie ma wskaźnika dla typu projektu „*8. Projekty dotyczące zwiększenia zieleni w miastach (w tym zieleńców i terenów zieleni osiedlowej) w ramach rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością człowieka*”,
- „*Liczba wspartych instytucji paramuzealnych*” – dodany z uwagi na ogrody botaniczne i zoologiczne (należy dodać wskaźnik w WLWK do PI 6d, obecnie jest tylko w 6c).

a także wskaźnika rezultatu bezpośredniego:

- „*Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne*” – dodany Common indicator (CI9) ze względu na ogrody zoologiczne i zielen w miastach.

Działanie 7.3 Turystyka przyrodnicza

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźników produktu:

- „*Długość wybudowanych dróg dla rowerów*” – dodany z WLWK dla typu projektów: „*1. Roboty budowlane, modernizacja i wyposażenie infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki oraz ułatwiającej dostęp do miejsc i obszarów atrakcyjnych turystycznie, w tym obiektów służących zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów w tym m.in: budowa lub modernizacja ścieżek dydaktycznych, ścieżek rowerowych, szlaków, parkingów, punktów widokowych, wież widokowych, zadaszeń*”
- „*Długość przebudowanych dróg dla rowerów*” – z takich powodów, jak wyżej,
- „*Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych*” – z takich powodów, jak wyżej.

Działanie 7.4 Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźników produktu z takich samych powodów, jak

w Działaniach 7.2 i 7.3:

- „Liczba terenów zdegradowanych działalnością człowieka poddanych rekultywacji w ramach projektu”,
- „Długość wybudowanych dróg dla rowerów”,
- „Długość przebudowanych dróg dla rowerów”,
- „Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych”.

Działanie 8.1 Regionalny układ transportowy | Działanie 8.2 Lokalny układ transportowy | Działanie 8.4 Transport w ramach Zintegrowanej Inwestycji Terytorialnej Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego

W tych Działaniach rekomenduje się dodanie wskaźników produktu:

- „Liczba wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń ochrony środowiska”, z powodu braku wskaźnika produktu dla typu projektu: „Infrastruktura towarzysząca w połączeniu z ww. typem projektów, w zakresie ochrony środowiska: ogrodzenia, ekrany akustyczne, pasy zieleni, przejścia dla zwierząt, urządzenia odwadniające, kanalizacja deszczowa, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód opadowych”,
- „Długość wybudowanej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego”, z powodu braku wskaźnika produktu dla typu projektu: „Infrastruktura towarzysząca w połączeniu z ww. typem projektów, w zakresie infrastruktury społeczeństwa informacyjnego: kanalizacja teletechniczna”.

Działanie 8.3 Transport kolejowy

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźnika rezultatu bezpośredniego „Liczba osób korzystających z zakupionego taboru pasażerskiego komunikacji pozamiejskiej w ciągu roku”, ponieważ brakuje wskaźnika dla typu projektu: „2. Zakup i modernizacja pojazdów szynowych do obsługi ruchu regionalnego, pasażerskiego w zakresie wymiany taboru na niskoemisyjny oraz dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami”, dodatkowo jest to wskaźnik z WLWK.

Działanie 13.2 Infrastruktura usług społecznych

W tym Działaniu rekomenduje się dodanie wskaźników rezultatu bezpośredniego:

- „Rzeczywista liczba użytkowników infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej”, ponieważ brakuje wskaźnika rezultatu dla typu projektu: „6. Budowa, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, remont, modernizacja i wyposażenie infrastruktury usług opieki nad dziećmi do lat 3, w tym żłobków, klubów dziecięcych i oddziałów żłobkowych m.in. w celu zwiększenia liczby miejsc w istniejących instytucjach”,
- „Rzeczywista liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach”, ponieważ brakuje wskaźnika rezultatu dla pozostałych typów projektu 1-5.

a także wskaźnika produktu:

- „Liczba wspartych instytucji świadczących środowiskowe formy wsparcia w miejscu zamieszkania”, ponieważ brakuje wskaźnika dla typu projektu: „2. Modernizacja, adaptacja (do potrzeb osób potrzebujących) oraz zakup wyposażenia infrastruktury niezbędnej do świadczenia środowiskowych form wsparcia w miejscu zamieszkania”.

Działanie 13.5 Infrastruktura przedszkolna | Działanie 13.6 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego | Działanie 13.7 Infrastruktura szkolna

W tych Działaniach rekomenduje się dodanie wskaźnika produktu:

- „Liczba zakupionego wyposażenia w obiektach objętych wsparciem”, ponieważ nie ma wskaźnika dla typu projektu „zakup niezbędnego wyposażenia gwarantującego wysoką jakość

kształcenia”;

a także wskaźnika rezultatu bezpośredniego:

- „Rzeczywista liczba użytkowników infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej”, ponieważ po przeniesieniu do produktów wskaźnika „Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35)” brakowało wskaźnika rezultatu.

3.1.2. Typy projektów współfinansowane z EFS

W przypadku typów projektów współfinansowanych z EFS analiza wykazała, że wszystkie typy projektów mają przyporządkowane wskaźniki produktu i rezultatu. W tym celu wykorzystano wszystkie wskaźniki dostępne z WLWK.

3.2. Oczekiwane brakujące wartości docelowe w roku 2023 dla wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych (SzOOP)

3.2.1. Wskaźniki dla Działań współfinansowanych z EFRR

W przypadku typów projektów współfinansowanych z EFRR szereg wskaźników nie posiada określonej wartości docelowej w roku 2023. Dlatego dla każdego wskaźnika określono nową lub zweryfikowano istniejącą wartość docelową w następujący sposób:

- w pierwszej kolejności określono **finansowanie** ogółem (EFRR i wkład krajowy) bez rezerwy (w zł) na Działanie,
- następnie, na bazie założeń programowych lub ustaleń na bazie struktury populacji itp. określono **% finansowania** ogółem mogący **realizować** dany wskaźnik,
- w ten sposób wyliczono finansowanie ogółem (EFRR i wkład krajowy) bez rezerwy (w zł) na wskaźnik, przy czym niższy niż 100% poziom finansowania wskaźnika wyjaśniono,
- po ustaleniu, jaka wartość alokacji będzie realizować dany wskaźnik, określono **odpowiednik Działania** w okresie 2007-2013, który realizował podobne typy projektów opisywane przez podobne wskaźniki,
- w dalszej kolejności określono (jeżeli było to możliwe) **odpowiednik wskaźnika** w okresie 2007-2013,
- za pomocą metodyki opisanej w rozdziale 2 raportu określono **historyczny koszt jednostkowy** wskaźnika (zł/jedn.) oraz **prawdopodobieństwo wystąpienia** danego wskaźnika w projektach (nie zawsze był on brany pod uwagę, np. w przypadku, gdy typ projektu realizowanego w poprzedniej perspektywie współistniał w Działaniu łącznie z innymi typami projektów, a obecnie stanowi odrębne Działanie),
- na bazie alokacji przeznaczonej na realizację wskaźnika, kosztu jednostkowego (przeliczonego na wartość bieżącą współczynnikiem WCPBM), prawdopodobieństwem wystąpienia, wyliczono **wartość docelową wskaźnika**,
- w dalszej kolejności, wartość wyliczona była poddana dyskusji na panelach ekspertów oraz podczas wywiadów z IZ RPO WL i przyjęto określoną **wartość docelową** – w przypadku różnicy w stosunku do wartości wyliczonej przedstawiono uzasadnienie,
- na zakończenie wyliczono wartość różnicy pomiędzy przyjętą w badaniu wartością docelową, a wartością docelową wyliczoną dla Programu – przyjęto, iż **różnica powyżej 25%** wymaga

zmiany i takie rekomendacje wystosowano w takich przypadkach.

Szczegółowe wyliczenia znajdują się w załączniku analitycznym do raportu. Wskazano tam precyzyjne wyliczenia zgodnie z powyższą metodyką dla brakujących wartości docelowych wskaźników. Wartości takie określono dla łącznie (z możliwymi powtórzeniami w ramach różnych Działań) **280 wskaźników**, w tym w szczególności: 21 wskaźników w OP1, 14 wskaźników w OP2, 19 wskaźników w OP3, 19 wskaźników w OP4, 67 wskaźników w OP5, 37 wskaźników w OP6, 34 wskaźników w OP7, 40 wskaźników w OP8, 29 wskaźników w OP13.

Jednocześnie, nie udało się wyliczyć wartości dla 38 wskaźników z powodu braku danych historycznych lub innych danych, które mogłyby być podstawą wyliczeń. Rekomenduje się uzupełnić te wartości po realizacji pierwszych konkursów w Działaniach, które obejmują realizację tych wskaźników.

Kwestia spójności i realności wykonania wskaźników (po zweryfikowaniu ich wartości docelowych) została przedstawiona w rozdziale 4 raportu.

3.2.2. Wskaźniki dla Działań współfinansowanych z EFS

W przypadku typów projektów współfinansowanych z EFS wszystkie wartości docelowe w roku 2023 dla wskaźników zawartych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych (SzOOP) zostały określone. Kwestia spójności i realności wykonania wskaźników (po zweryfikowaniu ich wartości docelowych) została przedstawiona w rozdziale 4 raportu.

3.3. Oczekiwane brakujące wartości pośrednie w roku 2018 wskaźników Ram Wykonania w poszczególnych Działaniach RPO WL

3.3.1. Wskaźniki dla Działań współfinansowanych z EFRR

W przypadku Działań współfinansowanych z EFRR brakujące wartości pośrednie w roku 2018 zdiagnozowano dla pięciu wskaźników:

- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1),
- Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE,
- Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków,
- Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI14),
- Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach.

Dla pięciu powyższych wskaźników określono wartości docelowe na bazie:

- czasu ogłaszania i wielkości alokacji na konkursy w 2015 i 2016 roku zapisanych w zatwierdzonych harmonogramach konkursów RPO WL,
- czasu trwania oceny i wyboru projektów do dofinansowania (różnego dla poszczególnych Działań),
- czasu trwania projektów (różnego dla poszczególnych projektów), zakładając, że produkty, a szczególnie rezultaty pojawiają się dopiero we wniosku o płatność końcową.

Jeżeli czas oceny i realizacji projektów był wystarczająco krótki, aby projekt złożony w 2017 roku mógł zostać zakończony przed końcem 2018 roku, pod uwagę wzięto również możliwe do wykonania

konkursy w roku 2017 (dodano odpowiednie propozycje). Szczegóły analiz oraz wartości pośrednie wyliczone na bazie przyjętej metodyki znajdują się w załączniku analitycznym do raportu.

3.3.2. Wskaźniki dla Działań współfinansowanych z EFS

W przypadku Działań współfinansowanych z EFS nie odnotowano wskaźników z brakującymi wartościami pośrednimi w roku 2018.

4. OCENA WARTOŚCI DOCELOWYCH WSKAŹNIKÓW WSKAZANYCH W SZCZEGÓŁOWYM OPISIE OSI PRIORYTETOWYCH W ZAKRESIE REALNOŚCI ICH OSIĄGNIĘCIA ORAZ SPÓJNOŚCI W ZAKRESIE WYTYCZNYCH HORYZONTALNYCH

W tym rozdziale zawarto odpowiedź na pytanie badawcze:

6. *Czy wartości docelowe wszystkich wskaźników z poziomu programu użyte w SzOOP są spójne z zapisami Programu i realne do osiągnięcia?*
7. *W jakim stopniu wartości docelowe wskaźników rezultatu bezpośredniego określonych w RPO WL 2014-2020 na podstawie Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 są spójne z poziomem wskaźników efektywności zatrudnieniowej oraz efektywności społeczno-zatrudnieniowej określonych w wytycznych horyzontalnych?*

4.1. Spójność wartości docelowych wszystkich wskaźników z poziomu Programu użytych w SzOOP z zapisami Programu i ich realność osiągnięcia

Ten etap badania dotyczył wartości docelowych wyliczonych na potrzeby przygotowania RPO WL, które należało zweryfikować pod kątem zgodności z zapisami Programu i realności ich osiągnięcia.

Analiza przeprowadzona w ramach badania wykazała **pełną zgodność wartości docelowych** wskaźników Działań współfinansowanych zarówno z EFRR, jak i EFS **z zapisami Programu**. W większości przypadków wartości te są realne do osiągnięcia. Założono tutaj, że różnice w wartościach zastanych i wyliczonych na poziomie $\pm 25\%$ mogą wynikać z przyjętych założeń, większej liczby materiału pomiarowego (ewaluacja prowadzona była rok po analizach przeprowadzonych przez IZ RPO WL) oraz kwestiach zaokrąglenia – i przez to nie powinny powodować znaczących zmian we wdrażaniu Programu. Dlatego uznano, że takie odchylenia w obu wartościach nie są podstawą do rekomendacji zmiany tych wartości docelowych.

W załączniku analitycznym do raportu przedstawiono szczegółową metodykę wyliczania wartości docelowej dla każdego wskaźnika oddzielnie, zgodnie z procedurą opisaną w rozdz. 3.2.1. W przypadku **różnic przekraczających $\pm 25\%$ zarekomendowano zmianę** (zwiększenie lub zmniejszenie) wartości docelowych wskaźników ze wskazaniem konkretnej wielkości zmiany. Proponowane zmiany zostały przedyskutowane w ramach prowadzonych spotkań z przedstawicielami IZ RPO WL oraz IW i wypracowano wspólne stanowisko z zastrzeżeniem, że ostateczna decyzja dotycząca modyfikacji wartości docelowych, które zostały zarekomendowane w niniejszym badaniu, będzie podjęta przez IZ RPO WL w terminie późniejszym podczas przygotowywania strategii renowacji Programu z KE.

4.2. Spójność wskaźników rezultatu bezpośredniego ze wskaźnikami efektywności zatrudnieniowej oraz efektywności społeczno-zatrudnieniowej (EFS)

W tym rozdziale zawarto odpowiedź na pytanie badawcze:

7. *W jakim stopniu wartości docelowe wskaźników rezultatu bezpośredniego określonych w RPO WL 2014–2020 na podstawie Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014–2020 są spójne z poziomem wskaźników efektywności zatrudnieniowej oraz efektywności społeczno-zatrudnieniowej określonych w wytycznych horyzontalnych?*

4.2.1. Spójność wskaźników rezultatu ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej

4.2.1.1. Priorytety inwestycyjne i Działania objęte monitorowaniem efektywności zatrudnieniowej

Zgodnie z „Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020”⁶, zwanymi w dalszej części niniejszego podrozdziału Wytycznymi, **efektywność zatrudnieniowa** dotyczy celu tematycznego 8 (s. 5) i jest mierzona wśród uczestników projektu, którzy w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie byli osobami bezrobotnymi lub osobami biernymi zawodowo, z wyłączeniem osób, które w ramach projektu lub po zakończeniu jego realizacji podjęły naukę w formach szkolnych lub otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej (s. 12-13). Oznacza to, że efektywność zatrudnieniowa **nie będzie mierzona** w:

- PI8iii (zaplanowano tu wyłącznie bezzwrotne i zwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej),
- PI8v (w ramach Działania 10.1 zgodnie z SZOOP grupą docelową są przedsiębiorcy sektora MŚP prowadzący działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego oraz ich pracownicy/kadra zarządzająca); w ramach Działania 10.2 grupą docelową są pracodawcy i ich pracownicy przechodzący procesy restrukturyzacyjne (pracownicy przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osoby, które utraciły pracę (...)), dodatkowo zgodnie z Wytycznymi cały PI8v nie jest objęty badaniem efektywności zatrudnieniowej,
- PI8vi (wsparcie dotyczy głównie osób pracujących objętych programami zdrowotnymi), przy czym zgodnie z Wytycznymi cały PI8vi nie jest objęty badaniem efektywności zatrudnieniowej.

Zgodnie z Podrozdziałem 2.1 pkt 7 Wytycznych, efektywność zatrudnieniową należy badać w następujących priorytetach inwestycyjnych:

- PI8i (Działanie 9.1 *Aktywizacja zawodowa* i 9.2 *Aktywizacja zawodowa – projekty PUP*)
- PI8iv (Działanie 9.4 *Godzenie życia zawodowego i prywatnego*)

PI8iii, mimo wskazania w Wytycznych, nie będzie objęty badaniem efektywności zatrudnieniowej z uwagi na brak zaplanowanego innego wsparcia niż przekazanie środków na podjęcie działalności gospodarczej (choć oprócz samego przekazania wsparcia, oferowane będą również szkolenia oraz

⁶ dokument wydany przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju dnia 22 lipca 2015 r.

doradztwo, ale celem tego wsparcia jest przygotowanie beneficjentów do rozpoczęcia działalności gospodarczej w oparciu o wsparcie finansowe).

4.2.1.2. Sposób pomiaru efektywności zatrudnieniowej

Efektywność zatrudnieniowa oznacza odsetek osób podejmujących pracę po zakończeniu udziału w projekcie (Podrozdział 3.1 pkt 2 lit. c) Wytycznych), zgodnie ze wzorem:

$$E_z = \frac{L_z}{L_o}$$

gdzie:

- E_z oznacza wskaźnik efektywności zatrudnieniowej,
 L_z oznacza liczbę osób podejmujących pracę po zakończeniu udziału w projekcie,
 L_o oznacza liczbę osób wspartych w projekcie.

Przez *podjęcie pracy* należy rozumieć (Podrozdział 3.2 lit. c) Wytycznych):

- stosunek pracy (regulowany w szczególności ustawą z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.)),
- stosunek cywilnoprawny (regulowany ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.)),
- podjęcie działalności gospodarczej (regulowane w szczególności ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.));

Efektywność zatrudnieniową odnosi się do odsetka osób, które podjęły pracę w okresie do **trzech miesięcy** (90 dni kalendarzowych) następujących po dniu, w którym zakończyły udział w projekcie (Podrozdział 3.2 lit. d) Wytycznych).

Kryterium efektywności zatrudnieniowej w przypadku **stosunku pracy** należy uznać za spełnione jeżeli uczestnik projektu zostanie zatrudniony na nieprzerwany okres (tj. okres zatrudnienia musi być ciągły, bez przerw – wyjątek stanowią dni świąteczne, które nie są traktowane jako przerwy w zatrudnieniu) co najmniej trzech miesięcy, przynajmniej na ½ etatu. Istotna jest data rozpoczęcia pracy wskazana w dokumencie stanowiącym podstawę nawiązania stosunku pracy. Tym samym, co do zasady powinna to być jedna umowa (lub inny dokument będący podstawą nawiązania stosunku pracy) zawarta w związku z nawiązaniem stosunku pracy na minimum trzy miesiące i przynajmniej na ½ etatu. Niemniej, dopuszcza się również sytuacje, w których uczestnik udokumentuje fakt podjęcia pracy na podstawie kilku umów (lub innych dokumentów stanowiących podstawę do nawiązania stosunku pracy), pod warunkiem potwierdzenia zatrudnienia na łączny okres trzech miesięcy (do tego okresu nie należy wliczać ewentualnych przerw w zatrudnieniu) i zachowania minimalnego wymiaru etatu w wysokości ½ dla każdej umowy (Podrozdział 3.2 lit. h) Wytycznych).

W przypadku, gdy uczestnik projektu rozpoczął realizację zadań na podstawie **umowy cywilnoprawnej**, warunkiem uwzględnienia takiej osoby w liczbie uczestników projektu, którzy podjęli pracę po zakończeniu wsparcia jest spełnienie dwóch przesłanek: 1) umowa cywilnoprawna jest zawarta na minimum trzy miesiące oraz 2) wartość umowy jest równa lub wyższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. W przypadku umowy o dzieło, w której nie określono czasu trwania umowy, wartość umowy musi być równa lub wyższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Podrozdział 3.2 lit. i) Wytycznych).

Warunkiem uwzględnienia uczestnika projektu, który po zakończeniu udziału w projekcie **podjął działalność gospodarczą**, w liczbie osób pracujących jest dostarczenie dokumentu

potwierdzającego fakt prowadzenia działalności gospodarczej przez okres minimum trzech miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie (np. dowód opłacenia należnych składek na ubezpieczenia społeczne lub zaświadczenie wydane przez upoważniony organ – np. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy, urząd miasta lub gminy). Dostarczenie dokumentu potwierdzającego sam fakt założenia działalności gospodarczej jest niewystarczające. W przypadku podjęcia pracy poprzez założenie działalności gospodarczej, do potwierdzenia minimalnego okresu zatrudnienia, jako datę początkową należy brać pod uwagę datę rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej (zgodnie z aktualnym wpisem do ewidencji działalności gospodarczej CEIDG lub KRS), nie zaś sam moment dokonania rejestracji firmy (Podrozdział 3.2 lit. j) Wytycznych).

4.2.1.3. Różnice w pomiarze wskaźników rezultatu bezpośredniego i wskaźnika efektywności zatrudnieniowej

Analiza zapisów WLWK oraz Wytycznych wykazała kilka różnic w liczeniu wskaźników rezultatu bezpośredniego w projektach i wskaźnika efektywności zatrudnieniowej, które wykazano w Tabeli 2.

Tabela 2. Różnice w pomiarze wskaźników rezultatu bezpośredniego i wskaźnika efektywności zatrudnieniowej

Cecha	Pomiar wskaźnika rezultatu bezpośredniego	Pomiar wskaźnika efektywności zatrudnieniowej
Okres pomiaru	Do 4 tygodni od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie (WLWK)	Do 90 dni kalendarzowych (3 miesiące) od zakończenia przez uczestnika udziału w projekcie (Wytyczne, Podrozdział 3.2 lit. d)
Samozatrudnienie	Wchodzi do licznika i mianownika wskaźnika	Nie wchodzi ani do licznika, ani do mianownika wskaźnika (nie jest brane pod uwagę), jeżeli uczestnik uzyskuje wsparcie finansowe bezwrotne lub zwrotne współfinansowane z środków EFS (Wytyczne, Podrozdział 3.2 lit. k)
	Jest wliczane w momencie rozpoczęcia działalności gospodarczej	Jest wliczane w momencie wykazania i udowodnienia prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 3 miesiące
Zatrudnienie subsydiowane	Wchodzi do licznika i mianownika wskaźnika	Wchodzi do mianownika w każdym przypadku Wchodzi do licznika (uznaje się osobę za zatrudnioną) tylko w przypadku, gdy po zakończeniu okresu refundacji kosztów zatrudnienia współfinansowanych ze środków EFS zostały zatrudnione na okres co najmniej trzech miesięcy i przynajmniej na ½ etatu lub podjęły pracę w formie i na warunkach określonych w lit. i oraz j (Wytyczne, Podrozdział 3.2 lit. l)

Źródło: opracowanie własne na podstawie zapisów WLWK oraz Wytycznych.

Ostatnia, trzecia różnica budzi **wątpliwości interpretacyjne** z uwagi na problemy z okresem pomiaru. Zgodnie z Wytycznymi pomiar efektywności zatrudnieniowej jest dokonywany do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie uczestników. Jeżeli uczestnik uzyskuje wsparcie w postaci subsydiowanego zatrudnienia na okres dłuższy niż 3 miesiące może zostać wliczony do wskaźnika efektywności zatrudnieniowej pod warunkiem, że w umowie ma zapis, że po okresie subsydiowania zatrudnienia zostanie zatrudniony na okres co najmniej trzech miesięcy w wymiarze co najmniej ½ etatu.

W przypadku osób rozpoczynających własną działalność gospodarczą, osoby takie muszą przedstawić dokumenty z trzech miesięcy, potwierdzające rzeczywiste prowadzenie własnej firmy. Oznacza to, że na koniec trzeciego miesiąca od dnia ukończenia udziału w projekcie, dana osoba może jeszcze nie prowadzić działalności przez pełne trzy miesiące (musiałaby założyć działalność najpóźniej w ostatnim dniu udziału w projekcie). Przy czym, również i w tym przypadku, osoba prowadząca działalność gospodarczą przez trzy miesiące po zakończeniu swojego udziału w projekcie nie jest w stanie

przedłożyć dokumentów potwierdzających „fakt prowadzenia działalności gospodarczej przez okres minimum trzech miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie (np. dowód opłacenia należnych składek na ubezpieczenia społeczne lub zaświadczenie wydane przez upoważniony organ – np. Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urząd Skarbowy, urząd miasta lub gminy).” (Wytyczne, s. 14). Dokumenty potwierdzające trzeci miesiąc prowadzenia działalności będą dostępne po 100 dniach (dla ZUS) i 110 dniach (w przypadku US). To powoduje, że zapisy wytycznych są zapisami nie do spełnienia i tym samym osoby te nigdy nie zostaną wliczone do wskaźnika.

Biorąc pod uwagę zasadę równego traktowania beneficjentów, należy **dopuszczać osoby prowadzące własną działalność gospodarczą rozpoczętą za własne środki** do wyliczenia wskaźnika efektywności zatrudnieniowej. Proponuje się w tym względzie przedłożenie następujących dokumentów: zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej oraz deklarację prowadzenia działalności przez okres co najmniej 3 miesięcy.

4.2.1.4. Wyliczenie wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej

Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej należy wyliczyć w odniesieniu do grup docelowych (Podrozdział 3.2 lit. n) Wytycznych), a zatem będą to następujące wskaźniki:

8i: dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników (Działanie 9.1 i 9.2):

- Liczba osób pracujących w sektorze pozarolniczym po opuszczeniu programu,
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie,
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie,
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie,
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie,

8iv: równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę (Działanie 9.4):

- Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu

Drugi ze wskaźników w PI8iv (*Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu*) nie jest uwzględniany we wskaźniku efektywności zatrudnieniowej, bowiem nie spełnia warunku bycia bezrobotnym lub biernym zawodowo w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie (zgodnie z definicją WLWK we wskaźniku uwzględniane są osoby, które w dniu przystąpienia do projektu były pracujące).

Do wyliczenia wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej wykorzystano sprawozdawczość PO KL, raport z badania ewaluacyjnego pt. „Ocena efektywności form wsparcia oferowanego w ramach

komponentu regionalnego PO KL”, przygotowany przez PSDB sp. z o.o. (zwany dalej raportem PSDB), a także raport z badania ewaluacyjnego pt. „Badanie skuteczności wsparcia realizowanego w ramach komponentu regionalnego PO KL 2007–2013. Raport końcowy – Etap IV”, przygotowany przez Policy & Action Group Uniconsult sp. z o.o. (zwany dalej raportem PAG).

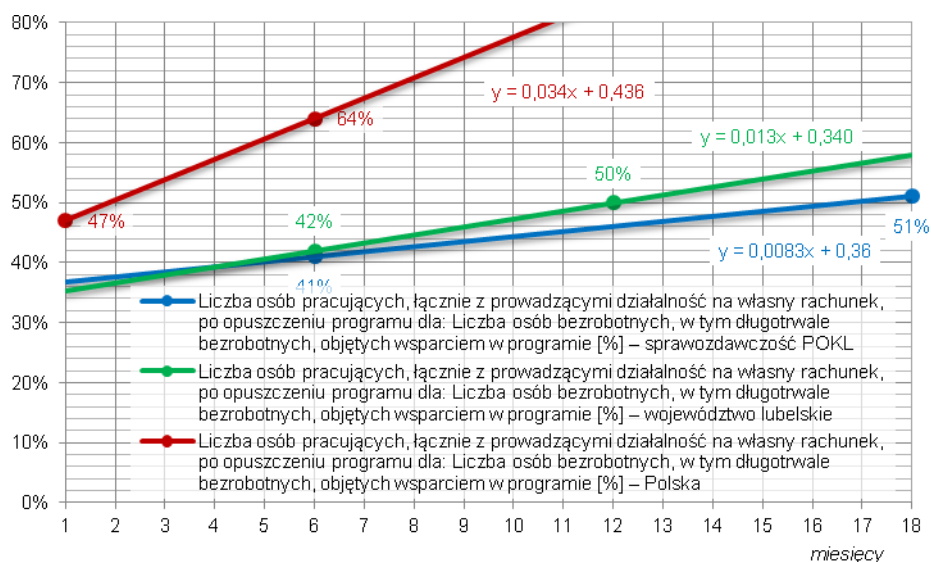
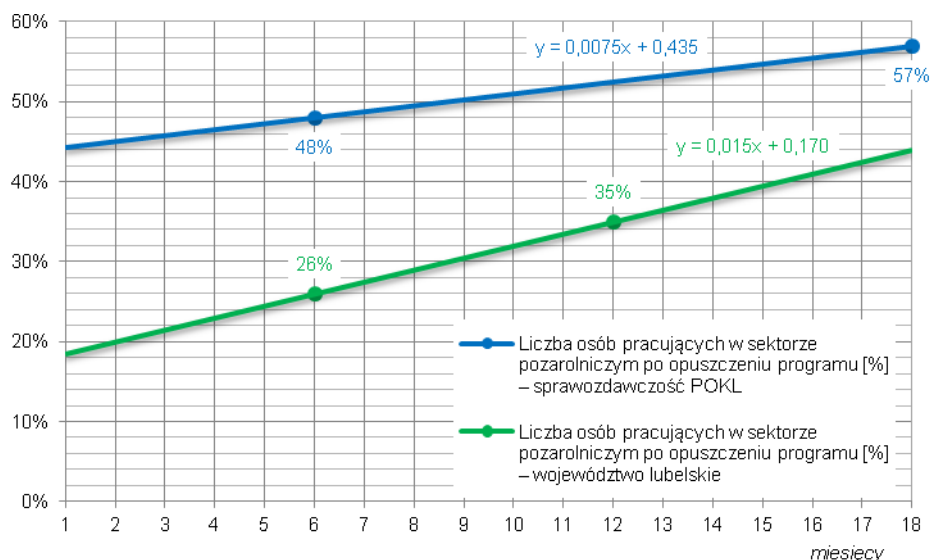
Ponieważ dane gromadzone w powyższych źródłach dotyczyły różnych obszarów (całej Polski lub województwa lubelskiego) oraz różnego okresu po zakończeniu udziału w projekcie (1 miesiąc, 6 miesięcy, 12 miesięcy i 18 miesięcy), wartość wskaźników na koniec 3 miesiąca określono na bazie trendów liniowych i przyrównano do poziomu wskaźnika po 1 miesiącu (moment pomiaru wskaźnika rezultatu bezpośredniego zgodnie z definicją WLWK).

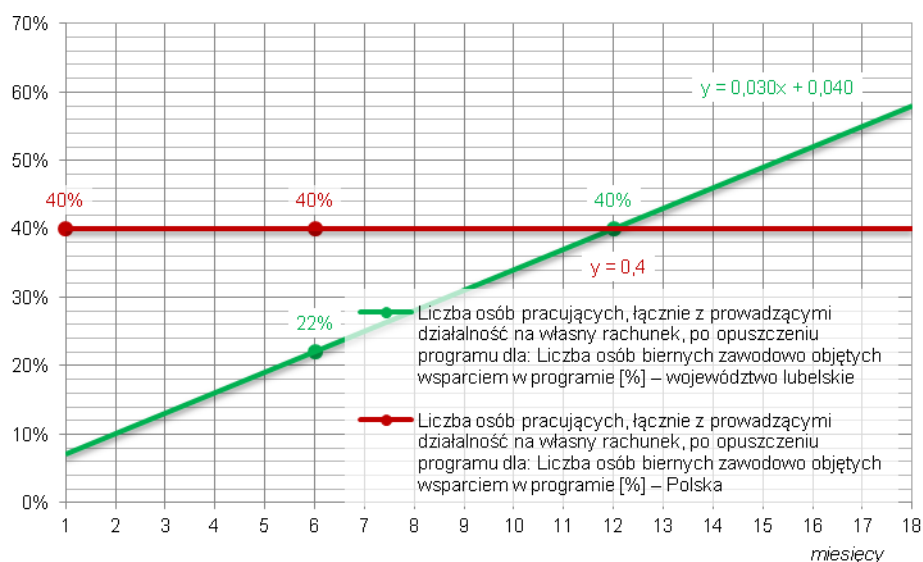
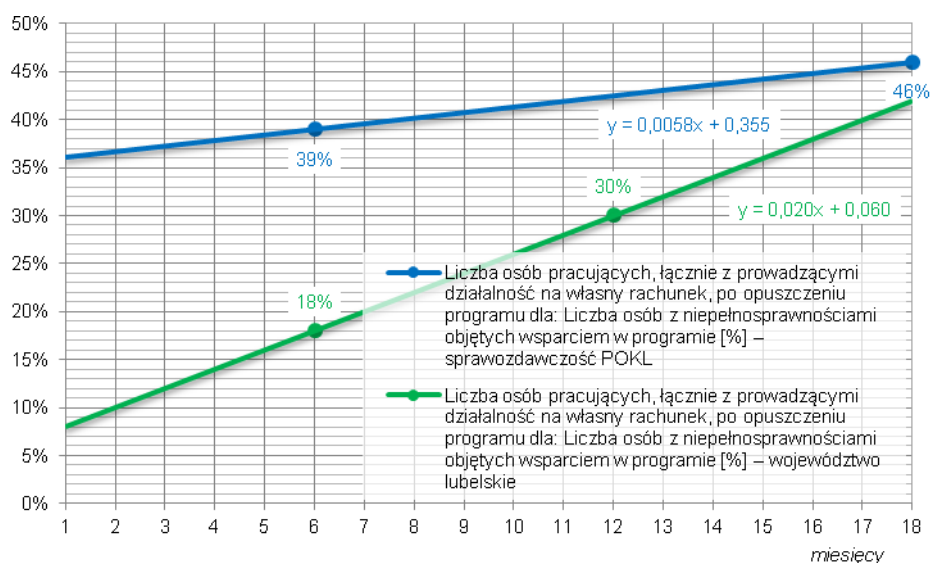
Tabela 3. Zestawienie dostępnych danych dotyczących wskaźników objętych pomiarem efektywności zatrudnieniowej.

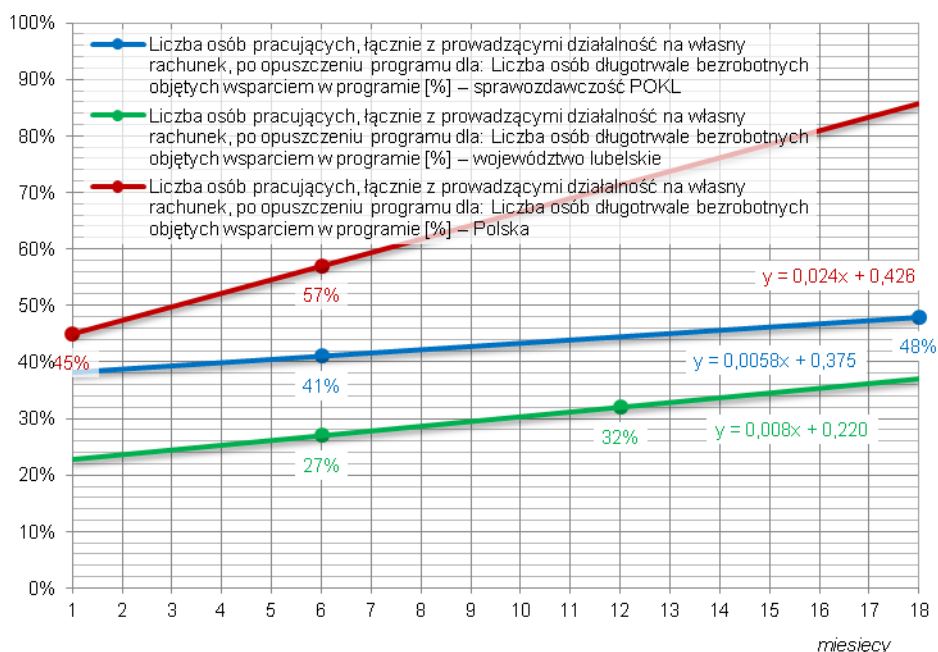
Wskaźnik rezultatu objęty badaniem efektywności zatrudnieniowej	Obszar pomiaru	1 m-c	6 m-cy	12 m-cy	18 m-cy	Źródło / uwagi
8i						
Liczba osób pracujących w sektorze pozarolniczym po opuszczeniu programu [%]	– sprawozdawczość POKL	Bd.	48%	Bd.	57%	wskaźnik dotyczy osób bezrobotnych i poszukujących pracy z obszarów wiejskich
	– województwo lubelskie	Bd.	26%	35%	Bd.	raport PSDB, s. 72
	– Polska	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie [%]	– sprawozdawczość POKL	Bd.	41%	Bd.	51%	POKL (komponent dla województwa lubelskiego)
	– województwo lubelskie	Bd.	42%	50%	Bd.	raport PSDB, s. 73
	– Polska	47%	64%	Bd.	Bd.	raport PAG, s. 179–180
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [%]	– sprawozdawczość POKL	Bd.	39%	Bd.	46%	POKL (priorytet VI dla Polski)
	– województwo lubelskie	Bd.	18%	30%	Bd.	raport PSDB, s. 73
	– Polska	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie [%]	– sprawozdawczość POKL	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.
	– województwo lubelskie	Bd.	22%	40%	Bd.	raport PSDB, s. 73
	– Polska	40%	40%	Bd.	Bd.	raport PAG, s. 179–180
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie [%]	– sprawozdawczość POKL	Bd.	41%	Bd.	48%	POKL (priorytet VI dla Polski)
	– województwo lubelskie	Bd.	27%	32%	Bd.	raport PSDB, s. 73
	– Polska	45%	57%	Bd.	Bd.	raport PAG, s. 179–180
8iv						
Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu [%]	– sprawozdawczość POKL	Bd.	71%	Bd.	Bd.	POKL (sprawozdanie za 2014 r.) Do końca 2014 r. ponad 7,3 tys. osób powróciło na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem / wychowaniem dziecka, natomiast wsparciem objęto blisko 10,4 tys. osób
	– województwo lubelskie	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.
	– Polska	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji POKL, raportu PSDB oraz raportu PAG. „Bd.” oznacza brak danych.

Następnie, dla każdego wskaźnika zbudowano trendy liniowe oparte o dostępne dane i wybrano wykresy tych zmiennych, które w najlepszy sposób odwzorowują specyfikę regionalną (dane dla województwa wybierano w pierwszej kolejności). Wykresy dla pięciu wskaźników PI8i przedstawiono na wykresie 5. Trend dla województwa lubelskiego zaznaczono kolorem zielonym. Można zauważyć, że trend dla województwa nie pokrywa się z trendem dla Polski (zarówno dla danych sprawozdawczych, jak i z badania terenowego PAG), oprócz wskaźnika głównego „Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie [%]”.

Wykres 1. Trendy wartości wskaźników objętych badaniem efektywności zatrudnieniowej wyliczone na bazie dostępnych danych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji POKL, raportu PSDB oraz raportu PAG.

Warto również zauważyć, że trendy dla województwa lubelskiego wskazują na osiągnięcie najniższych wartości w 1 i 3 miesiącu od zakończenia udziału w projekcie. Oddaje to specyfikę województwa opisaną w rozdz. 7 raportu PSDB. W przypadku każdego wskaźnika udało się zbudować trend dla województwa lubelskiego. Wyniki przedstawia tabela 4, w której zawarto również wartości docelowe wskaźników rezultatu bezpośredniego zawarte w RPO WL oraz wartości docelowe tych wskaźników wyliczone po 1 miesiącu.

Tabela 4. Spójność wskaźników rezultatu ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej

Wskaźnik objęty analizą efektywności zatrudnieniowej	Wartość zastana wskaźnika rezultatu z RPO WL	Wartości wyliczone	
		Wartość docelowa wskaźnika rezultatu	Wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej
		po 1 m-cu	po 3 m-cach
Liczba osób pracujących w sektorze pozarolniczym po opuszczeniu programu	22,0%	18,5%	21,5%
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	45,0%	35,3%	24,0%
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	19,0%	8,0%	7,6%
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	30,0%	7,0%	8,2%
Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	28,0%	22,8%	15,4%
Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu	80,0%	71,0%	Bd.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji POKL, raportu PSDB oraz raportu PAG. „Bd.” oznacza brak danych.

Analiza spójności wskaźników rezultatu ze wskaźnikiem efektywności zatrudnieniowej wykazała, że obecne wielkości wskaźników rezultatu są **dużo wyższe niż wyliczone w niniejszym badaniu wartości wskaźników efektywności zatrudnieniowej**. Potwierdzają to wywiady z przedstawicielami IZ RPO WL, którzy stwierdzili, że wartości docelowe były liczone na bazie danych z raportów WYG PSDB i PAG, które odzwierciedlały okres dłuższy po zakończeniu udziału w projekcie (z reguły było to 6 miesięcy).

W związku z powyższym, rekomenduje się obniżenie wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej do wielkości wyliczonych w badaniu.

4.2.1.5. Spójność wyliczonych wartości efektywności zatrudnieniowej z wartościami proponowanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

Ostatnim elementem analizy efektywności zatrudnieniowej jest powiązanie wyliczonych wartości z wartościami zaproponowanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju pismem DZF.I.8510.33.2015.SK.1 z dnia 12 sierpnia 2015 roku.

Zgodnie z powyższym pismem w RPO WL należy stosować wyznaczone przez MIiR minimalne poziomy kryterium efektywności zatrudnieniowej, określone dla:

- osób w wieku 50 lat i więcej,
- kobiet,
- osób z niepełnosprawnościami;
- osób długotrwale bezrobotnych;

- osób o niskich kwalifikacjach (z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym);
- osób o niskich kwalifikacjach (z wykształceniem ponadgimnazjalnym włącznie⁷);

W obecnym kształcie, w RPO WL nie zostały określone wskaźniki rezultatu dla trzech grup beneficjentów (osób w wieku 50 lat i więcej, kobiet, osób o niskich kwalifikacjach liczonych na dwa różne sposoby). Dlatego w pierwszej kolejności określono poziomy dla tych czterech wskaźników, wykorzystując podejście opracowane w poprzednim podrozdziale.

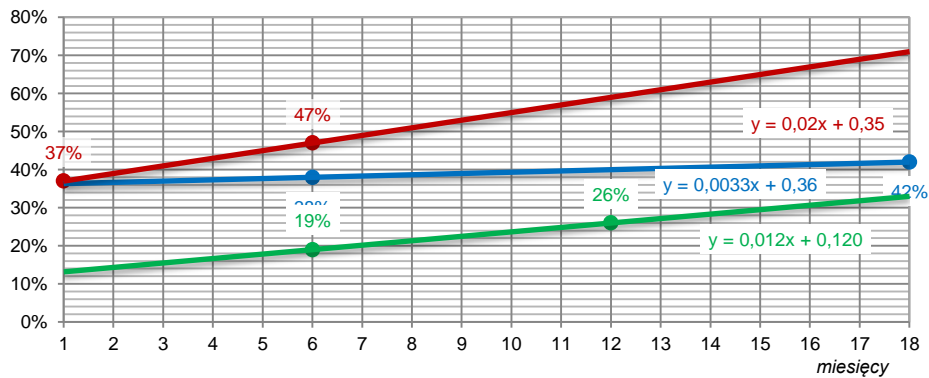
Dla wszystkich czterech wskaźników dostępne były dane dla województwa, które wykorzystano w dalszych analizach⁸. Modelowanie wartości docelowych po 3 miesiącach przedstawiono na wykresie 6. W trzech na cztery przypadki trend jest rosnący, co oznacza, że w miarę upływu czasu udział zatrudnionych kobiet, osób w wieku 50 lat i więcej, a także osób z wykształceniem ponadgimnazjalnym (i pomaturalnym) rośnie, przy czym w przypadku pierwszej grupy – poziomy wskaźnika są wyższe. Z kolei w przypadku trzeciego wskaźnika, jako jedyny charakteryzuje się on spadkowym trendem (dla osób o wykształceniu maksymalnie gimnazjalnym). Oznacza to, że w miarę upływu czasu osoby z niskim wykształceniem tracą pracę pozyskaną dzięki projektom.

Dodatkowo, wyliczono wysokość efektywności zatrudnieniowej dla grup pozostałych, które zgodnie z Wytocznymi, IZ RPO WL może określić na poziomie wynikającym z badań. Proponujemy przyjąć ten poziom na bazie średniej z poziomów efektywności zatrudnieniowej dla grup dopełniających grupy wskazane przez MIiR. Będą to zatem:

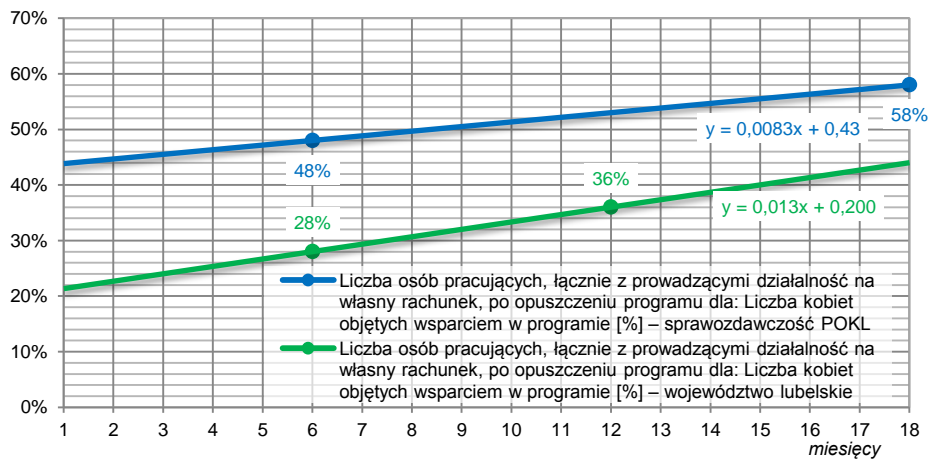
- osoby powyżej 30 lat do 50 lat (w badaniu WYG PSDB dostępne są dane dla osób w wieku 25-44);
- mężczyzn;
- osób pełnosprawnych;
- osób krótkotrwale bezrobotnych – do 12 miesięcy (w badaniu WYG PSDB dostępne są dane dla osób bezrobotnych ogółem, wliczając długotrwale bezrobotnych);
- osób o wyższych kwalifikacjach (w badaniu WYG PSDB dostępne są dane dla osób z wykształceniem wyższym).

⁷ kategoria efektywności zatrudnieniowej dodana pismem MIiR nr DZF.I.8510.33.2015.SK.2 z dnia 10 września 2015 roku.

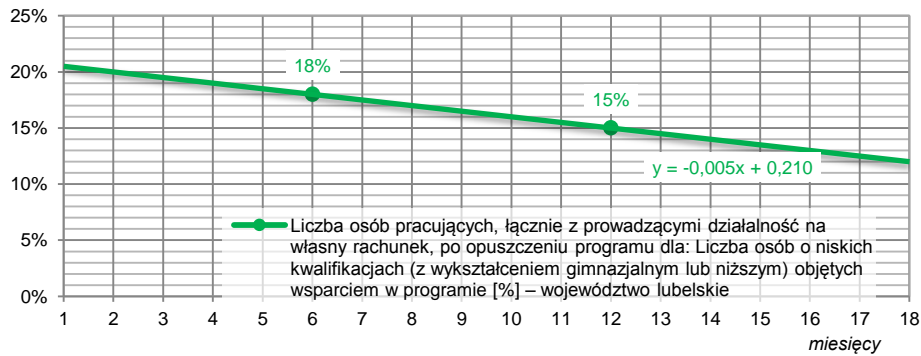
⁸ dla osób o niskich kwalifikacjach (o poziomie wykształcenia ponadgimnazjalnym włącznie) dostępne były dane dla osób o wykształceniu ponadgimnazjalnym i pomaturalnym, który kształtuje się na poziomie wyższym niż miało by to miejsce dla osób o wykształceniu tylko ponadgimnazjalnym.

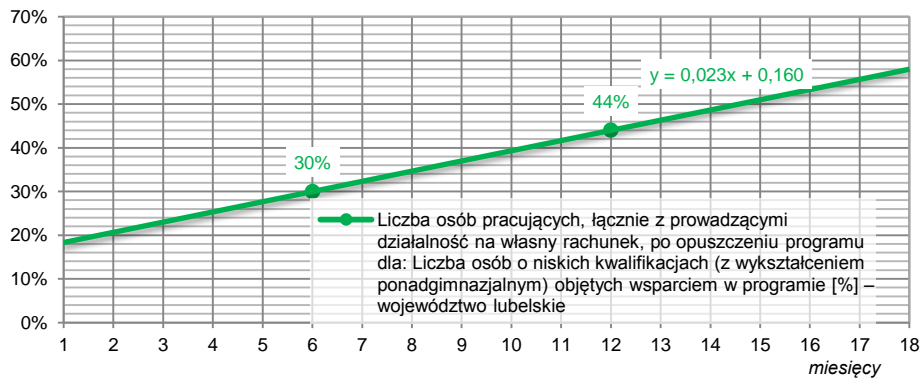
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie [%] – sprawozdawczość POKL
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie [%] – województwo lubelskie
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie [%] – Polska

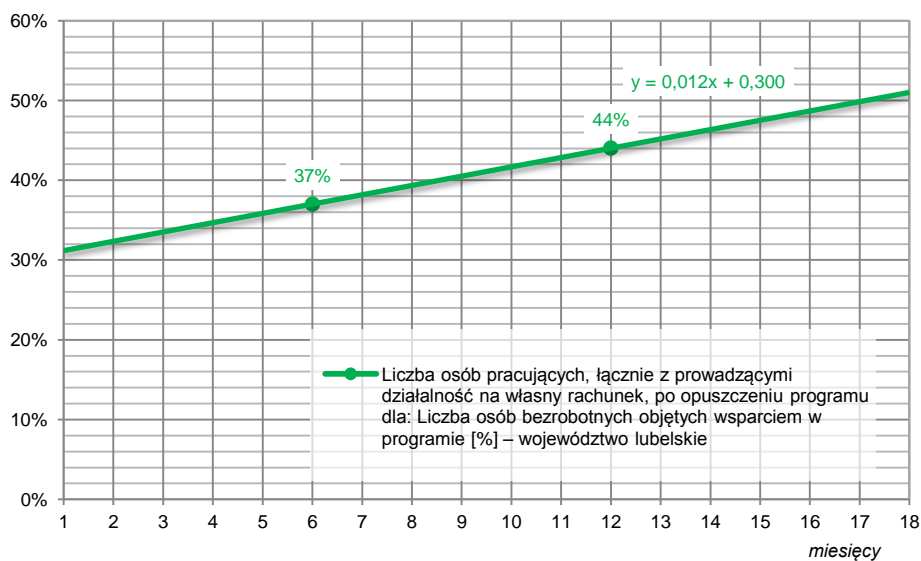
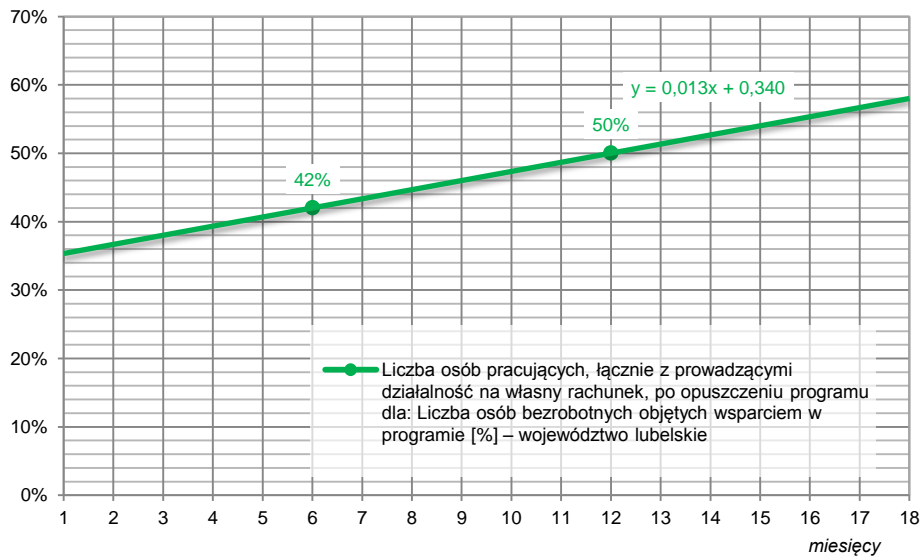
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba kobiet objętych wsparciem w programie [%] – sprawozdawczość POKL
- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba kobiet objętych wsparciem w programie [%] – województwo lubelskie

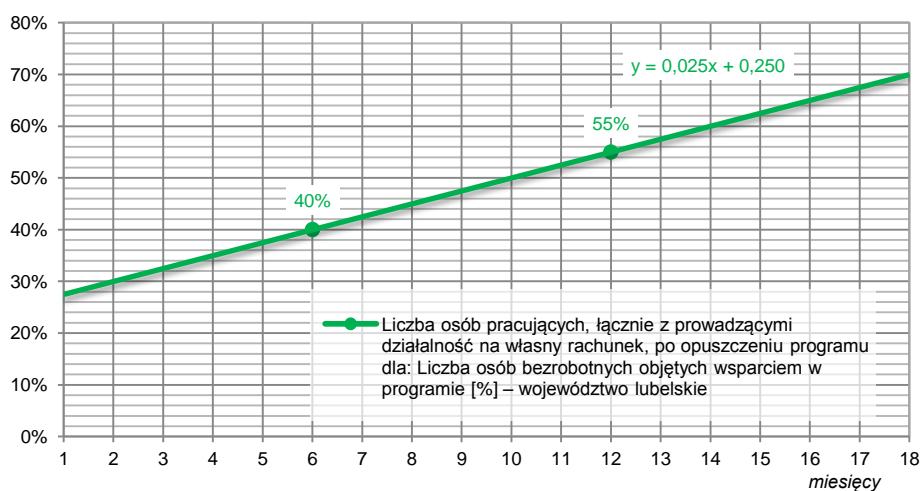
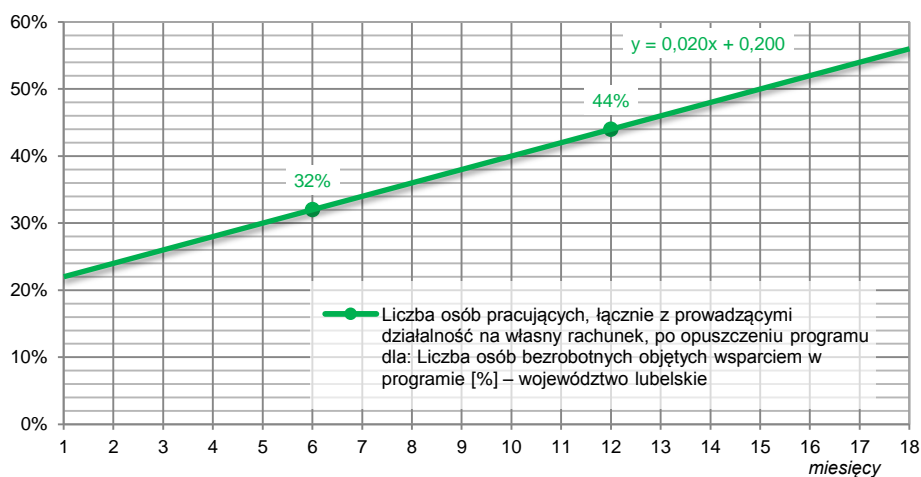
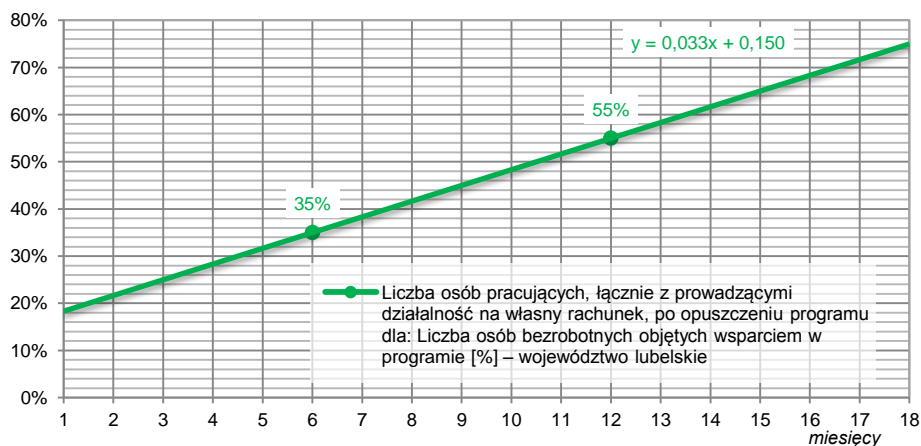

- Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób o niskich kwalifikacjach (z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym) objętych wsparciem w programie [%] – województwo lubelskie

Wysokość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej dla pozostałych grup

Wykres 2. Trendy wartości wskaźników objętych badaniem efektywności zatrudnieniowej wyliczone na bazie dostępnych danych (nie ujęte w RPO WL).

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji POKL, raportu PSDB oraz raportu PAG.

Po wyliczeniu brakujących wartości wskaźników, wszystkie wskazane przez MIiR zestawiono z minimalnymi wartościami, które dotyczą RPO. Okazuje się, że poziom wyliczony dla województwa lubelskiego jest w każdym przypadku dużo niższy od zaproponowanego przez MIiR, co prezentuje tabela 5.

Tabela 5. Spójność wyliczonych wartości efektywności zatrudnieniowej z wartościami proponowanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju

Kryteria efektywności zatrudnieniowej w podziale na grupy beneficjentów	Minimalny poziom wyznaczony przez MIiR	Poziom wyliczony w badaniu dla RPO WL	Stosunek wyliczonej wartości wskaźników do minimalnego poziomu
Kryterium efektywności zatrudnieniowej dla osób w wieku 50 lat i więcej	33,0%	15,6%	47,3%
Kryterium efektywności zatrudnieniowej dla kobiet	39,0%	23,9%	61,3%
Kryterium efektywności zatrudnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami	33,0%	12,0%	36,4%
Kryterium efektywności zatrudnieniowej dla osób długotrwale bezrobotnych	30,0%	24,4%	81,3%
Kryterium efektywności zatrudnieniowej dla osób o niskich kwalifikacjach (z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym)	29,0%	19,5%	67,2%
Kryterium efektywności zatrudnieniowej dla osób o niskich kwalifikacjach (z wykształceniem ponadgimnazjalnym włącznie)	38,0%	22,9%	60,3%
Kryterium efektywności zatrudnieniowej dla pozostałych osób	Bd.	31,0%	Bd.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych raportu PSDB oraz raportu PAG oraz pisma Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju sygn. DZF.I.8510.33.2015.SK.1 z dnia 12 sierpnia 2015 roku.

W przypadku osób niepełnosprawnych wskaźnik wyliczony z danych dla województwa jest 3-krotnie niższy od proponowanego przez MIiR, w przypadku wskaźnika dla osób w wieku 5- lat i powyżej – 2-krotnie niższy, a w przypadku kobiet i osób o niskich kwalifikacjach – stanowi jedynie 2/3 proponowanej wartości. Jedynie w przypadku wskaźnika mierzonego dla osób długotrwale bezrobotnych – poziom wskaźnika wyliczonego dla RPO WL jest bliski wartości proponowanej przez MIiR, ale nadal jest to jedynie 81% tej wartości.

Wykorzystanie danych z badań dotyczących województwa lubelskiego do wyliczenia wartości wskaźników efektywności zatrudnieniowej dla 6 wskazanych przez MIiR grup docelowych, pokazało, że w tym regionie nie jest możliwe osiągnięcie założonych przez Ministerstwo poziomów tych wskaźników. Możliwe będzie uzyskanie jedynie 1/3, 1/2, 2/3, a w jednym przypadku 4/5 założonej wartości. Wykonana analiza udowodniła, że sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim, w porównaniu do sytuacji w Polsce, jest znacznie gorsza i na tym rynku nie mogą być stosowane te same wskaźniki, co dla całej Polski.

Rekomenduje się obniżenie wartości wskaźników efektywności zatrudnieniowej do poziomu: dla osób w wieku 50 lat i więcej – 15,5%, dla kobiet – 23,9%, dla osób niepełnosprawnych – 12%, dla osób długotrwale bezrobotnych – 24,4%, a dla osób o niskich kwalifikacjach – 19,5% (z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym) i 22,9% (z wykształceniem ponadgimnazjalnym włącznie). Natomiast dla pozostałych grup rekomenduje się poziom 31%.

4.2.2. Spójność wskaźników rezultatu ze wskaźnikiem efektywności społeczno-zatrudnieniowej

4.2.2.1. Priorytety inwestycyjne i Działania objęte monitorowaniem efektywności społeczno-zatrudnieniowej

Zgodnie z Wytycznymi⁹, „IZ RPO w odniesieniu do wszystkich projektów przewidujących bezpośrednie wsparcie dla osób lub rodzin albo środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz wspierających aktywizację społeczno-zatrudnieniową osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach PI 9i i PI 9iv rekomenduje Komitetowi Monitorującemu RPO kryteria wyboru projektów dotyczące efektywności społeczno-zatrudnieniowej, weryfikuje spełnienie kryteriów oraz zobowiązuje beneficjentów w decyzji lub umowie o dofinansowanie projektu do przedstawienia informacji niezbędnych do weryfikacji tych kryteriów...”

Monitorowanie efektywności społeczno-zatrudnieniowej dotyczy zatem dwóch Działań:

- Działanie 11.1 Aktywne włączenie (PI9i),
- Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne (PI9iv).

W ramach Działania 11.1 monitorowanie efektywności obejmuje wskaźniki:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu,
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu,
- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).

W ramach Działania 11.2 monitorowanie efektywności obejmuje wskaźnik:

- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu.

4.2.2.2. Sposób pomiaru efektywności społeczno-zatrudnieniowej

Efektywność społeczno-zatrudnieniową mierzy się wśród uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie i osiągnęli efekt w wymiarze społecznym i zatrudnieniowym względem ich sytuacji w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, w stosunku do łącznej liczby uczestników projektu, którzy zakończyli udział w projekcie zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie.

Kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej w **wymiarze społecznym** oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie:

- a) dokonali postępu w procesie aktywizacji społeczno-zatrudnieniowej i zmniejszenia dystansu do zatrudnienia, przy czym postęp powinien rozumiany m.in. jako
 - i) rozpoczęcie nauki;
 - ii) wzmocnienie motywacji do pracy po projekcie;
 - iii) zwiększenie pewności siebie i własnych umiejętności;
 - iv) poprawa umiejętności rozwiązywania pojawiających się problemów;
 - v) podjęcie wolontariatu;
 - vi) poprawa stanu zdrowia;

⁹ Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 28 maja 2015 r.

- vii) ograniczenie nałogów;
 - viii) doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnosprawnościami);
- b) lub podjęli dalszą aktywizację w formie, która:
- i) obrazuje postęp w procesie aktywizacji społecznej i zmniejsza dystans do zatrudnienia;
 - ii) nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał przed projektem;
 - iii) nie jest tożsama z formą aktywizacji, którą uczestnik projektu otrzymywał w ramach projektu, chyba że nie jest ona finansowana ze środków EFS i że stanowi postęp w stosunku do sytuacji uczestnika projektu w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.

Kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej w **wymiarze zatrudnieniowym** oznacza odsetek uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie zgodnie ze ścieżką udziału w projekcie podjęli zatrudnienie. Pomiar efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym odbywa się zgodnie z metodologią określoną dla efektywności zatrudnieniowej wskazaną w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020* (opisaną w rozdz. 4.2.1).

Kryterium efektywności społeczno-zatrudnieniowej (podobnie jak kryterium efektywności zatrudnieniowej) jest weryfikowane w terminie do 3 miesięcy od zakończenia udziału w projekcie.

4.2.2.3. Wyliczenie wartości wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej

Wyliczenie wartości wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej jest niezwykle trudne i obarczone dużym błędem z uwagi na brak analogicznych wskaźników w okresie 2007-2013.

W przypadku Działań objętych wskaźnikiem uczestnicy projektów muszą należeć do grupy osób wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem, a więc zgodnie z definicją przedstawioną w Narodowej Strategii Integracji Społecznej **wykluczenie społeczne** to „*brak lub ograniczone możliwości uczestnictwa, wpływania, korzystania osób i grup z podstawowych praw, instytucji publicznych, usług, rynków, które powinny być dostępne dla każdego*”. Przyczyny i obszary wykluczenia są bardzo różne. Mogą do nich należeć m.in.: pochodzenie etniczne, niski poziom wykształcenia, czy status ekonomiczny, niewielki dostęp do środków komunikacji (niska mobilność społeczna), a także funkcjonujące w społeczeństwie stereotypy i uprzedzenia, których skutkiem jest bezpośrednia lub pośrednia dyskryminacja ze względu na jakąś cechę danej osoby, np. płeć, orientację seksualną, wiek, pochodzenie rasowe, wyznanie czy niepełnosprawność.¹⁰

Generalnie, jak wskazują cele Priorytetu VII POKL, wszystkie Działania w ramach tego priorytetu przyczyniały się do ograniczenia poziomu ubóstwa. Co więcej, praktycznie każda grupa docelowa objęta wskaźnikami: bezrobotni, długotrwale bezrobotni, niepełnosprawni, czy bierni zawodowo, może być objęta wsparciem w Działaniach 11.1 i 11.2. Trudno jest zatem wybrać jeden wskaźnik, który mógłby zostać bazą do wyliczeń wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej. Podział wskaźników w kontekście minimalnych wartości¹¹ dotyczy jedynie osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi. Takie wskaźniki w POKL funkcjonowały wyłącznie w kontekście zatrudnienia.

W przypadku **wymiaru społecznego** dysponujemy wyłącznie danymi dla Polski odnośnie osób nieuczających się w momencie przystąpienia do projektu (bez podziału na osoby niepełnosprawne), które bezpośrednio po opuszczeniu Programu uzyskały kwalifikacje lub podjęły zatrudnienie lub naukę. Wskaźnik ten wyniósł dla osób długotrwale bezrobotnych 66%, a dla nieaktywnych zawodowo –

¹⁰ *Poradnik dotyczący realizacji wsparcia dla osób wykluczonych społecznie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa, kwiecień 2010 r., s. 6.

¹¹ pismo MlIR Sygn. DZF.I.8510. 21.2015.Abu.1 z dnia 16 czerwca 2015 roku.

57%¹². Jest to poziom osiągalny w przypadku wymogów MIiR, które określono na poziomie 56%¹³, jednakże należy pamiętać, że te wartości dotyczą całej Polski, a wyliczenia wskaźnika efektywności zatrudnieniowej pokazuje, że wartości dla województwa lubelskiego mogą kształtować się na znacząco niższym poziomie. Zatem ta wartość nie powinna być przyjęta jako wartość referencyjna dla województwa lubelskiego.

W przypadku **wymiaru zatrudnieniowego**, wyliczenie poziomu efektywności dokonuje się zgodnie z metodyką wskaźnika efektywności zatrudnieniowej. Przy czym, zgodnie z definicją przytoczoną wyżej, każdy wskaźnik referencyjny może być podstawą do wyliczenia wskaźnika efektywności zatrudnieniowej. Biorąc pod uwagę konieczność określenia minimalnej wartości wskaźnika, należy wziąć pod uwagę najniższy poziom wskaźników referencyjnych (oddzielnie licząc wartość dla osób niepełnosprawnych, dla których MIiR określiło oddzielnie poziom minimalny).

Dla Działania 11.1 wskaźnikiem referencyjnym (o najniższym poziomie, zgodnie z tabelą 4 niniejszego raportu) będzie zatem wskaźnik: „*Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie [%]*”, który przyjmuje wartość 8,2%, a także wskaźnik (dla grupy osób niepełnosprawnych): „*Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie*”, który osiąga wartość 7,6%.

Powyższe analizy wskazują na brak możliwości precyzyjnego wyliczenia wartości efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym, natomiast w wymiarze zatrudnieniowym, jedynie poziom tego wskaźnika w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi – może być uzyskany na minimalnym poziomie 7,6% określonym w piśmie MIiR. W przypadku osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym minimalny poziom tego wskaźnika (określony przez MIiR na poziomie 22%) może być uzyskany w województwie lubelskim na poziomie jedynie 8,2%.

¹² raport PAG, s. 181.

¹³ pismo MIiR Sygn. DZF.I.8510. 21.2015.Abu.1 z dnia 16 czerwca 2015 roku.

5. OPRACOWANIE „PODRĘCZNIKA MONITOROWANIA WSKAŹNIKÓW NA POZIOMIE PROJEKTU W RAMACH RPO WL 2014-2020”

W tym rozdziale zawarto odpowiedź na pytanie badawcze:

2. *Jaka jest jakość poszczególnych wskaźników na poziomie projektu? Jakie są rekomendacje podnoszące jakość tych wskaźników?*
3. *Czy istnieją metryki dla poszczególnych wskaźników mierzonych na poziomie projektu? Jaka jest jakość tych metryk? Jakie są rekomendacje podnoszące jakość metryczek? Jakie są rekomendowane metryki uzupełniające zidentyfikowane braki?*

Analiza wykazała, że jakość wskaźników na poziomie projektu jest bardzo słaba. **Przeanalizowano 556 wskaźników** (z powtórzeniami) pod kątem cech jakościowych. W toku prac okazało się, że 207 wskaźników występuje ponad jeden raz w Działaniach, dzięki czemu **do dalszych analiz przekazano 349 wskaźników**. Spośród 349 wskaźników jedynie **192 posiadały metrykę**, przy czym jakość metryk okazała się bardzo różna, w większości przypadków – była słaba i bardzo niepełna. Analiza wykazała, że metryki nie tylko są niepełne, ale przede wszystkim definicje są nieprecyzyjne, niejednoznaczne, przez co mogą powodować różne rozumienie sposobu pomiaru.

Dodatkowo, metryki zawierały informacje nieprzydatne przy podczas monitorowania wskaźników na poziomie projektów, jak chociażby dostępność danych w statystykach GUS („Informacje o dostępnych danych i wskaźnikach występujących w statystyce publicznej”) lub „Temat priorytetowy”.

W porozumieniu z przedstawicielami IZ RPO WL zdecydowano się zmienić formatkę metryki wskaźników tak, aby w większym stopniu odpowiadała potrzebom monitorowania wskaźników na poziomie projektów. Formatkę metryki przedstawiono poniżej:

Dane podstawowe
Nazwa wskaźnika
Jednostka miary
Rodzaj wskaźnika
Powiązane wskaźniki
Priorytet Inwestycyjny
Typy projektów
Dane rozszerzone
Definicja wskaźnika
Metoda pomiaru
Informacje dodatkowe
Informacje o źródłach dostępnych danych niezbędnych do wyliczenia wskaźnika
Uwagi interpretacyjne

W metryce zmieniono oba pola, zastępując je polami: „Typy projektów”, które odnosi się do typów projektów mogących realizować dany wskaźnik, a także pole: „Informacje o źródłach dostępnych danych niezbędnych do wyliczenia wskaźnika”, w którym znajdują się kluczowe informacje o źródłach pomiaru.

Dodatkowo, wprowadzono szereg doprecyzowań. W polu rodzaj wskaźnika można uzyskać informację, czy jest to Common Indicator, wskaźnik WLWK, czy wskaźnik dodany na poziomie Programu (dodatkowo ten ostatni fakt łatwo zauważyć dzięki niebieskiemu zabarwieniu całej metryki).

W polu „Powiązane wskaźniki” umieszczono informacje o tylko tych wskaźnikach, które mogą współwystąpić w jednym projekcie z danym wskaźnikiem. Innymi słowy, są to wskaźniki, które w ramach danego Priorytetu Inwestycyjnego i typu projektu, projektodawca może widzieć w polu wyboru wskaźników (w generatorze wniosków).

W dodanym polu „Typy projektów” przedstawiono wyłącznie te typy projektów, w których dany wskaźnik może wystąpić.

W polu „Definicja wskaźnika” przedstawiona jest precyzyjna definicja, co mierzy dany wskaźnik. Wszystkie pojęcia zastosowane w definicji są poniżej jej zdefiniowane z podaniem aktów prawnych, z których one pochodzą.

W polu „Metoda pomiaru” określono „Sposób pomiaru”, w którym określono, co należy wliczać do wskaźnika, a także „Szczególne przypadki podczas pomiaru”, które określają wyjątki, sytuacje często lub czasami pojawiające się w projektach i ogólnie doprecyzowujące przypadki, które ujednolicią sposób dokonywania pomiaru przez projektodawców. Dodatkowo, w tym polu określono „Moment pomiaru”, w którym należy dokonać pomiaru wartości wskaźnika. Dodatkowo, w przypadku wskaźników rezultatu, za ważne uznano dodanie do tego pola takich elementów jak: „Miejsce pomiaru”, szczególnie w przypadku np. turystów lub uczestników jest to zasadne, a także „Czas pomiaru”, który określa czas, w jakim dokonywany jest pomiar (w przypadku wskaźników rezultatu jest to często „okres 12 miesięcy od zakończenia okresu realizacji projektu określonego w umowie/decyzji o dofinansowaniu projektu lub, o ile wynika to ze specyfiki projektu, od uruchomienia przedsięwzięcia”).

W informacjach dodatkowych, w polu „Informacje o źródłach dostępnych danych niezbędnych do wyliczenia wskaźnika” precyzyjnie wskazano, skąd projektodawca powinien czerpać dane niezbędne do określenia wartości wskaźnika. W polu „Uwagi interpretacyjne” określono z kolei zalecenia dla IZ RPO WL, w których wskazuje się na problemy lub zasady agregacji wskaźników lub szczególne przypadki interpretacji wyników.

Tak precyzyjnie określoną metrykę wskaźników przygotowano dla 349 wskaźników SzOOP. Dzięki temu wszystkie wskaźniki spełniają kryteria poprawnie przygotowanych wskaźników, określono w rozdz. 2 niniejszego raportu.

Wszystkie metryki umieszczono w dokumencie *„Podręcznik monitorowania wskaźników na poziomie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020”*. Rekomenduje się stosować ten podręcznik podczas ogłaszania kolejnych konkursów, jako załącznik do dokumentacji konkursowej (w częściach odpowiadających danemu konkursowi).

6. OCENA SYSTEMU INSTYTUCJONALNEGO REALIZUJĄCEGO PROCES MONITOROWANIA POSTĘPU RZECZOWEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO

W tym rozdziale zawarto odpowiedź na pytanie badawcze:

8. *Czy procedury na poszczególnych etapach wdrażania RPO WL 2014-2020 gwarantują:*
 - a) *rzetelne zbieranie danych wskaźnikowych,*
 - b) *skuteczne monitorowanie postępu rzeczowego RPO WL,*
 - c) *informowanie o zaistnieniu ryzyka nieosiągnięcia wartości pośrednich i końcowych wskaźników Ram Wykonania?*
9. *Jakie są rekomendacje w zakresie istniejącego systemu monitorowania postępu rzeczowego programu poprawiające jego skuteczność, przydatność i efektywność?*
10. *Czy dane zbierane za pomocą wskaźników z poziomu projektu pozwalają na ocenę wpływu interwencji RPO WL 2014-2020, w tym na poziomie wskaźników rezultatu strategicznego poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych? Jakie dane i z jakich źródeł powinny zostać zebrane by uzupełnić zidentyfikowane braki?*

6.1. Ocena procedur pod kątem zapewniania odpowiedniego zbierania danych, monitorowania i informowania

W ramach badania przeanalizowano procedury na etapie:

- oceny wniosków o dofinansowanie projektów,
- realizacji projektów oraz ich rozliczania z osiągniętych wartości docelowych wskaźników,
- monitorowania postępów osiągania wskaźników ram wykonania oraz sprawozdawania rocznego z wdrażania programu operacyjnego.

Przeanalizowano w tym celu następujące dokumenty:

- Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (Wersja 0.2 z 3 listopada 2015 r.),
- Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (Wersja 0.1) (Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie),
- Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości),
- wzorów umów o dofinansowanie projektów w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020,
- kryteria oceny projektów (które zostały przygotowane i zatwierdzone do momentu ukończenia raportu z badania).

Jednocześnie, do dnia ukończenia raportu nie został przygotowany plan ewaluacji Programu, przez co nie został objęty niniejszym badaniem.

6.1.1. Analiza na poziomie oceny wniosków o dofinansowanie projektów

Procedury w Działaniach współfinansowanych z EFRR

Na poziomie kryteriów wyboru projektów, najbardziej efektywne rozwiązania zaobserwowano w przypadku Działań współfinansowanych ze środków EFRR i wdrażanych przez IZ RPO WL. Każde Działanie ma odpowiednie kryterium efektywnościowe, które bada koszt wytworzenia jednej jednostki wskaźnika w projekcie w porównaniu do kosztu, który został wykorzystany do wyliczenia wartości docelowej w Programie. Jeżeli projekt realizuje dany wskaźnik taniej niż zaplanowano to w Programie, uzyskuje więcej punktów, natomiast jeżeli realizuje go drożej – mniej punktów. Liczba kryteriów efektywnościowych jest wyznaczona przez liczbę wskaźników zawartych w Programie, które dane Działanie realizuje. Przykład opisu takiego kryterium przedstawiono poniżej:

„Kryterium ocenia średni umowny koszt jednostkowy uzyskania 1 jednostki wskaźnika produktu w projekcie w porównaniu z analogicznym kosztem jednostkowym zaplanowanym w Programie. Umowny koszt jednostkowy wykorzystany do wyliczenia wartości wskaźnika w Programie wyniósł 661 767 zł/szt. i będzie on stanowił punkt odniesienia podczas oceny projektów tym kryterium.

Ocena kryterium będzie polegała na:

- a) wyliczeniu dla projektu wartości umownego kosztu jednostkowego dla danego wskaźnika poprzez podzielenie dofinansowania z EFRR dla projektu przez poziom wskaźnika produktu osiąganego w projekcie (i zaokrąglenia do pełnych złotych), a następnie sprawdzeniu, w którym przedziale mieści się wyliczony wskaźnik i przyznaniu odpowiedniej liczby punktów,*
- b) wyliczeniu umownych kosztów jednostkowych dla danego projektu dla pozostałych wskaźników, które wystąpiły w projekcie oraz przyznaniu odpowiedniej liczby punktów (jeżeli wskaźnik nie występuje w projekcie, umownego kosztu jednostkowego nie wylicza się i nie przyznaje się za niego punktów),*
- c) wyliczeniu średniej ze wszystkich przyznanych punktów dla wypełnionych wskaźników, a następnie przemożeniu jej przez wagę,*
- d) przyznaniu 0 punktów - kiedy projekt nie realizuje żadnego ze wskaźników.*

Metody pomiaru:

- a) Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 496 324 zł/szt. włącznie) – 5 pkt*
- b) Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 496 325 do 661 766 zł/szt. włącznie) – 4 pkt*
- c) Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i niższym niż 125% średniego kosztu (od 661 767 do 827 208 zł/szt. włącznie) – 2 pkt*
- d) Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (827 209 zł/szt. i więcej) – 0 pkt”.*

Jest to zatem kryterium, które premiuje tańsze rozwiązania realizujące wskaźniki zapisane w Programie, w tym wskaźniki Ram Wykonania. To nie oznacza jednak, że postawiono wyłącznie na najtańsze rozwiązania, bowiem kryteria efektywnościowe są równoważone przez kryteria jakościowe (trafności i użyteczności).

W przypadku Działań wdrażanych przez LAW P zrezygnowano z kryteriów efektywnościowych. Stosowane są zwykłe mechanizmy promowania rozwiązań wpływających na poziom wskaźników, bez brania pod uwagę efektywności uzyskiwania poszczególnych rezultatów. Stosowane jest na przykład premiovanie wprowadzania innowacji o skali światowej lub krajowej, wysokość przychodów z komercjalizacji itp. Stosowane są również ograniczenia kwotowe wielkości wsparcia i wielkości wydatków kwalifikowalnych, co wpłynie na liczbę przedsiębiorstw objętych wsparciem (wskaźniki

Common Indicator CI1-5).

Procedury w Działaniach współfinansowanych z EFS

W przypadku kryteriów wyboru projektów w Działaniach finansowanych przez EFS, stosowane są również bezpośrednie mechanizmy wspierania tych projektów, które realizują wskaźniki rezultatu. Z uwagi na specyfikę wskaźników rezultatu (liczonych jako Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu w liczbie osób, które brały udział w Działaniach), zastosowane mechanizmy należy uznać za równie skuteczne, co w przypadku Działań współfinansowanych z EFRR. Mechanizmy te polegają albo na dopuszczaniu do realizacji tylko tych projektów, które spełniają wymogi określone przez poziomy wskaźników rezultatu, albo na premiowaniu tych projektów, w których założono optymalną strukturę uczestników (premiującą charakterystykę osób opisaną wskaźnikami).

6.1.2. Analiza na poziomie realizacji projektów oraz ich rozliczania

Analiza wzorów umów stosowanych przez wszystkie instytucje (UMWL, WUP, LAWP) wykazały, że posiadają one zapisy zobowiązujące beneficjentów do osiągania założonych we wnioskach o dofinansowanie wartości docelowych wskaźników.

Procedury w Działaniach współfinansowanych z EFRR

W przypadku umów podpisywanych przez UMWL „1. Beneficjent zobowiązuje się do: [...] 2) pomiaru wartości wskaźników osiągniętych dzięki realizacji Projektu, zgodnie ze wskaźnikami monitoringowymi zamieszczonymi we wniosku” (§ 11 ust. 1). Beneficjent ma możliwość zmiany wskaźników produktu lub rezultatu. Jednakże „w przypadku zmiany wartości wskaźników produktu lub rezultatu powyżej 20% ich pierwotnej wartości docelowej, jak również w przypadku każdej zmiany wartości wskaźników produktu i rezultatu mającej wpływ na ocenę Projektu, podjęcie przez Instytucję Zarządzającą decyzji o wyrażeniu zgody na wprowadzenie zmian w Projekcie poprzedzone jest przeprowadzeniem ponownej oceny merytorycznej Projektu, w celu ustalenia, czy zmodyfikowany Projekt również otrzymałby dofinansowanie. Powtórnej oceny nie stosuje się, gdy zmiany wskaźników mają pozytywny wpływ na realizację celów Projektu.” (§ 17 ust. 3). Te przypadki wskazane w zapisie dotyczą zatem również sytuacji, w której obniży się poziom efektywności kosztowej uzyskiwania jednostki wskaźnika zapisanego w Programie niekoniecznie o 20%, ale o tyle, że projekt przejdzie do innego przedziału w ocenie tym kryterium. Można zatem potwierdzić, że procedury w tym względzie dbają o osiągnięcie wartości docelowych wskaźników programowych.

W przypadku umów podpisywanych przez LAWP zapisy umowy dotyczą wskaźników produktu: „Beneficjent zobowiązuje się osiągnąć, w terminie oznaczonym w § 3 ust. 1 lit. c), następujące wskaźniki produktu...” (§ 2 ust. 7) oraz wskaźniki rezultatu: „Z zastrzeżeniem postanowienia § 11 Beneficjent zobowiązuje się osiągnąć, nie później niż do dnia [oznaczenie daty], następujące wskaźniki rezultatu...” (§ 2 ust. 8), a dodatkowo: „Beneficjent zobowiązuje się zrealizować Projekt i osiągnąć założone we Wniosku o dofinansowanie wskaźniki rezultatu: 1) w sposób realizujący cele Działania [...], oznaczone w treści SZOOP, 2) na obszarze objętym RPO WL, 3) w sposób odpowiadający wymogom statuowanymi przepisami prawa unijnego i krajowego – przez co należy rozumieć wykonywanie przez Beneficjenta spoczywających na nim obowiązków publicznoprawnych oraz nie naruszanie wynikających z przepisów prawa cywilnego uprawnień innych osób lub podmiotów, 4) w sposób odpowiadający postanowieniom wytycznych publikowanych na stronie www.funduszeuropejskie.gov.pl, o których mowa w art. 2 pkt 32 ustawy wdrożeniowej, w zakresie jakim określają one obowiązki beneficjentów wsparcia ze środków publicznych, 5) zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy, załącznikiem do której jest Wniosek o dofinansowanie” (§ 2 ust. 3). Beneficjent ma „obowiązek przedstawienia, w terminie oznaczonym w § 2 ust. 8 Umowy dokumentów potwierdzających osiągnięcie wskaźników rezultatu, założonych we Wniosku” (§ 23 ust. 3). W przypadku nieosiągnięcia wartości wskaźników rezultatu (co zapisano w części umowy pt. „Obowiązek zrealizowania wskaźników i sankcje”), LAWP każdorazowo ocenia, czy w świetle zasad

należytego zarządzania finansami, o których mowa w art. 30 Rozporządzenia 966/2012 Beneficjent może utrzymać uprzednio wypłacone mu dofinansowanie oraz czy nie doszło do ziszczenia się którejkolwiek z przesłanek, o której mowa w art. 207 ustawy o finansach publicznych.

Procedury w Działaniach współfinansowanych z EFS

W przypadku umów podpisywanych w ramach Działań współfinansowanych przez EFS mówi o tym § 4 ust. 4: „Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu zgodnie z wnioskiem, w tym do: 1) osiągnięcia wskaźników produktu oraz rezultatu określonych we Wniosku”. Dodatkowo, WUP zobowiązuje beneficjenta do „przedkładania w formie elektronicznej za pośrednictwem LSI2014 wraz z wnioskiem o płatność [...] 4) informacji o wykonaniu wskaźnika efektywności zatrudnieniowej” (§ 10 ust. 2) – ostatnią informację w tym względzie beneficjent jest zobowiązany przekazać 100 od zakończenia realizacji projektu (§ 10 ust. 15). Beneficjent jest zobowiązany do „3) pomiaru wartości wskaźników osiągniętych w wyniku realizacji Projektu, zgodnie ze wskaźnikami monitoringowymi zamieszczonymi we wniosku o dofinansowanie; 4) przedkładania na żądanie Instytucji Pośredniczącej informacji o osiągniętych wskaźnikach w okresie trwałości Projektu...”. W przypadku nieosiągnięcia wskaźników Instytucja Pośrednicząca uznaje w tej części wydatki za niekwalifikowalne (§ 10 ust. 12) poprzez nałożenie korekty finansowej z tytułu niezrealizowania wskaźników (§ 14 ust. 4).

6.1.3. Analiza na poziomie monitorowania postępów osiągnięcia wskaźników Ram Wykonania

Analiza instrukcji wykonawczych wszystkich instytucji wykazała, że nie zostały zaplanowane procedury monitorowania postępów osiągnięcia wskaźników Ram Wykonania. Nie ma zatem wdrożonych specjalnie dedykowanych mechanizmów, które dostosowywałyby narzędzia wdrażania do wyników wdrażania. Istniejące procedury mówią jedynie o konieczności zmiany wartości wskaźników w momencie przesunięcia alokacji z jednego PI, czy Działania do drugiego¹⁴.

Rekomenduje się wprowadzenie zapisów do wszystkich trzech Instrukcji Wykonawczych, które zobowiązywać będą oddziały monitorowania do określania na bieżąco (po rozstrzygnięciu każdego konkursu lub podpisaniu umowy z projektami pozakonkursowymi) wartości alokacji przeznaczonej na finansowanie projektów oraz wartości wszystkich wskaźników produktu i rezultatu z danego Działania, które będą realizowane przez wybrane do dofinansowania projekty. Następnie oddziały monitorowania powinny określić, czy wydatkowanie środków i osiągnięcie wskaźników odbywa się po koszcie jednostkowym zapisanym w Programie (proporcjonalnie) i czy osiągnięcie wartości pośrednich i docelowych nie jest zagrożone. Jeżeli takie zagrożenie zostanie zdiagnozowane, oddziały monitorowania powinny przedłożyć dyrekcji jednostki stosowne rekomendacje, których wdrożenie zmniejszy ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowych: 1) zmianę (przyspieszenie, zwiększenie alokacji) konkursów, aby wcześniej i w większym zakresie osiągnąć wartości pośrednie, 2) wprowadzenie

¹⁴ np. pkt 1.1 ust. 43 instrukcji wykonawczej IZ RPO WL: „Jeżeli zmiany dotyczą kwestii finansowych w SZOOP, w tym przede wszystkim realokacji środków w EFRR lub/i EFS pomiędzy Działaniami RPO WL, OP w DZ RPO przekazuje propozycje tych zmian do OZF celem rozpatrzenia. OZF w DZ RPO konsultuje się z OMiE w DZ RPO w zakresie wpływu zmiany alokacji na Działanie na system wskaźników. Jeżeli istnieje taka konieczność, OMiE w DZ RPO przekazuje do OP w DZ RPO propozycję zmiany w zakresie wskaźników bądź informację o konieczności renegocjacji Programu. OZF w DZ RPO kieruje na ZWL wniosek o dokonanie realokacji środków w ramach Działań RPO WL. OZF w DZ RPO przekazuje do OP DZ RPO informację o zmianach w zakresie alokacji na Działania RPO WL, po ich zatwierdzeniu przez ZWL. OP w DZ RPO uwzględnia powyższe przy najbliższej aktualizacji SZOOP.”

limitów poziomów dofinansowania (w przypadku konieczności zwiększenia wskaźników ilościowych – liczby przedsiębiorstw, liczby obiektów itp.), 3) zaostrzenia kryteriów efektywnościowych (obniżenia progów kosztów jednostkowych, za które uzyskuje się punkty lub zwiększenia wagi tych kryteriów w ogólnej puli punktów), 4) zaproponowania konkursów dedykowanych określonemu typowi projektów, który realizuje zagrożony wskaźnik, czy wreszcie 5) przesunięć alokacji do Działań, które realizują zagrożone wskaźniki.

6.2. Ocena wpływu interwencji RPO WL 2014-2020 na realizację wskaźników rezultatu strategicznego poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych

W wyniku przeprowadzonej analizy wpływu interwencji RPO WL 2014-2020 na realizację wskaźników rezultatu strategicznego poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych, przygotowano algorytmy dojścia z poziomu projektu na poziom rezultatów strategicznych, które zebrano w tabeli 6.

Przy każdym specyficznym dla Programu wskaźniku rezultatu wskazano na zielono wskaźniki produktu / rezultatu bezpośredniego, które można wykorzystać do wyliczenia wpływu interwencji na zmianę ich wartości (W_r). W niektórych przypadkach strzałka prowadzi do drugiego ze wskaźników rezultatu lub w górę / dół – co oznacza, że dany wskaźnik może być wykorzystany do wyliczenia W_r w innym PI.

Algorytm dotyczący zmiany wylicza **udział interwencji Programu w zmianie** specyficznego dla Programu wskaźnika rezultatu. Inaczej mówiąc wylicza wartość danego specyficznego wskaźnika rezultatu, która jest powodowana realizacją projektów w ramach Programu.

Tabela 6. Ocena wpływu interwencji RPO WL 2014-2020 na realizację wskaźników rezultatu strategicznego poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych

Typ	Priorytet / Wskaźnik		Specyficzne dla programu wskaźniki rezultatu:	
1a	Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy		Nakłady na działalność B+R w relacji do PKB [%]	
Produkt	Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	W PI1a można uznać, że nakładami na działalność B+R są wydatki poniesione na realizację całych projektów (zgodnie z celem PI), dlatego wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru: $W_r = \frac{\sum_{i=1}^n K_{ci}}{PKB}$ gdzie K_c oznacza koszt całkowity projektów w PI1a, n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik K_c, natomiast PKB oznacza produkt krajowy brutto ogółem pobrany z BDL (<i>Kategoria: rachunki regionalne; Grupa: Produkt Krajowy Brutto (ceny bieżące) - PKD 2007 - ESA 2010; Podgrupa: Produkt krajowy brutto ogółem</i>)	
Produkt	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26)	szt.		
Produkt	Liczba wspartych laboratoriów badawczych	szt.		
Produkt	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	zł		
Rezultat	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI27)	zł		↘ 1b
Rezultat	Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI25)	EPC		
Rezultat	Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach (CI24)	EPC		
Rezultat	Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej	szt.		
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej	szt.		
1b	Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego...			Nakłady sektora przedsiębiorstw na działalność B+R w relacji do PKB [%]
Produkt	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6)	zł	Nakłady sektora przedsiębiorstw (N_p) na działalność B+R są liczone w projektach poprzez wskaźnik CI6: „Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)” wyrażony w złotych oraz wskaźnik CI27: „Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju” również wyrażony w złotych. Oba wskaźniki mogą pochodzić wyłącznie z PI1a i PI1b. Wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru: $W_r = \frac{\sum_{i=1}^n N_{pi}}{PKB}$	
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26)	szt.		
Produkt	Liczba realizowanych projektów B+R	szt.		
Produkt	Liczba wspartych podmiotów oferujących usługi w obszarze komercjalizacji wiedzy	szt.		
Produkt	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej	zł		↗ 1a

Alokacja aparatury naukowo-badawczej względem kraju

Bezpośredni wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu ma wskaźnik produktu „Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej” (N_{in}), który należy pobrać z projektów PI1a i PI1b, a następnie odnieść do wskaźnika GUS (raport „Nauka i Technika”, np. 2013 rok, tab. 34): Aparatura naukowo-badawcza zaliczona do środków trwałych według województw (A_n): wartość brutto (ceny bieżące) – w 2013 r. dla Polski wskaźnik ten wyniósł 13 165 805,1 zł. Wzór na wyliczenie wpływu przedstawia się zatem następująco:

$$W_r = \frac{\sum_{i=1}^n N_{imi}}{A_n}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik N_i .

Rezultat	Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych	szt.
Rezultat	Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach (CI24)	EPC
Rezultat	Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu	szt.
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej	szt.
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw, które podjęły współpracę z jednostkami naukowymi	szt.
Rezultat	Przychody ze sprzedaży licencji	zł
Rezultat	Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów	zł
2c	Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia	
Produkt	Liczba aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	szt.
Produkt	Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API	szt.
Produkt	Liczba podmiotów udostępniających usługi wewnątrzadministracyjne (A2A)	szt.
Produkt	Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego	szt.
Produkt	Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.
Produkt	Liczba udostępnionych on-line rejestrów i baz danych przestrzennych	szt.
Produkt	Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A)	szt.
Produkt	Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne	szt.
Produkt	Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego	szt.
Produkt	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3-dwustronna interakcja	szt.
Produkt	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4-transakcja	szt.
Produkt	Liczba utworzonych API	szt.
Produkt	Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.
Produkt	Przestrzeń dyskowa serwerowni (jednostka: TB)	m2
Rezultat	Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt./rok
Rezultat	Liczba pobrań/uruchomień aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	szt./rok

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik N_p , PKB oznacza produkt krajowy brutto ogółem pobrany z BDL (Kategoria: rachunki regionalne; Grupa: Produkt Krajowy Brutto (ceny bieżące) - PKD 2007 - ESA 2010; Podgrupa: Produkt krajowy brutto ogółem)

Powierzchnia obszaru województwa objęta cyfrową ewidencją gruntów i budynków [%]

Specyficzny dla Programu wskaźnik rezultatu jest bezpośrednio sprawozdawany w projektach poprzez wskaźnik rezultatu bezpośredniego „Powierzchnia obszaru województwa objęta cyfrową ewidencją gruntów i budynków” (P_o). Podczas zliczania tego wskaźnika z projektów należy zadbać o niepowtarzanie się obszarów. Wówczas wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru:

$$W_r = \sum_{i=1}^n P_{oi}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik P_o .

Odsetek obywateli korzystających z e-administracji [%]

Brak wskaźników monitorujących bezpośrednio ten wskaźnik rezultatu. O ile wskaźnik „Liczba pobrań/uruchomień aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych” mierzy liczbę pobrań / uruchomień, nie można na jego podstawie wywnioskować, ile osób zaczęło korzystać z e-administracji, ani nawet ile osób korzysta z informacji sektora publicznego lub usług świadczonych drogą elektroniczną (należałoby znać liczbę pobrań / uruchomień dokonanych przez 1 osobę).

Rekomendacja:

Do wyliczenia wskaźnika niezbędne jest przeprowadzenie badania ewaluacyjnego na terenach objętych projektami wśród użytkowników e-administracji, w którym należy zapytać podczas korzystania z ISP lub e-usług, czy dany użytkownik robi to pierwszy raz.

Rekomendacja:

Takie badanie można przeprowadzić automatycznie, uruchamiając ankietę (1 powyższe pytanie) w trakcie korzystania z ISP / e-usługi (na serwerach administracji publicznej) - należałoby wówczas zobowiązać beneficjentów do zliczania

Rezultat	Powierzchnia obszaru województwa objęta cyfrową ewidencją gruntów i budynków	%	→	
3a	Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości			Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w stosunku do PKB [%]
Produkt	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6)	zł	→	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (N_{ip}) są zliczane w projektach poprzez wskaźnik CI6: „Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)” wyrażony w złotych oraz wskaźnik CI7: „Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)” również wyrażony w złotych. Oba wskaźniki mogą pochodzić wyłącznie z PI3a i PI3c. Wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru: $W_r = \frac{\sum_{i=1}^n N_{ipi}}{PKB}$ gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik N_{ip}, PKB oznacza produkt krajowy brutto ogółem pobrany z BDL (Kategoria: rachunki regionalne; Grupa: Produkt Krajowy Brutto (ceny bieżące) - PKD 2007 - ESA 2010; Podgrupa: Produkt krajowy brutto ogółem)
Produkt	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI7)	zł	→	
Produkt	Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI3)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R	szt.		
Produkt	Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw (CI5)	szt.		
Produkt	Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.		
Produkt	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha		
Rezultat	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	szt.		
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw dokapitalizowanych na etapie inkubacji	szt.		
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.		
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29)	szt.		
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28)	szt.		
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego	szt.		
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw, które poprawiły swoją konkurencyjność, jakość i efektywność zarządzania w wyniku realizacji projektu	szt.		
Rezultat	Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.		
Rezultat	Poziom wykorzystania wspartych terenów inwestycyjnych	%		
Rezultat	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)	EPC		
3b	Opracowanie i wdrożenie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia			Wartość eksportu w regionie [mln EUR]

Produkt	Liczba projektów międzynarodowych	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe	szt.		
Produkt	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym	szt.		
Produkt	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym	szt.		
Rezultat	Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji	szt.		
Rezultat	Liczba przedsiębiorstw, które weszły na nowe zagraniczne rynki w wyniku otrzymanego wsparcia	szt.		
Rezultat	Przychody ze sprzedaży produktów na eksport	zł	→	Specyficzny dla Programu wskaźnik rezultatu jest bezpośrednio sprawozdawany w projektach poprzez wskaźnik rezultatu bezpośredniego „Przychody ze sprzedaży produktów na eksport” (P_e). Dlatego też wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru:
3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług				gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik P_e .
Produkt	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6)	zł	↗ 3a	Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych - w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych i z sektora usług [%]
Produkt	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI7)	zł	↗ 3a	
Produkt	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI29)	szt.	→	Do wyliczenia wpływu (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu należy wykorzystać wskaźniki CI29: „Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy” oraz wskaźnik CI28: „Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku”. Następnie należy usunąć powtarzające się przedsiębiorstwa za pomocą identyfikatora NIP lub REGON.
Produkt	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI28)	szt.	→	
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2)	szt.		Wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru:
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI3)	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji	szt.		
Produkt	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R	szt.		
Rezultat	Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.		
Rezultat	Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych	szt.		
Rezultat	Liczba wprowadzonych innowacji procesowych	szt.		
Rezultat	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych	szt.		

$$W_r = \sum_{i=1}^n P_{ei} \times \frac{1}{1\,000\,000}$$

$$W_r = \frac{\sum_{i=1}^n L_{pini}}{L_p}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik L_{pin} , L_{pi} oznacza liczbę przedsiębiorstw innowacyjnych realizujących projekty w P13c, natomiast L_p oznacza liczbę przedsiębiorstw przemysłowych i z sektora usług (BDL, Kategoria: Podmioty gospodarcze i

Rezultat	Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów	zł
Rezultat	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)	EPC

przekształcenia własnościowe i strukturalne; Grupa: Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON; Podgrupa: Podmioty wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych) – należy wybrać odpowiednie sekcje (przemysłowe i usługowe) i je zsumować.

Uwaga: wpływ na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć wyłącznie w wartościach brutto. Oznacza to, że część przedsiębiorstw wchodzących do W_r mogła już wcześniej być innowacyjna, przez co nie zwiększą one wartości specyficznego wskaźnika rezultatu.

4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych		Udział produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem [%]
Produkt	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii	km
Produkt	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.
Produkt	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.
Produkt	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biokomponentów	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biopaliw	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.
Rezultat	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWht
Rezultat	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWhe
Rezultat	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30)	MW
Rezultat	Objętość wyprodukowanych biokomponentów II i III generacji	m3
Rezultat	Objętość wyprodukowanych biopaliw II i III generacji	m3
Rezultat	Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok

Produkcja energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (P_{OZE}) jest zliczana w projektach poprzez wskaźnik: „Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych / nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE”

Wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru:

$$W_r = \frac{\sum_{i=1}^n P_{OZEi}}{P_e} \cdot 1000$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik P_{OZE} , P_e oznacza produkcję energii elektrycznej ogółem (GUS, BDL, Kategoria: Rynek materiałowy i paliwowo-energetyczny; Grupa: Rynek materiałowy; Podgrupa: Produkcja energii elektrycznej wg źródeł). Ponieważ GUS podaje wskaźnik w GWh (np. 1239,9 GWh w 2014 roku), wskaźnik P_{OZE} wyrażony w MWht należy podzielić przez tysiąc.

Rezultat	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	→
Rezultat	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	
4b	Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach		Zużycie energii elektrycznej na 1 mln zł PKB [GWh]
Produkt	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.	
Produkt	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	
Produkt	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	
Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	
Produkt	Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły swoją efektywność energetyczną	szt.	
Produkt	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.	
Produkt	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	
Produkt	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	
Produkt	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	
Produkt	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m2	
Rezultat	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWht	
Rezultat	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWhe	
Rezultat	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30)	MW	
Rezultat	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	
Rezultat	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	→
Rezultat	Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok	
Rezultat	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	
Rezultat	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	
Rezultat	Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów	GJ/rok	

Celem interwencji jest zmniejszenie specyficznego dla Programu wskaźnika rezultatu. Poziom zmniejszenia zużycia energii elektrycznej (W_r) może być wyliczony na bazie wskaźnika rezultatu z poziomu projektu „Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej” (E_o), przekształconego na GWh i odniesiony do 1 mln zł PKB według wzoru:

$$W_r = \frac{\sum_{i=1}^n E_{oi}}{\frac{1\ 000}{PKB} \cdot 1\ 000\ 000}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik E_o , PKB oznacza produkt krajowy brutto ogółem pobrany z BDL (Kategoria: rachunki regionalne; Grupa: Produkt Krajowy Brutto (ceny bieżące) - PKD 2007 - ESA 2010; Podgrupa: Produkt krajowy brutto ogółem)

4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym			Sprzedaż energii ciepłej na cele komunalno-bytowe [GJ]	
Produkt	Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI31)	szt.		
Produkt	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.		
Produkt	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE	szt.		
Produkt	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.		
Produkt	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.		
Produkt	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE	szt.		
Produkt	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.		
Produkt	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.		
Produkt	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m2		
Rezultat	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ciepłej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWht		
Rezultat	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWhe		
Rezultat	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30)	MW		
Rezultat	Ilość zaoszczędzonej energii ciepłej	GJ/rok	→	
Rezultat	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok		
Rezultat	Produkcja energii ciepłej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok		
Rezultat	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok		
Rezultat	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok		
Rezultat	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI32)	kWh/rok		
4e Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu			Przewozy pasażerów komunikacją miejską [mln osób]	
Produkt	Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej	km		

Zmniejszenie sprzedaży energii ciepłej na cele komunalno-bytowe jest zliczane na poziomie projektów poprzez wskaźnik „Ilość zaoszczędzonej energii ciepłej” (S_{ec}) z jednostką zgodną z jednostką wskaźnika rezultatu (GJ/rok):

$$W_r = \sum_{i=1}^n S_{eci}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik S_{ec}

Wyliczony wpływ będzie dodatni (rozumiany jako wielkość zmniejszenia), dlatego w analizach należy go odejmować od wartości bazowej wskaźnika, aby wskazać wartość specyficznego wskaźnika rezultatu osiągniętą tylko dzięki realizacji projektów.

Uwaga: Należy zadbać o to, aby obiekty zliczane do sumarycznego wpływu W_r nie dublowały się.

Uwaga: Wyliczenie wpływu projektów na specyficzny dla Programu wskaźnik rezultatu jest kluczowe dla określenia rzeczywistej wagi interwencji, bowiem już obecnie wartość docelowa wskaźnika została znacząco przekroczona. Założono w Programie wartość bazową w 2012 roku na poziomie 11 249 543 GJ, a docelową w 2023 roku na poziomie 11 022 973 GJ, przy czym już w roku 2014 wskaźnik osiągnął wartość 8 313 029 GJ.

Rekomendacja:

Należy renegować wartość wskaźnika w Programie i dostosować jego wartość bazową oraz docelową do nowych uwarunkowań.

Specyficzny dla Programu wskaźnik rezultatu

Liczba stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, o klasie C, gdzie poziomy stężenie PM10 są powyżej poziomu dopuszczalnego [szt.]

Wpływ interwencji na ten wskaźnik nie jest

Produkt	Długość dróg, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe	km
Produkt	Długość przebudowanych dróg dla rowerów	km
Produkt	Długość wybudowanych dróg dla rowerów	km
Produkt	Długość wybudowanych lub przebudowanych linii trolejbusowych	km
Produkt	Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych	km
Produkt	Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"	szt.
Produkt	Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"	szt.
Produkt	Liczba nowych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska	szt.
Produkt	Liczba przebudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego	szt.
Produkt	Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach "Bike&Ride"	szt.
Produkt	Liczba wspartych energooszczędnych punktów świetlnych	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych obiektów "Bike&Ride"	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych obiektów "parkuj i jedź"	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	szt.
Produkt	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	szt.
Produkt	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.
Produkt	Liczba zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.
Produkt	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.
Produkt	Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	osoby
Produkt	Pojemność zmodernizowanego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	osoby
Rezultat	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok
Rezultat	Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej	szt./rok
Rezultat	Liczba rowerzystów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "Bike&Ride"	szt.
Rezultat	Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"	szt.

jest bezpośrednio sprawozdawany w projektach poprzez wskaźnik rezultatu bezpośredniego „Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej” (P_{kmi}). Dlatego też wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru:

$$W_r = \sum_{i=1}^n P_{kmi} \times \frac{1}{1\,000\,000}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik P_{kmi} .

możliwy do wyliczenia. Żaden wskaźnik nie mierzy zawartości pyłu zawieszonego o średnicy $10\ \mu\text{m}$. Jedynym wskaźnikiem badającym wpływ interwencji na środowisko jest wskaźnik „Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)”.

Rekomendacja:

Konieczna jest dodatkowa analiza wpływu projektów na zmniejszenie stężenia PM10 w powietrzu mające na celu określenie przewidywanego zmniejszenia emisji pyłu PM10 do atmosfery [kg/rok] dla projektów dotyczących modernizacji, przebudowy lub wymiany systemów grzewczych oraz modernizacji, przebudowy lub wymiany taboru komunikacji miejskiej z wysokoprężnymi silnikami bez filtrów cząstek stałych.

Rezultat	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika żnika CO2/rok

5b	Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami	Pojemność obiektów małej retencji [m3]

Produkt	Długość cieków poddanych renaturyzacji	km
Produkt	Liczba jednostek służb ratowniczych doposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	szt.
Produkt	Liczba nowych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska	szt.
Produkt	Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej	szt.
Produkt	Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej	szt.
Produkt	Liczba wyremontowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej	szt.
Produkt	Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	szt.
Produkt	Liczba zmodernizowanych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska	szt.
Produkt	Pojemność obiektów małej retencji	m3 →
Rezultat	Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej	osoby
Rezultat	Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów	osoby
Rezultat	Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed skutkami katastrof innych niż pożary i powódzie	osoby
Rezultat	Objętość retencjonowanej wody	m3

6a	Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie	Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych [%]

Produkt	Dodatkowa pojemność przebudowanych składowisk odpadów niebezpiecznych	m3
Produkt	Liczba kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z gospodarką odpadami	szt.
Produkt	Liczba przebudowanych składowisk odpadów	szt.
Produkt	Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów	szt.
Produkt	Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	szt.
Produkt	Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów	szt.

Specyficzny dla Programu wskaźnik rezultatu jest bezpośrednio sprawozdawany w projektach poprzez wskaźnik produktu „Pojemność obiektów małej retencji” (P_{om}). Dlatego też wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru:

$$W_r = \sum_{i=1}^n P_{omi}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik P_{om} .

Brak możliwości określenia wpływu (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu.

Rekomendacja:

Należy dodać wskaźnik rezultatu bezpośredniego: „Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ciągu

Produkt	Liczba wybudowanych zakładów zagospodarowania odpadów	szt.
Produkt	Liczba zamkniętych lub zrehabilitowanych składowisk odpadów	szt.
Produkt	Masa odpadów zebranych z likwidowanych dzikich wysypisk	Mg
Produkt	Pojemność wybudowanych składowisk odpadów niebezpiecznych	m3
Rezultat	Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI17)	tony/rok
Rezultat	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów	osoby
Rezultat	Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów	osoby
Rezultat	Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych	Mg
Rezultat	Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest	Mg
Rezultat	Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów	Mg/rok

6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie

Produkt	Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej	km
Produkt	Długość przebudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
Produkt	Długość przebudowanej sieci wodociągowej	km
Produkt	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	km
Produkt	Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km
Produkt	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km
Produkt	Długość wyremontowanej kanalizacji sanitarnej	km
Produkt	Długość wyremontowanej sieci wodociągowej	km
Produkt	Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.
Produkt	Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.
Produkt	Liczba wspartych stacji uzdatniania wody	szt.
Produkt	Liczba wspartych stanowisk monitoringu środowiska	ha
Produkt	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych ujęć wody	szt.
Produkt	Liczba wyremontowanych oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.
Rezultat	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (CI19)	RLM →
Rezultat	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę (CI18)	osoby
Rezultat	Powierzchnia terenów objęta działaniem zakupionego sprzętu	ha

roku dzięki realizacji projektu [tona/rok]"

Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków [%]:
- w miastach
- na wsi

Zwiększenie odsetka ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków (W_r) może być wyliczony na bazie wskaźnika rezultatu z poziomu projektu „Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (CI19)” (L_{os}) i odniesiony do liczby osób w miastach / na wsi według wzoru:

$$W_r = \frac{\sum_{i=1}^n L_{osi}}{L_{og}}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik L_{os} , L_{og} oznacza liczbę ludności ogółem według PESEL pobraną z BDL (Kategoria: Ludność; Grupa: Ludność wg PESEL; Podgrupa: Ludność wg płci). Należy wybrać dodatkowy agregat: miasto / wieś.

Uwaga: Wybierając projekty do wyliczenia wskaźnika należy brać pod uwagę typ obszaru, na którym realizowany jest projekt (obszar miejski / obszar wiejski).

Uwaga: Wskaźnik rezultatu CI19 „Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków” mierzy

Rezultat	Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków	RLM
Rezultat	Przewidywana liczba osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę	osoby
Rezultat	Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu	m3/rok
Rezultat	Wydajność dobową wybudowanych ujęć wody	m3/dobę

nie tylko liczbę osób nowopodłączonych do sieci kanalizacji sanitarnej, ale również osoby, których ścieki są po projekcie lepiej oczyszczane (np. poprzez modernizację oczyszczalni ścieków). Takie osoby nie zwiększają specyficznego dla Programu wskaźnika rezultatu.

Rekomendacja:

Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne mające na celu analizę projektów pod kątem wyboru wyłącznie tych osób, które zostały podłączone do sieci w wyniku realizacji projektu.

6c	Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	
Produkt	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.
Produkt	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.
Produkt	Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	szt.
Produkt	Liczba wspartych instytucji paramuzealnych	szt.
Produkt	Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego	szt.
Produkt	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem	szt.
Produkt	Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem	szt.
Rezultat	Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	osoby/rok
Rezultat	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	odwiedzi ny/rok →

Liczba zwiedzających muzea i oddziały muzealne na 10 000 ludności [osoby]

Zgodnie z definicją GUS, który gromadzi dane dotyczące specyficznego wskaźnika, „zwiedzającym jest osoba, która odwiedziła muzeum, prezentowaną odrębnie wystawę muzealną lub inną wystawę bądź zabytek, której obecność zarejestrowano na podstawie biletu wstępu lub w inny sposób”¹⁵. Oznacza to w praktyce, że wskaźnik mierzy liczbę odwiedzin obiektów, a nie osób. Należy zatem zastosować wskaźnik „Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne” (L_{od}) i odnieść go do

Liczba udzielonych noclegów na 1000 ludności [szt.]

Brak możliwości określenia wpływu (W_r) na specyficznego wskaźnika rezultatu.

Rekomendacja:

Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne mające na celu analizę wpływu realizowanych projektów w P16c na zwiększenie liczby udzielonych noclegów. Nie będzie to wpływ bezpośredni, bowiem żaden projekt nie przyczyni się bezpośrednio do zwiększenia liczby miejsc noclegowych lub ich wykorzystania. Będzie to wpływ pośredni, dlatego analiza musi objąć odwiedzających wsparte miejsca

¹⁵ <http://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/678,pojecie.html>

liczby mieszkańców ogółem według wzoru:

$$W_r = \frac{\sum_{i=1}^n L_{odi}}{\frac{L_{og}}{10\ 000}}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik L_{od} , L_{og} oznacza liczbę ludności ogółem według PESEL pobraną z BDL (*Kategoria: Ludność; Grupa: Ludność wg PESEL; Podgrupa: Ludność wg płci*).

Uwaga: Wskaźnik L_{od} mierzy potencjalny wzrost liczby odwiedzin, może nie odzwierciedlać rzeczywistej poprawy.

Rekomendacja:

Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne mające na celu analizę liczby odwiedzających muzea i oddziały muzealne, a zatem wybrać do badania tylko te projekty, w których przedmiotem były wskazane obiekty, a następnie zliczyć liczbę odwiedzin w ciągu roku od zakończenia realizacji projektów (z biletami lub bez, w zależności od specyfiki muzeum).

i określić, czy w ramach przyjazdu do danej miejscowości dzięki realizacji projektu planują nocleg (ile dob, ile osób).

6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę			Udział obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych w powierzchni województwa [%]
Produkt	Długość odnowionych szlaków turystycznych	km	Zwiększenie udziału obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionych w powierzchni województwa (W_r) może być wyliczone na bazie wskaźnika rezultatu z poziomu projektu „Powierzchnia siedlisk wspartych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony [ha]” (P_s) i odniesiony do powierzchni województwa według wzoru:
Produkt	Długość utworzonych szlaków turystycznych	km	
Produkt	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	
Produkt	Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody	szt.	
Produkt	Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem	szt.	
Produkt	Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.	
Produkt	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno - edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną	szt.	
Produkt	Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem	szt.	
Produkt	Liczba terenów zdegradowanych działalnością człowieka poddanych rekultywacji w ramach projektu	szt.	

$$W_r = \frac{\sum_{i=1}^n P_{si}}{2\ 512\ 246\ ha}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik P_s , a w mianowniku wstawiono powierzchnię województwa w [ha],

Produkt	Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych	szt.
Produkt	Liczba wspartych form ochrony przyrody	szt.
Produkt	Liczba wspartych instytucji paramuzealnych	szt.
Produkt	Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.
Rezultat	Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów	ha
Rezultat	Powierzchnia siedlisk wspartych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony	ha
Rezultat	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne	odwiedzi ny/rok

aby obie wielkości miały tę samą jednostkę.

7b	Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Wskaźnik Drogowej Dostępności Transportowej WDDT II (syntetyczny)

Produkt	Całkowita długość nowych dróg (CI13)	km
Produkt	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI14)	km
Produkt	Długość przebudowanych dróg dla rowerów	km
Produkt	Długość przebudowanych dróg powiatowych	km
Produkt	Długość przebudowanych dróg wojewódzkich	km
Produkt	Długość wybudowanej infrastruktury społeczeństwa informacyjnego	km
Produkt	Długość wybudowanych dróg dla rowerów	km
Produkt	Długość wybudowanych dróg powiatowych	km
Produkt	Długość wybudowanych dróg wojewódzkich	km
Produkt	Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych obwodnic	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń ochrony środowiska	szt.
Produkt	Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego	szt.

Wskaźnik wyliczany przez zewnętrzny podmiot (PAN) bezpośrednio w ewaluacji dla całego kraju. Nie jest możliwe wyliczenie wpływu interwencji na jego wartość z poziomu projektów.

7d	Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu	Liczba pasażerów odprawionych w województwie lubelskim [osoby]

Produkt	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI12)	km
Produkt	Długość linii kolejowych wyposażonych w system ERTMS	km

Specyficzny dla Programu wskaźnik rezultatu jest bezpośrednio sprawozdawany w projektach poprzez wskaźnik produktu „Liczba

Wskaźnik Kolejowej Dostępności Transportowej WKDT II (syntetyczny)

Wskaźnik wyliczany przez zewnętrzny podmiot (PAN) bezpośrednio w ewaluacji dla całego kraju. Nie jest możliwe wyliczenie

Produkt	Długość zrehabilitowanych linii kolejowych	km
Produkt	Liczba przebudowanych/odnowionych dworców kolejowych	szt.
Produkt	Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo	szt.
Produkt	Liczba przejść kolejowych przystosowanych do potrzeb osób o ograniczonej możliwości poruszania się	szt.
Produkt	Liczba zakupionych pojazdów kolejowych	szt.
Produkt	Liczba zmodernizowanych pojazdów kolejowych	szt.
Produkt	Pojemność zakupionych wagonów osobowych	osoby
Produkt	Pojemność zmodernizowanych wagonów osobowych	osoby
Rezultat	Liczba osób korzystających z zakupionego taboru pasażerskiego komunikacji pozamiejskiej w ciągu roku	osoby/rok

Rezultat	Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych	szt.

9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych

Produkt	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.
Produkt	Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury opieki nad dziećmi do 3 roku życia	szt.
Produkt	Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej	szt.
Produkt	Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia	szt.
Produkt	Liczba wspartych instytucji świadczących środowiskowe formy wsparcia w miejscu zamieszkania	szt.
Produkt	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	szt.
Produkt	Liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej	szt.
Produkt	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej	zł
Produkt	Potencjalna liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach	osoby
Produkt	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35)	osoby
Rezultat	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI36)	osoby

przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych" (P_p). Dlatego też wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru:

$$W_r = \sum_{i=1}^n P_{pi}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik P_p .

Uwaga: wpływ W_r dotyczy osób, które mogły wcześniej korzystać z przewozów pasażerskich, niekoniecznie zatem oznacza on zwiększenie, a raczej skalę wsparcia. Można wpływ odnieść wówczas do liczby pasażerów ogółem lub różnicy pomiędzy wartością docelową a bazową.

Średnia długość pobytu w szpitalu [dni]

Brak możliwości określenia wpływu (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu, nawet poprzez dodanie nowego wskaźnika.

Rekomendacja:

Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne wpływu każdego projektu na średnią długość pobytu w szpitalu (badania terenowe w szpitalach) np. poprzez skrócenie procedur, lepszą organizację itp. Badanie musi dotyczyć pacjentów, kartotek szpitalnych oraz procedur.

wpływu interwencji na jego wartość z poziomu projektów.

Przeciętne wykorzystanie łóżka [dni]

Brak możliwości określenia wpływu (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu, nawet poprzez dodanie nowego wskaźnika.

Rekomendacja:

Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne wpływu każdego projektu na poziom wykorzystania łóżek. Ponieważ oba wskaźniki dla PI9a są powiązane, analiza zewnętrzna może być przeprowadzona dla obu wskaźników jednocześnie i w tych samych jednostkach opieki zdrowotnej, w których realizowane były projekty.

Rezultat	Rzeczywista liczba użytkowników infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej	osoby/rok

Rezultat	Rzeczywista liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach	osoby/rok

9b	Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich		Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym [%]

Produkt	Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39)	m ²

Produkt	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.

Produkt	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.

Produkt	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.

Produkt	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38)	m ²

Produkt	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha

Rezultat	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społecznej/kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu	osoby/rok

Rezultat	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.

Rezultat	Powierzchnia terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą	m ²

Rezultat	Powierzchnia użytkowa budynków przygotowanych pod działalność gospodarczą	m ²

Brak możliwości określenia wpływu (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu, nawet poprzez dodanie nowego wskaźnika.

Rekomendacja:

Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne losów beneficjentów korzystających z infrastruktury objętej wsparciem. Kluczowe pytanie powinno brzmieć, czy udało im się zwiększyć poziom swoich dochodów (powyżej 60% mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji w Polsce oznaczającej granicę ubóstwa) oraz czy korzystanie ze wsparcia w obiektach objętych projektami miało na to istotny wpływ.

10a	Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej		Odsetek dzieci w wieku 3-4 lat objętych wychowaniem przedszkolnym [%] Odsetek uczniów szkół średnich zawodowych razem wśród uczniów szkół ponadgimnazjalnych ogółem [%] Osoby dorosłe uczestniczące w kształceniu i szkoleniu [%]

Produkt	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.

Produkt	Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	szt.

Produkt	Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego	szt.

Produkt	Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej	szt.

Produkt	Liczba zakupionego wyposażenia w obiektach objętych wsparciem	szt.

Rezultat	Rzeczywista liczba użytkowników infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej	osoby/rok

Specyficzny dla Programu wskaźnik rezultatu jest bezpośrednio sprawozdawany w projektach poprzez wskaźnik produktu „Rzeczywista liczba użytkowników infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej” (L_u). Dlatego też wpływ (W_r) na specyficzny wskaźnik rezultatu można wyliczyć na podstawie wzoru:

$$W_r = \frac{\sum_{i=1}^n L_{ui}}{L_b}$$

gdzie n oznacza liczbę projektów wykazujących wskaźnik L_u , L_b oznacza liczbę dzieci w wieku 3-4 lat w województwie (BDL: *Kategoria: Ludność; Grupa: Stan ludności; Podgrupa: Ludność wg pojedynczych roczników wieku i płci*), liczbę uczniów szkół ponadgimnazjalnych ogółem w województwie (BDL: *Kategoria: Szkolnictwo podstawowe, gimnazjalne, ponadpodstawowe i ponadgimnazjalne; Grupa: Szkoły ponadgimnazjalne i policealne; Podgrupa: Szkoły ponadgimnazjalne ogółem (bez policealnych)*), należy wybrać wyszczególnienie - uczniowie) lub liczbę osób dorosłych (źródło jak dla dzieci w wieku 2-4 lat, tylko roczniki 18 i powyżej).

Uwaga: wpływ W_r dotyczy osób, które mogły wcześniej korzystać z edukacji na różnym poziomie, niekoniecznie zatem oznacza on zwiększenie, bardziej odzwierciedla skalę wsparcia. Można wpływ odnieść wówczas do wartości docelowej wskaźnika lub różnicy pomiędzy wartością docelową a bazową.

Rekomendacja:

Można dodać wskaźnik rezultatu bezpośredniego: „*Wzrost liczby użytkowników infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej [osób/rok]*”

Źródło:

opracowanie własne na podstawie zapisów RPO WL 2014–2020 oraz danych GUS, WIOŚ.

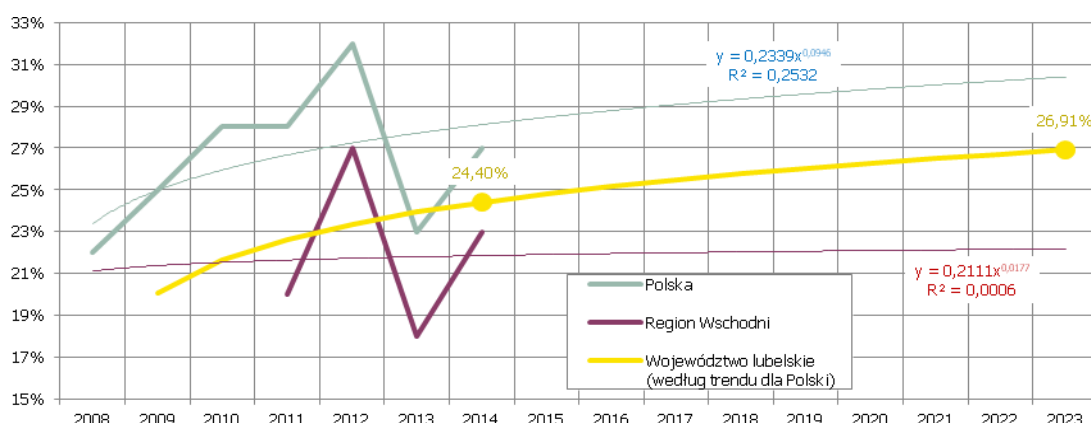
7. OSZACOWANIE WARTOŚCI DOCELOWEJ W ROKU 2023 WSKAŹNIKA REZULTATU STRATEGICZNEGO „ODSETEK OBYWATELI KORZYSTAJĄCYCH Z E-ADMINISTRACJI”

W tym rozdziale zawarto odpowiedź na pytanie badawcze:

11. Jaka jest oczekiwana wartość docelowa wskaźnika rezultatu strategicznego Priorytetu Inwestycyjnego 2c (Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia): „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”?

7.1. Wyliczenie wartości docelowej wskaźnika na bazie danych dla województwa, podregionów i Polski

Bazując wyłącznie na danych dotyczących wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji” dysponujemy wartością dla województwa, ale tylko dla jednego roku, a także wartościami dla 4 lat dla podregionu oraz 7 lat – dla Polski. Wartości dla podregionu wschodniego są dużo niższe od wartości dla Polski – o ok. 5%. Z kolei województwo lubelskie plasuje się pomiędzy wartościami dla Polski a wartościami dla podregionu. Aby określić wartość docelową wskaźnika dla województwa, możemy wyznaczyć trend dla podregionu wschodniego lub Polski, a następnie odwzorować go (przenieść równoległe) do roku, w którym dostępna jest wartość dla województwa. W tym celu przygotowano Wykres 1, na którym przedstawiono dane i trend dla Polski, dane i trend dla podregionu wschodniego oraz wyliczenia trendu dla województwa lubelskiego. Trendem, który najlepiej odwzorowuje przebieg zmiennej dla Polski jest trend potęgowy ($R^2 = 0,2532$), natomiast słabiej dopasowane są trendy logarytmiczny ($R^2 = 0,2392$) i liniowy ($R^2 = 0,1153$). Pozostałe typy regresji nie dały satysfakcjonujących rezultatów. Jednakże R^2 na tak niskim poziomie oznacza, że nawet trend potęgowy w małym stopniu dopasowuje się do przebiegu zmiennej.

Wykres 3. Wyliczenie trendu dla województwa lubelskiego według dostępnych danych dla wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat.

To oznacza, że w przypadku Polski dane dotyczące wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji” nie są jednorodne, charakteryzują się dużą zmiennością i losowością. Z kolei dane z 4 lat dla podregionu wschodniego są znacząco rozrzucone i praktycznie w ogóle nie wykazują

dopasowania do trendu. Współczynnik dopasowania R^2 trendu wynosi 0 dla trendu liniowego, 0,0001 dla trendu logarytmicznego i 0,0006 dla trendu potęgowego (przedstawionego na wykresie), dlatego wykorzystywanie tych danych do wyliczenia wartości docelowej jest zupełnie nieuzasadnione.

Jak wskazano wyżej, nieco lepiej przedstawia się dopasowanie trendu dla danych dotyczących Polski ($R^2 = 0,2532$), ale nadal jest to zbyt mało, aby można było wiarygodnie oszacować wartość docelową wskaźnika. Poglądowo jedynie można wskazać, że przy założeniu, że województwo lubelskie będzie podążać trendem dla Polski, wartość wskaźnika w okresie 2014–2023 wzrośnie o 2,5% do poziomu 27%.

7.2. Wyliczenie wartości docelowej wskaźnika na bazie podobieństw z innymi wielkościami charakteryzującymi gospodarkę

Niskie dopasowanie trendu skłania nas do szukania bardziej wiarygodnych podobieństw między zmiennymi. Dodatkowo, należy zwrócić uwagę na dosyć krótki szereg czasowy tego wskaźnika (7 lat dla Polski, ale także dla pozostałych krajów Europy i OECD).

Dane wejściowe scharakteryzowane w powyższy sposób (krótki szereg czasowy, brak liniowości, słabe dopasowanie trendu) skłaniają nas do zastosowania techniki odwzorowania trendu innej **wielkości ekonomicznej opisującej innowacyjność i społeczeństwo informacyjne**, możliwie w największym stopniu skorelowanej z badanym przez nas wskaźnikiem. Nasze podejście rozpoczyna analiza korelacji (w określonym roku / latach) pomiędzy badaną zmienną („*Odsetek obywateli korzystających z e-administracji*”), a zmiennymi opisującymi gospodarkę. Zmienne te muszą być dostępne na poziomie regionów, w tym województw Polski. Po znalezieniu odpowiedniej zmiennej lub zmiennych, weryfikujemy dostępność ich szeregów czasowych oraz miarę dopasowania trendu. Do dalszej analizy wybieramy wielkość, która w największym stopniu spełnia wszystkie powyższe założenia (najwyższy poziom korelacji z badaną zmienną, najdłuższy szereg czasowy, najlepsze dopasowanie trendu). W ostatnim kroku wyznaczamy trend wybranej zmiennej dla województwa lubelskiego, a następnie odwzorowujemy go dla wartości 24,40% w 2014 roku¹⁶ i odczytujemy wartość dla roku 2023, która będzie stanowić wartość docelową wskaźnika „*Odsetek obywateli korzystających z e-administracji*” dla województwa lubelskiego.

W pierwszym kroku wyliczono współczynniki korelacji wskaźnika „*Odsetek obywateli korzystających z e-administracji*” **na poziomie regionalnym** (w zestawieniu tych regionów nie ma województw Polski) z szeregiem zmiennych charakteryzujących gospodarkę europejskie poszczególnych regionów. Współczynniki korelacji wyliczono dla wszystkich dostępnych lat (na poziomie regionalnym były to lata 2011-2014, przy czym wartości nie wszystkich zmiennych były dostępne dla lat 2012-2014). W tabeli 7 przedstawiono analizowane zmienne oraz najwyższe współczynniki korelacji, uzyskane w dostępnym szeregu czasowym.

Tabela 7. Zestawienie zmiennych wziętych do analizy oraz wskazanie maksymalnego współczynnika korelacji tych zmiennych z badaną zmienną „*Odsetek obywateli korzystających z e-administracji*”

Zmienna	Współczynnik korelacji	Odchylenie standardowe (% średniej)
Gross fixed capital formation in financial and insurance activities; real estate activities; professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities per person employed	0,769 (2011)	49,1%
Compensation of employees in construction per person employed	0,746 (2011)	59,4%
Gross fixed capital formation in public administration and defence; compulsory social security; education; human health and social work activities; arts, entertainment and recreation, repair of	0,739 (2011)	46,2%

¹⁶ wartość ta pochodzi z badania: „*Rozszerzenie badania i pozyskanie danych na poziomie NTS 2 z zakresu wykorzystania ICT w gospodarstwach domowych*” wykonanego przez GUS (dane rozszafowane dla wszystkich województw).

household goods and other services per person employed		
HRSTO - Persons employed in science and technology as percentage of active population	0,716 (2013)	29,3%
Compensation of employees per person employed	0,706 (2011)	53,7%
HRSTC - Persons with tertiary education (ISCED) and employed in science and technology as percentage of active population	0,685 (2013)	36,0%
Employment share of other knowledge-intensive services	0,683 (2013)	26,4%
Gross value added at basic prices per person employed	0,681 (2011)	47,6%
Gross value added in public administration and defence; compulsory social security; education; human health and social work activities; arts, entertainment and recreation, repair of household goods and other services at basic prices per person employed	0,652 (2011)	43,7%
Gross value added in wholesale and retail trade; transport; accommodation and food service activities; information and communication at basic prices per person employed	0,643 (2011)	47,9%
Share of Long term unemployment in Total unemployment	-0,638 (2014)	34,0%
Share of tertiary education (levels 5-8) active people in total economically active population	0,617 (2014)	34,4%
Gross fixed capital formation per person employed	0,609 (2011)	47,6%
Gross domestic product (GDP) at current market prices in Purchasing Power Standard per inhabitant	0,601 (2011)	39,9%
Gross fixed capital formation in wholesale and retail trade; transport; accommodation and food service activities; information and communication per person employed	0,587 (2011)	44,1%
Total R&D intensity (Total intramural R&D expenditures (GERD) as a % of GDP)	0,585 (2011)	83,5%
Compensation of employees in industry (except construction) per person employed	0,567 (2011)	55,4%
HRSTE - Persons with tertiary education (ISCED) as percentage of active population	0,566 (2013)	36,4%
Gross value added in industry (except construction) at basic prices per person employed	0,547 (2011)	74,9%
Gross value added in construction at basic prices per person employed	0,547 (2011)	74,9%
Gross value added in financial and insurance activities; real estate activities; professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities at basic prices per person employed	0,544 (2011)	43,9%
Patent applications to the EPO per million inhabitants in Section H - Electricity	0,518 (2010)	141,8%
Employment share of knowledge-intensive market services (except financial intermediation and high-technology services)	0,516 (2013)	38,0%
Gross fixed capital formation in industry (except construction) per person employed	0,516 (2011)	54,0%
High-tech patent applications to the EPO per million inhabitants	0,496 (2010)	149,7%
Employment share of knowledge-intensive high-technology services (I64, K72 and K73)	0,488 (2013)	61,9%
Employment share of low and medium low-technology manufacturing (DA to DF, DH to DJ, DM35.1 and DN)	-0,445 (2013)	44,7%
Patent applications to the EPO per million inhabitants	0,438 (2010)	128,0%
Share of business R&D (BERD) in total R&D	0,394 (2011)	42,3%
Patent applications to the EPO per million inhabitants in Section G - Physics	0,391 (2010)	146,8%
Activity rate tertiary educated (% of employed workers with completed tertiary education out of total labour force with completed tertiary education)	0,382 (2014)	5,2%
Activity rate secondary educated (% of employed workers with upper secondary and post-secondary non-tertiary education (levels 3 and 4) out of total labour force with completed tertiary education)	0,381 (2014)	7,8%
Share of government R&D (GOVERD) in total R&D	-0,380 (2011)	97,6%
Patent applications to the EPO per million inhabitants in Section A - Human necessities	0,327 (2010)	125,0%
Patent applications to the EPO per million inhabitants in Section C - Chemistry; metallurgy	0,326 (2010)	141,2%
Patent applications to the EPO per million inhabitants in Section E - Fixed constructions	0,322 (2010)	107,1%
Total unemployment rate (15 years or over)	-0,295 (2014)	62,7%
Patent applications to the EPO per million inhabitants in Section B - Performing operations; transporting	0,29 (2010)	147,5%

Activity rate primary educated (% of employed workers with less than primary, primary and lower secondary education (levels 0-2) out of total labour force with completed tertiary education)	0,283 (2014)	13,0%
Compensation of employees in wholesale and retail trade; transport; accommodation and food service activities; information and communication per person employed	0,277 (2011)	53,5%
Patent applications to the EPO per million inhabitants in Section F - Mechanical engineering; lighting; heating; weapons; blasting	0,211 (2010)	164,5%
Compensation of employees in financial and insurance activities; real estate activities; professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities per person employed	0,194 (2011)	61,6%
Share of less than primary, primary and lower secondary educated (levels 0-2) active people in total economically active population	-0,187 (2014)	57,0%
Share of university R&D (HERD) in total R&D	-0,186 (2011)	55,6%
Employment share of other less knowledge-intensive services	0,175 (2013)	34,9%
Number of business units per thousand inhabitants	0,153 (2012)	36,9%
Patent applications to the EPO per million inhabitants in Section D - Textiles; paper	-0,147 (2010)	294,3%
Employment share of less knowledge-intensive market services	-0,120 (2013)	18,8%
Employment share of Medium-high-tech manufacturing (DG (except DG24.4); DK, DL31, DM34, DM35.2, DM35.4, DM35.5)	-0,109 (2013)	65,5%
Share of upper secondary and post-secondary non-tertiary educated (levels 3 and 4) active people in total economically active population	-0,085 (2014)	34,0%
Gross fixed capital formation in construction per person employed	0,083 (2011)	88,0%
Population density	0,073 (2013)	266,6%
Employment share of public administration; extra-territorial organizations	-0,071 (2013)	44,6%
Compensation of employees in public administration and defence; compulsory social security; education; human health and social work activities; arts, entertainment and recreation, repair of household goods and other services per person employed	0,042 (2011)	47,8%
Employment share of High-tech manufacturing (including the following NACE classes: Pharmaceuticals (NACE 24.4); Office equipment (NACE 30); Telecommunications and related equipment (NACE 32); Medical and precision instruments (NACE33); and Aerospace (NACE 35.3))	-0,039 (2013)	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat.

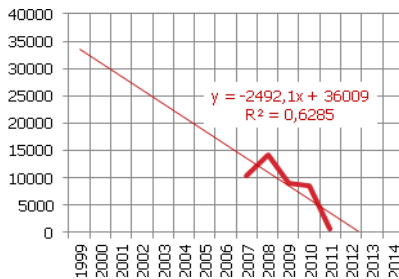
Do dalszej analizy proponujemy wziąć te zmienne, które wykazują korelację większą niż 0,6, a także których rozrzut jest mniejszy niż połowa średniej (mniejszy niż 50%). Ten warunek spełnia 12 zmiennych:

1. Gross fixed capital formation in financial and insurance activities; real estate activities; professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities per person employed.
2. Gross fixed capital formation in public administration and defence; compulsory social security; education; human health and social work activities; arts, entertainment and recreation, repair of household goods and other services per person employed.
3. HRSTO - Persons employed in science and technology as percentage of active population.
4. HRSTC - Persons with tertiary education (ISCED) and employed in science and technology as percentage of active population.
5. Employment share of other knowledge-intensive services.
6. Gross value added at basic prices per person employed.
7. Gross value added in public administration and defence; compulsory social security; education; human health and social work activities; arts, entertainment and recreation, repair of household goods and other services at basic prices per person employed.
8. Gross value added in wholesale and retail trade; transport; accommodation and food service activities; information and communication at basic prices per person employed.

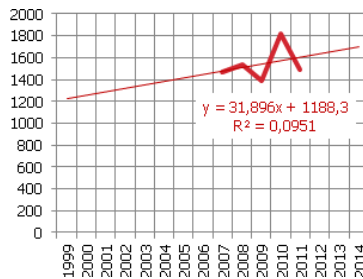
9. Share of Long term unemployment in Total unemployment.
10. Share of tertiary education (levels 5-8) active people in total economically active population.
11. Gross fixed capital formation per person employed.
12. Gross domestic product (GDP) at current market prices in Purchasing Power Standard per inhabitant.

Następnie, każdą z tych zmiennych należy zweryfikować w kontekście dostępności danych (szeregu czasowego) dla województwa lubelskiego oraz poziomu dopasowania trendu do istniejących wielkości. Większość zmiennych poddanych analizie wykazuje wysokie dopasowanie do trendu liniowego, co skłania nas do wyboru właśnie tego typu regresji do dalszej analizy. Wyniki prezentują poniższe wykresy:

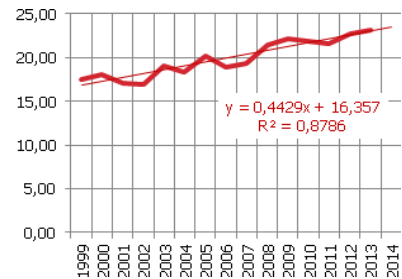
Gross fixed capital formation in financial and insurance activities; real estate activities; professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities per person employed

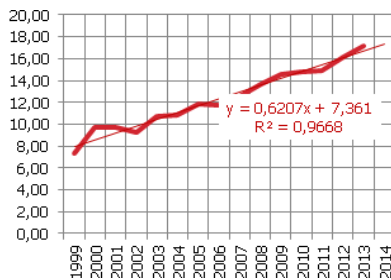
Gross fixed capital formation in public administration and defence; compulsory social security; education; human health and social work activities; arts, entertainment and recreation, repair of household goods and other services per person employed

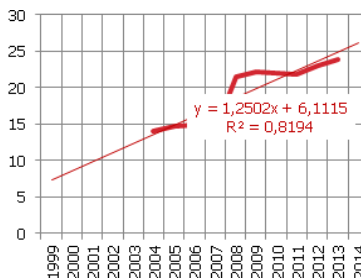
HRSTO - Persons employed in science and technology as percentage of active population

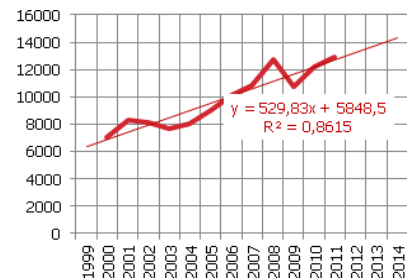
HRSTC - Persons with tertiary education (ISCED) and employed in science and technology as percentage of active population

Employment share of other knowledge-intensive services

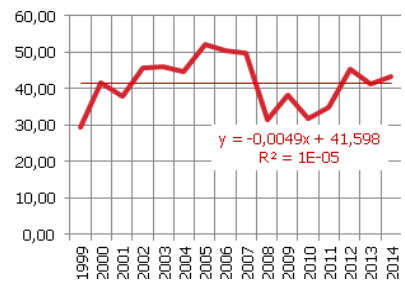
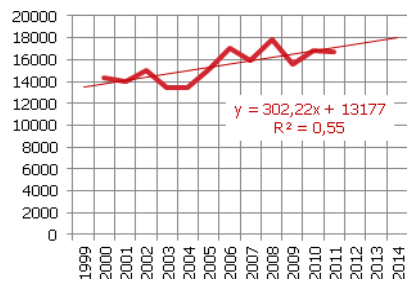
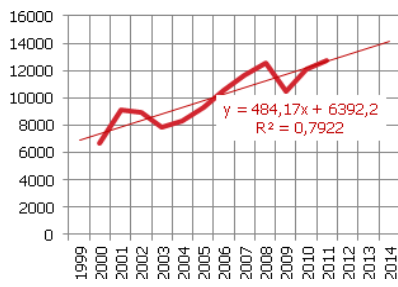
Gross value added at basic prices per person employed

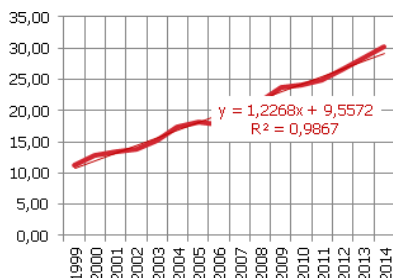
Gross value added in public administration and defence; compulsory social security; education; human health and social work activities; arts, entertainment and recreation, repair of household goods and other services at basic prices per person employed

Gross value added in wholesale and retail trade; transport; accommodation and food service activities; information and communication at basic prices per person employed

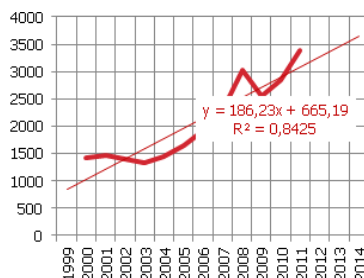
Share of Long term unemployment in Total unemployment

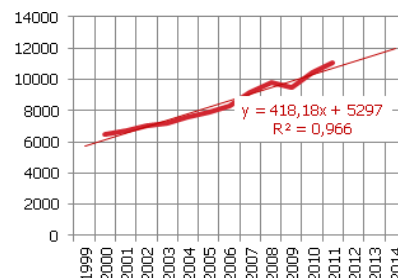
Share of tertiary education (levels 5-8) active people in total economically active population

Gross fixed capital formation per person employed

Gross domestic product (GDP) at current market prices in Purchasing Power Standard per inhabitant

Wykres 4. Szereg czasowy i trendy zmiennych opisujących gospodarkę województwa lubelskiego, w największym stopniu skorelowanych ze wskaźnikiem „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”.

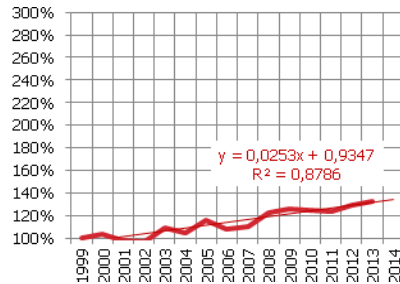
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat.

Powyższe wykresy dla poszczególnych zmiennych wskazują, że cztery zmienne odznaczają się najdłuższym szeregiem czasowym (nawet 16 lat), a także charakteryzują się bardzo wysokim dopasowaniem trendu do ścieżki (0,88 ÷ 0,98). Dopasowanie trendu na tak wysokim poziomie umożliwia przyjęcie trendu liniowego za wystarczająco dopasowany do przebiegu szeregów czasowych. Są to następujące zmienne:

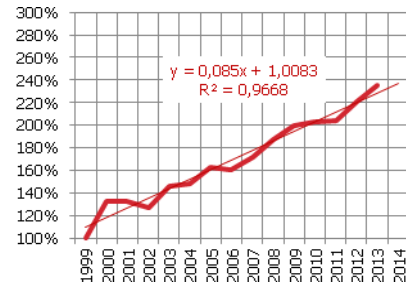
1. HRSTO - Persons employed in science and technology as percentage of active population.
2. HRSTC - Persons with tertiary education (ISCED) and employed in science and technology as percentage of active population.
3. Share of tertiary education (levels 5-8) active people in total economically active population.
4. Gross domestic product (GDP) at current market prices in Purchasing Power Standard per inhabitant.

W następnym kroku należy odnieść trendy czterech powyższych zmiennych do trendu badanego wskaźnika dla województwa lubelskiego. Należy przyjąć, że trend badanego wskaźnika dla województwa lubelskiego przyjmie ten sam przebieg, co cztery zmienne z uwagi na wysoką korelację między nimi. Ponieważ jednak każda z tych czterech zmiennych jest przedstawiona w innych jednostkach, przez co ich przebieg jest opisywany przez różne równania trendu liniowego. Dlatego, aby ujednolicić analizę i określenie trendu na podstawie tych czterech zmiennych, trendy określono dla dynamiki wzrostu każdej zmiennej. Pozwoli to na określenie dynamiki badanego wskaźnika na podstawie dynamiki czterech zmiennych.

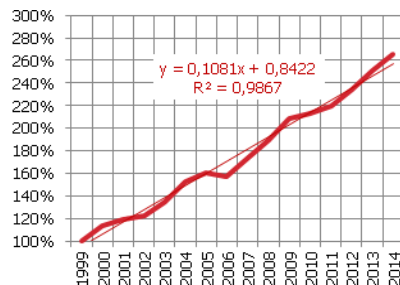
HRSTO - Persons employed in science and technology as percentage of active population

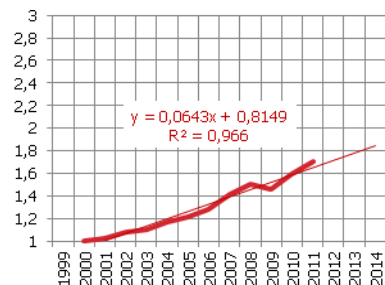
HRSTC - Persons with tertiary education (ISCED) and employed in science and technology as percentage of active population

Share of tertiary education (levels 5-8) active people in total economically active population

Gross domestic product (GDP) at current market prices in Purchasing Power Standard per inhabitant

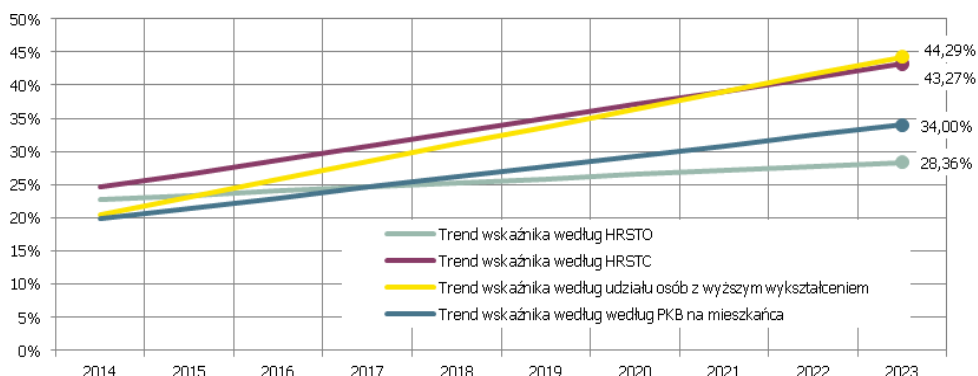

Wykres 5. Dynamika zmian i trendy zmiennych opisujących gospodarkę województwa lubelskiego, w największym stopniu skorelowanych ze wskaźnikiem „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat.

Wykres 3 przedstawia dynamikę zmian czterech zmiennych wybranych do określenia trendu dla wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”. Najwyższą dynamiką odznacza się wskaźnik dotyczący udziału osób z wyższym wykształceniem w ludności aktywnej zawodowo, a najniższą – udział osób zatrudnionych w sektorach nauki i technologii.

Na podstawie przebiegu dynamiki dla każdej z czterech zmiennych odniesienia, określono możliwy przebieg wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”. Wyniki przedstawiono na poniższym wykresie:

Wykres 6. **Możliwy przebieg trendu wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji” na bazie przebiegu dynamiki czterech zmiennych odniesienia.**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostat.

Wyliczone trendy, zaprezentowane na wykresie 3 charakteryzują się dużą rozbieżnością. Wartość docelowa kształtuje się od 28,4% do 44,3%. Tak duże różnice między wynikami wskazują, że poziom korelacji poszczególnych zmiennych z badanym wskaźnikiem, a także poziom rozrzutu wartości mogły mieć duży wpływ na wyniki końcowe. Spójrzmy zatem, jak kształtowały się te wielkości dla poszczególnych zmiennych.

Współczynniki korelacji między wszystkimi zmiennymi a wskaźnikiem „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji” wyniosły od 0,601 do 0,716, a poziom rozrzutu (odchylenia standardowego) wyniósł od 29,3 do 39,9%, dlatego można powiedzieć, że wszystkie przedstawione trendy w dobrym stopniu odwzorowują trend badanego wskaźnika. Jednakże należy zwrócić uwagę, że w przypadku wskaźnika HRSTO poziom korelacji jest najwyższy (0,716), a poziom rozrzutu najniższy (29,3%). Może to sugerować, że rzeczywisty trend badanego wskaźnika będzie bardziej podobny do przebiegu zmiennej HRSTO niż np. PKB per capita (dla której poziom korelacji jest najniższy z badanych, a poziom rozrzutu – najwyższy).

Mimo tego, nie jest możliwe jednoznaczne wskazanie, który trend będzie najbardziej spójny z przebiegiem trendu badanego wskaźnika (różnice pomiędzy zmiennymi nie są duże). Jednocześnie, warto zwrócić uwagę, że według wyliczeń dokonanych w poprzednim rozdziale, wartość docelowa wskaźnika w województwie lubelskim według trendu dla Polski wyniesie jedynie 27% (choć dopasowanie trendu było bardzo słabe). Dlatego nie ma podstaw, aby brać pod uwagę wartości docelowe z górnego poziomu. Zdecydowanie bezpieczniej jest zaplanować realizację wartości docelowej na poziomie ok. 30%.

Bazując na wynikach analiz przeprowadzonych za pomocą dwóch podejść, rekomenduje się przyjęcie wartości docelowej wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji” na poziomie nie wyższym niż 30%.

8. WNIOSKI I REKOMENDACJE Z BADANIA

Na bazie przeprowadzonych analiz, przygotowano szereg rekomendacji. Mają one charakter ogólny, zbiorczy i wskazują głównie konieczność zmian. Szczegóły zmian, z uwagi na ich objętość i szczegółowość, przedstawiono w załącznikach do raportu.

Tabela 8. Tabela wniosków i rekomendacji z badania.

Lp.	Wniosek wynikający z badania (nr strony w raporcie)	Rekomendacja	Propozycja sposobu realizacji rekomendacji	Proponowany termin realizacji rekomendacji	Adresat rekomendacji	Stan docelowy / oczekiwany efekt wdrożenia rekomendacji
Rekomendacje horyzontalne (wykraczające poza program będący przedmiotem ewaluacji)						
1	Analiza Działania 3.4 wykazała, że rezultatem projektów może być „Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego”, która w WLWK została umieszczona tylko w produktach. Jednocześnie, w Działaniu 3.5, wskaźnik ten będzie realizowany na poziomie produktów.	Rekomenduje się umożliwienie stosowania wskaźnika „Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego” nie tylko jako produkt, ale również jako rezultat w WLWK	Dodanie możliwości wyboru rezultatu (przy zachowaniu wyboru produktu) przy tym wskaźniku w PI3a w WLWK	II kwartał 2016 roku	MIiR	Dostosowanie poziomu monitorowania wskaźnika „Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego” do potrzeb Programów Operacyjnych
2	Analiza Działania 5.5 wykazała, że wskaźnik „Liczba nowych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska” opisuje typ 4 projektów: „Tworzenie systemów pomiaru zanieczyszczeń w miastach oraz systemów informowania mieszkańców o poziomie zanieczyszczeń”. Jednakże obecnie wskaźnik ten przypisano jedynie do PI5b (s. 24).	Rekomenduje się stosować wskaźnik „Liczba nowych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska” nie tylko w przypadku PI5b, ale także w przypadku 4e (s. 24).	Dodanie możliwości wyboru wskaźnika przy PI4e (przy zachowaniu wyboru dla 5b) w WLWK	II kwartał 2016 roku	MIiR	Umożliwienie pełnego opisu typów projektów, które mogą wystąpić w PI4e.
3	Analiza Działania 7.2 (PI6d) wykazała, że wskaźnik Liczba wspartych instytucji paramuzealnych” opisuje typ 7 projektów: „Budowa, rozbudowa, modernizacja obiektów dla zwierząt i roślin w ogrodach zoologicznych lub w ogrodach botanicznych”. Jednakże obecnie wskaźnik ten przypisano jedynie do PI6c (s. 25).	Rekomenduje się stosować wskaźnik „Liczba wspartych instytucji paramuzealnych” nie tylko w przypadku PI6c, ale także w przypadku 6d (s. 25).	Dodanie możliwości wyboru wskaźnika przy PI6d (przy zachowaniu wyboru dla 6c) w WLWK	II kwartał 2016 roku	MIiR	Umożliwienie pełnego opisu typów projektów, które mogą wystąpić w PI6d.
4	Analiza wskaźnika efektywności zatrudnieniowej wykazała problemy interpretacyjne związane z okresem pomiaru: 1) osób rozpoczynających własną działalność gospodarczą, które muszą przedstawić dokumenty z trzech miesięcy, potwierdzające rzeczywiste prowadzenie własnej firmy. Rodzi to problemy interpretacyjne, bowiem formalnie osoby te spełniają warunek zatrudnienia, a nie mogą być wpisane do wskaźnika ze względu na moment pomiaru (s. 33-34).	Rekomenduje się wliczanie osób prowadzących własną działalność gospodarczą rozpoczętą za własne środki do wyliczenia wskaźnika efektywności zatrudnieniowej. Na potwierdzenie faktu rozpoczęcia działalności gospodarczej, proponuje się przedłożenie następujących dokumentów: 1) zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej (lub inne równoważne) oraz 2) deklarację prowadzenia działalności przez okres co najmniej 3 miesięcy podpisaną przez uczestnika (s. 34).	Zmiana zapisów „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020”	II kwartał 2016 roku	MIiR	Doprecyzowanie Wytycznych umożliwiające jednolity pomiar wskaźnika efektywności zatrudnieniowej
5	Analiza wartości wskaźnika efektywności zatrudnieniowej wykazała, że wskaźnik wyliczony z danych dla województwa jest 3-krotnie niższy od proponowanego przez MIiR, w przypadku wskaźnika	Rekomenduje się dostosowanie wartości minimalnych wskaźnika efektywności zatrudnieniowej do możliwości poszczególnych województw. Wykorzystanie danych z badań dotyczących województwa lubelskiego do	Dodanie zapisu do Wytycznych, że IZ RPO może kształtować poziom wskaźnika	I kwartał 2016 roku	MIiR	Dostosowanie zapisów „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków

	dla osób w wieku 5- lat i powyżej – 2-krotnie niższy, a w przypadku kobiet i osób o niskich kwalifikacjach – stanowi jedynie 2/3 proponowanej wartości. Jedynie w przypadku wskaźnika mierzonego dla osób długotrwale bezrobotnych – poziom wskaźnika wyliczonego dla RPO WL jest bliski wartości proponowanej przez MIiR, ale nadal jest to jedynie 81% tej wartości. Natomiast dla pozostałych grup rekomenduje się poziom 31%. (s. 42).	wyliczenia wartości wskaźników efektywności zatrudnieniowej dla 5 wskazanych przez MIiR grup docelowych, pokazało, że w tym regionie nie jest możliwe osiągnięcie założonych przez Ministerstwo poziomów tych wskaźników. Wykonana analiza udowodniła, że sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim, w porównaniu do sytuacji w Polsce, jest znacznie gorsza i na tym rynku nie mogą być stosowane te same wskaźniki, co dla całej Polski (s. 42).	efektywności na podstawie wyliczeń dla danego regionu (lub konkretne wskazanie wartości docelowych w podziale na województwa)			Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020” do poziomu rozwoju poszczególnych województw
6	Analiza wartości wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej wykazała, że wskaźnik w wymiarze zatrudnieniowym może być osiągnięty jedynie w przypadku osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi (na poziomie 12%). W przypadku osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym minimalny poziom tego wskaźnika (określony przez MIiR na poziomie 22%) może być uzyskany w województwie lubelskim na poziomie jedynie 13% (s. 45).	Rekomenduje się dostosowanie wartości minimalnych wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej do możliwości poszczególnych województw. Wykorzystanie danych z badań dotyczących województwa lubelskiego do wyliczenia wartości wskaźników efektywności społeczno-zatrudnieniowej dla osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym dowiodła, że w województwie możliwe jest osiągnięcie niespełna 60% wartości zaproponowanej przez MIiR. Wykonana analiza udowodniła, że sytuacji na rynku pracy w województwie lubelskim, w porównaniu do sytuacji w Polsce, jest znacznie gorsza i na tym rynku nie mogą być stosowane te same wskaźniki, co dla całej Polski (s. 45).	Dodanie zapisu do Wytycznych, że IZ RPO może kształtować poziom wskaźnika efektywności na podstawie wyliczeń dla danego regionu (lub konkretne wskazanie wartości docelowych w podziale na województwa)	I kwartał 2016 roku	MIiR	Dostosowanie zapisów „Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020” i uszczegóławiających ich zarządzeń do poziomu rozwoju poszczególnych województw
Rekomendacje kluczowe (dotyczące istotnych kwestii realizacji programu)						
1	Analiza wykazała przypadki wskaźników, których wartość docelowa znacząco (odchylenie powyżej 25%) różni się od wartości wyliczonej w ramach badania (s. 30).	W takich przypadkach rekomenduje się zmianę (zwiększenie lub zmniejszenie) wartości docelowej wskaźnika, którego wartość została zapisana w Programie (s. 30)	Renegocjacje RPO WL z KE	2016 rok	IZ RPO WL	Wartości docelowe wskaźników produktu zapisane w Programie będą bardziej realne do osiągnięcia
2	Analiza wykazała, że jakość wskaźników na poziomie projektu jest bardzo słaba. Przeanalizowano 556 wskaźników (z powtórzeniami) pod kątem cech jakościowych. W toku prac okazało się, że 207 wskaźników występuje ponad jeden raz w Działaniach, dzięki czemu do dalszych analiz przekazano 349 wskaźników. Spośród 349 wskaźników jedynie 192 posiadały metrykę, przy czym jakość metryk okazała się bardzo różna, w większości przypadków – była słaba i bardzo niepełna. Analiza wykazała, że metryki nie tylko są niepełne, ale przede wszystkim definicje są nieprecyzyjne, niejednoznaczne, przez co mogą powodować różne rozumienie sposobu pomiaru (s. 44).	W porozumieniu z przedstawicielami IZ RPO WL zdecydowano się zmienić formatkę metryki wskaźników tak, aby w większym stopniu odpowiadała potrzebom monitorowania wskaźników na poziomie projektów. Nowe metryki wskaźników przygotowano dla 349 wskaźników SzOOP. Wszystkie metryki umieszczono w dokumencie „Podręcznik monitorowania wskaźników na poziomie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020” (s. 44-45).	Stosowanie Podręcznika podczas ogłaszania kolejnych konkursów, jako załącznik do dokumentacji konkursowej (w częściach odpowiadających danemu konkursowi).	od 2016 rok	IZ RPO WL	Wszystkie wskaźniki spełniają kryteria poprawnie przygotowanych wskaźników, określono w rozdz. 2 niniejszego raportu.

3. Analiza instrukcji wykonawczych wszystkich instytucji wykazała, że nie zostały wdrożone procedury monitorowania postępów osiągania wskaźników Ram Wykonania. Nie ma zatem wdrożonych żadnych mechanizmów, które dostosowywałyby narzędzia wdrażania do wyników wdrażania (s. 51).	Rekomenduje się wprowadzenie zapisów do wszystkich trzech Instrukcji Wykonawczych, które zobowiązywać będą oddziały monitorowania do określania na bieżąco (po rozstrzygnięciu każdego konkursu) wartości alokacji przeznaczonej na finansowanie projektów oraz wartości wszystkich wskaźników produktu i rezultatu z danego Działania, które będą realizowane przez wybrane do dofinansowania projekty. Następnie oddziały monitorowania powinny określić, czy wydatkowanie środków i osiąganie wskaźników odbywa się po koszcie jednostkowym zapisanym w Programie (proporcjonalnie) i czy osiągnięcie wartości pośrednich i docelowych nie jest zagrożone. Jeżeli takie zagrożenie zostanie zdiagnozowane, oddziały monitorowania powinny przedłożyć dyrekcji jednostki stosowne rekomendacje, których wdrożenie zmniejszy ryzyko nieosiągnięcia wartości docelowych: 1) zmianę (przyspieszenie, zwiększenie alokacji) konkursów, aby wcześniej i w większym zakresie osiągnąć wartości pośrednie, 2) wprowadzenie limitów poziomów dofinansowania (w przypadku konieczności zwiększenia wskaźników ilościowych – liczby przedsiębiorstw, liczby obiektów itp.), 3) zaostrzenia kryteriów efektywnościowych (obniżenia progów kosztów jednostkowych, za które uzyskuje się punkty lub zwiększenia wagi tych kryteriów w ogólnej puli punktów), 4) zaproponowania konkursów dedykowanych określonemu typowi projektów, który realizuje zagrożony wskaźnik, czy wreszcie 5) przesunięć alokacji do Działań, które realizują zagrożone wskaźniki (s. 51-52).	Dodanie zapisów do trzech Instrukcji Wykonawczych	I kwartał 2016 roku	IZ RPO WL LAWP WUP	Możliwość elastycznego i bieżącego monitorowania i dostosowywania mechanizmów wdrażania RPO WL do osiąganych w konkursach i w trybie pozakonkursowym wartości pośrednich i docelowych wskaźników
4. W wyniku przeprowadzonej analizy wpływu interwencji RPO WL 2014-2020 na realizację wskaźników rezultatu strategicznego poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych, przygotowano algorytmy dojścia z poziomu projektu na poziom rezultatów strategicznych. Analiza wykazała, że nie jest możliwe określenie wpływu realizacji projektów na następujące wskaźniki strategiczne: 1) Odsetek obywateli korzystających z e-administracji [%] (s. 52); 2) Liczba stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, o klasie C, gdzie poziomy stężenie PM10 są powyżej poziomu dopuszczalnego [szt.] (s. 59-60); 3) Odpady komunalne zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów komunalnych [%] (s. 61);	Ad. 1) Do wyliczenia wskaźnika niezbędne jest przeprowadzenie badania ewaluacyjnego na terenach objętych projektami wśród użytkowników e-administracji, w którym należy zapytać podczas korzystania z ISP lub e-usług, czy dany użytkownik robi to pierwszy raz. Takie badanie można przeprowadzić automatycznie, uruchamiając ankietę (1 powyższe pytanie) w trakcie korzystania z ISP / e-usługi (na serwerach administracji publicznej) - należałoby wówczas zobowiązać beneficjentów do zliczania nowych użytkowników w umowach o dofinansowanie i regulaminach konkursów (s. 54-55). Ad. 2) Konieczna jest dodatkowa analiza wpływu projektów na zmniejszenie stężenia PM10 w powietrzu mające na celu określenie przewidywanego zmniejszenia emisji pyłu PM10 do atmosfery [kg/rok] dla projektów	Zmiana planu ewaluacji Programu, zabezpieczenie budżetu na dodatkowe badania ewaluacyjne	I kwartał 2016 roku	IZ RPO WL	Możliwość wyliczenia wpływu realizacji projektów na osiągnięcie 9 wskaźników rezultatu strategicznego, określonych w RPO WL

-
- 4) Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków [%]: w miastach, na wsi (s. 62-63);
- 5) Liczba udzielonych noclegów na 1000 ludności [szt.] (s. 63);
- 6) Liczba zwiedzających muzea i oddziały muzealne na 10 000 ludności [osoby] (s. 63-64);
- 7) Średnia długość pobytu w szpitalu [dni] oraz Przeciętne wykorzystanie łóżka [dni] (s. 66)
- 8) Wskaźnik zagrożenia ubóstwem relatywnym [%]
- dotyczących modernizacji, przebudowy lub wymiany systemów grzewczych oraz modernizacji, przebudowy lub wymiany taboru komunikacji miejskiej z wysokoprężnymi silnikami bez filtrów cząstek stałych (s. 60).
- Ad. 3) Należy dodać wskaźnik rezultatu bezpośredniego: „Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ciągu roku dzięki realizacji projektu [tona/rok]” (s. 61-62).
- Ad. 4) Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne mające na celu analizę projektów pod kątem wyboru wyłącznie tych osób, które zostały podłączone do sieci w wyniku realizacji projektu (s. 63).
- Ad. 5) Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne mające na celu analizę wpływu realizowanych projektów w PI6c na zwiększenie liczby udzielonych noclegów. Nie będzie to wpływ bezpośredni, bowiem żaden projekt nie przyczyni się bezpośrednio do zwiększenia liczby miejsc noclegowych lub ich wykorzystania. Będzie to wpływ pośredni, dlatego analiza musi objąć odwiedzających wsparte miejsca i określić, czy w ramach przyjazdu do danej miejscowości dzięki realizacji projektu planują nocleg (ile dób, ile osób) (s. 63-64).
- Ad. 6) Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne mające na celu analizę liczby odwiedzających muzea i oddziały muzealne, a zatem wybrać do badania tylko te projekty, w których przedmiotem były wskazane obiekty, a następnie zliczyć liczbę odwiedzin w ciągu roku od zakończenia realizacji projektów (z biletami lub bez, w zależności od specyfiki muzeum) (s. 64).
- Ad. 7) Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne wpływu każdego projektu na średnią długość pobytu w szpitalu (badania terenowe w szpitalach) np. poprzez skrócenie procedur, lepszą organizację itp. Badanie musi dotyczyć pacjentów, kartotek szpitalnych oraz procedur, a także w tym badaniu kwestie przeciętnego wykorzystania łóżek (analiza zewnętrzna może być przeprowadzona dla obu wskaźników jednocześnie i w tych samych jednostkach opieki zdrowotnej, w których realizowane były projekty) (s. 66).
- Ad. 8) Należy przeprowadzić badanie ewaluacyjne losów beneficjentów korzystających z infrastruktury objętej wsparciem. Kluczowe pytanie powinno brzmieć, czy udało im się zwiększyć poziom swoich dochodów (powyżej 60% mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji w Polsce oznaczającej granicę ubóstwa) oraz
-

		czy korzystanie ze wsparcia w obiektach objętych projektami miało na to istotny wpływ (s. 67).				
5.	W przypadku wskaźnika: „Sprzedaż energii ciepłej na cele komunalno-bytowe [GJ]” już obecnie wartość docelowa wskaźnika została znacząco przekroczona. Założono w Programie wartość bazową w 2012 roku na poziomie 11 249 543 GJ, a docelową w 2023 roku na poziomie 11 022 973 GJ, przy czym już w roku 2014 wskaźnik osiągnął wartość 8 313 029 GJ (s. 59).	Rekomenduje się renegotjację wartości wskaźnika w Programie i dostosowanie jego wartości bazowej oraz docelowej do nowych uwarunkowań.	Renegocjacja Programu	2016 rok	IZ RPO WL	Wartość bazowa i docelowa wskaźnika „Sprzedaż energii ciepłej na cele komunalno-bytowe [GJ]” dostosowana do nowych danych w statystyce publicznej
6.	W Programie brakuje określonej wartości docelowej dla wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji”, dlatego przeprowadzono pogłębioną analizę trendów wskaźników skorelowanych z badanym wskaźnikiem (s. 69-77)	Bazując na wynikach analiz przeprowadzonych za pomocą dwóch różnych podejść, rekomenduje się przyjęcie wartości docelowej wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji” na poziomie nie wyższym niż 30%.	Dopisanie wartości wskaźnika podczas renegotjacji Programu	2016 rok	IZ RPO WL	Wartość docelowa wskaźnika „Odsetek obywateli korzystających z e-administracji” zostanie określona
Rekomendacje operacyjne (dotyczące kwestii bieżącej realizacji programu oraz usprawnień w jego obrębie)						
1	Analiza wykazała, że większość typów projektów posiada poprawnie przyporządkowane wskaźniki produktu i rezultatu. Wykorzystywane są w tym celu nie tylko wskaźniki WLWK, ale również wskaźniki specyficzne dla Programu. Niemniej wskazano 26 przypadków Działań, w których brakuje wskaźników (s. 22)	Zarekomendowano dodanie 43 wskaźników tak, aby każdy typ projektu posiadał przynajmniej po jednym wskaźniku produktu i rezultatu bezpośredniego (s. 22)	Dodać wskaźniki do poszczególnych Działań, zgodnie z załącznikiem do raportu	I kwartał 2016	IZ RPO WL	Wszystkie typy projektów będą miały przynajmniej po jednym wskaźniku produktu i wskaźniku rezultatu
2	Analiza wykazała brak wartości docelowych dla blisko 320 wskaźników rezultatu i produktu dla Działań współfinansowanych z EFRR, dla których przeprowadzono wyliczenia. W toku prac okazało się, że dla 38 wskaźników brakuje danych historycznych i innych danych, z których można wyliczyć wartości docelowe wskaźników (s. 27-28)	Rekomenduje się dodanie wyliczonych wartości wskaźników dla 280 wskaźników (s. 27)	Wpisanie do załącznika do SzOOP wyliczonych wartości docelowych wskaźników	I kwartał 2016	IZ RPO WL	Wartości docelowe większości wskaźników zapisanych w SzOOP zostaną określone i będą mogły być monitorowane przez IZ RPO WL
3	W przypadku Działań współfinansowanych z EFRR brakujące wartości pośrednie w roku 2018 zdiagnozowano dla pięciu wskaźników (s. 28)	Wartości pośrednie dla brakujących wskaźników wyliczono (szczegóły znajdują się w załączniku analitycznym do raportu) i rekomenduje się je monitorować podczas wdrażania RPO WL	Wpisanie do załącznika do SzOOP wyliczonych wartości pośrednich wskaźników	I kwartał 2016	IZ RPO WL	Wartości pośrednie wskaźników zapisanych w SzOOP zostaną określone i będą mogły być monitorowane przez IZ RPO WL

Wydawca:
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie

www.rpo.lubelskie.pl
www.funduszeuropejskie.gov.pl

Egzemplarz bezpłatny

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
LUBELSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

